

(Pàgina 5)

La xifra de defuncions a Osona baixa però encara està per sobre d'abans de la pandèmia

(Pàgina 6)

Vic s'ha gastat 430 euros en banderes espanyoles que els hi roben del balcó de l'Ajuntament

(Pàgina 7)

Renuncien a fer el Caganer Festimarket per la nova negativa de l'Ajuntament de Folgueroles

(Pàgines 12 i 13)

L'alcalde de Sant Joan, Ramon Roqué, optarà a un cinquè mandat

(Pàgines 40 i 41)

El Mundial des d'Osona i el Ripollès: l'alegria del Marroc i la fe dels argentins amb Messi

(Pàgines 34 i 35)

60 anys de la Coral Canigó, amb 'El Messies' de Händel

(Pàgines 16 i 17)

Condemnats a estar espatllats

Passos de vianants amb llums, escales mecàniques, panells informatius... L'espai públic està ple d'elements que no funcionen mai. EL 9 NOU en fa un recull.

El Mercat Medieval de Vic torna al nucli antic i preveu acollir de nou multituds

(Pàgines 48 i 49)

Aquest dijous va obrir portes, amb pluja a partir del migdia, i continuarà fins diumenge

ALBERT LLIMÓS

Pendants del temps del cap de setmana

El 26è Mercat Medieval de Vic va arrencar aquest dijous. Ho va fer amb una primera onada de multituds fins al migdia, quan la pluja va acabar deslluïnt sensiblement

aquesta primera jornada. La fira, que aquest any retorna als carrers del nucli antic, continuarà fins diumenge pendent del temps. El Mercat Medieval i la Fira de

l'Avet d'Espinelves, que també estarà activa fins diumenge, han esdevingut dues de les grans cites turístiques pel pont de la Puríssima a escala nacional.

(Pàgines 30 i 31)

ALBERT LLIMÓS

Vaques d'origen occità que arrenen a Osona

Tres ramaders d'Osona i una del Moianès han creat una associació per promoure la raça bovina Aubrac. D'origen occità, la carn d'aquesta vaca està molt ben valorada.

(Pàgines 46 i 47)

MIQUEL ERRA

Reivindicant la figura del campaner

El toc manual de campanes ha estat declarat Patrimoni Cultural de la Humanitat. A Osona en queden alguns pocs testimonis. Com el de Josep Ferrer, a Granollers de la Plana.

Substituir fanals i enllumenat antic per tecnologia LED i instal·lar plaques fotovoltaiques a tants equipaments com sigui possible. Són dues de les mesures que estan aplicant els ajuntaments d'Osona i el Ripollès en pro de la sostenibilitat i l'autosuficiència i, així, també pagar factures més baixes pel que fa als subministraments bàsics. El preu disparat del gas i la llum continua condicionant de ple l'elaboració dels pressupostos del 2023.

Menys consum, però factures més cares

L'augment del preu de l'energia que gasten edificis com escoles o pavellons condiciona els pressupostos dels ajuntaments de cara al 2023. La necessitat de previsions, més o menys optimistes, es combina amb mesures d'estalvi

Vic/Ripoll

Txell Vilamala

Després d'haver aprovat les ordenances fiscals del 2023 durant les últimes setmanes, els ajuntaments treballen a contrarellotge per tancar el pressupost de cara a l'any que ve. En circumstàncies normals, molts optarien per prorrogar els comptes del 2022 –al maig hi ha eleccions municipals i, per tant, canvis de govern–, però l'increment desorbitat de les despeses descarta aquest comodí de sobre el tauler de joc. L'adversitat del context respon en part a la pujada per llei del sou dels funcionaris, però les grans causes de fons són l'encariment dels serveis que presten els ajuntaments i els costos energètics, és a dir, les factures de la llum, el gas, el gasoil... que es fa servir a l'hora d'escalfar i refredar equipaments com escoles o pavellons.

Tal com destaca Joan Canó, tècnic de l'Agència Local de l'Energia d'Osona, només els últims trimestres d'aquest 2022 l'electricitat s'ha apujat un 130% i paguem el gas 300 o 400 vegades més car. Això fa que tots els consistoris, tant els que ja han aprovat el pressupost del 2023 com els que ho tenen pendent, hagin de parlar sí o sí dels subministraments bàsics. A Vic, l'executiu que encapçala Anna Erra ha incrementat la partida destinada a les despeses d'energia de 2,5 milions d'euros a 4. Ripoll ha donat l'OK, entre altres mesures, a augmentar l'IBI un 4,5% i, així, respondre al context d'inflació fent créixer la recaptació municipal. A Manlleu, el 2023 es consignaran 500.000 euros més dels habituals a pagar les factures de subministraments i a Roda de Ter, 150.000.

Altres consistoris més petits, com Olost, també han posat la lupa en l'energia. Segons dades del 2022 del mateix ajuntament, els 78.822 euros reservats d'entrada per a aquest concepte n'han acabat sent 90.882. De cara a l'any vinent, ja d'entrada se'n preveuen 94.200. A Sant Hipòlit de

Vista de la piscina coberta de Ripoll, en una imatge de l'any 2018

“La biomassa és des del 2015 la nostra font d'energia principal”

La piscina coberta és l'equipament amb un major consum de Ripoll

Ripoll

Jordi Remolins

El maig de 1983, coincidint amb la festa major de Sant Eudald, Ripoll va inaugurar la piscina municipal, l'única coberta i pública que existeix a la comarca. Actualment, aquest equipament té el vas original de 25 x 12,5 amb una fondària de dos metres, i un d'addicional de 13 x 7 amb 1,40 de fons, inaugurat el 2015. La piscina és l'equipament públic ripollès que requereix amb diferència uns consums energètics més elevats. Els 650.000 litres d'aigua del vas gran han d'estar a una temperatura d'entre 27,2 i 27,5 graus, i els 120.000 del petit, entre 29 i 29,5. A més la temperatura de l'aire cal que estigui dos graus per

sobre de la de l'aigua. Això suposa tenir els 2000 m³ de volum de l'espai a 30 graus.

El tècnic en cap del Servei Municipal de l'Esport que depèn de l'Ajuntament, Jordi Garriga, explica que “la biomassa és la nostra font d'energia principal, tot i que està reforçada pel gas en moments molt puntuals, i l'electricitat, que també és molt elevada”. La biomassa també s'hi va instal·lar el 2015, i tot i que la intenció és “continuar-la utilitzant” també tenen previst instal·lar plaques solars a la coberta, aprofitant que està encarada a sud, perquè “els consums elèctrics s'han duplicat”. Les bombes i temperatures de la piscina s'han de garantir durant cada dia de l'any, exceptuant els quinze de tancament de l'es-

tiu per manteniment.

La diferència entre els ingressos que generen els usuaris de la piscina i la despesa que representa mantenir-la oberta, incloent-hi el personal i altres variables, suposa un dèficit d'entre 100.000 i 120.000 euros anuals. L'Ajuntament de Ripoll ha preferit, però, mantenir la quota mensual dels usuaris empadronats a Ripoll en 15 euros mensuals, un cost que Garriga situa “pràcticament a meitat de preu que a les piscines similars de municipis d'Osona”. Per als usuaris de fora del municipi el cost mensual és de 24 euros. El regidor de Serveis Econòmics, Josep Maria Creixans, destaca que el cost de la piscina coberta l'assumeix Ripoll “encara que se n'acaba fent un ús comarcal”.

Voltregà, mateixa estratègia: es redimensiona la partida de 149.000 a 246.000 euros; mentre que a Taradell, per exemple, la liquidació energètica del 2021 va ser

de 292.498 i amb els preus actuals s'enfilaria a 721.702 el 2023.

Tot i això, aquesta xifra no es correspon amb els 417.616 euros que constaran inicial-

ment al pressupost. I és que tal com detalla Canó, regidor en aquest poble, “estem veient que com a mínim el primer trimestre del 2023 no serà tan dolent com l'últim

del 2022”. Els ajuntaments de la comarca compren el gas i l'electricitat de forma agregada sota el paraigua de l'Associació Catalana de Municipis, amb imports que s'actualitzen cada tres mesos partint del mercat de futurs. “Les dues últimes revisions, de juliol a setembre i d'octubre a desembre, han estat brutalment elevades, per això a dia d'avui ens trobem preus desorbitats”, explica Canó. Actualment, però, les dades assenyalen una tendència a la baixa i del pic de 230 euros el megawatt hora (MWh) s'ha passat a 170: “Continua sent moltíssim, perquè el pagàvem a 50, però com a mínim es planteja un escenari menys catastròfic tenint en compte que a l'hivern és quan es gasta més energia a causa del fred i que hi ha menys hores de sol”.

Prenent aquesta base, des de l'Agència Local de l'Energia s'ha recomanat als consistoris confeccionar el pressupost del 2023 des de dos supòsits diferents: que es mantinguin els preus d'ara mateix, i per tant calguin molts més diners de l'habitual per sufragar les factures dels subministraments, o articular la previsió seguint la tendència dels imports al mercat de futurs. “Tan una opció com l'altra impliquen prendre riscos”, diu Canó, “veurem quina perspectiva acaba concordant més amb la realitat”.

A banda del que passi amb els preus, els ajuntaments també tenen la banya posada en el marge de maniobra que poden assolir per compte propi amb estratègies d'estalvi. El projecte Desendolla't, que va començar el 2012, precisament avança en aquest direcció, ja que permet a l'Agència Local de l'Energia d'Osona controlar a distància la calefacció i l'aire condicionat de més de 120 equipaments de la comarca. A efectes pràctics, això s'acaba traduint en optimitzar-ne al màxim l'eficiència energètica, des de planificar programes perquè s'aturi la climatització a la nit fins a escalfar només algunes sales en moments d'ocupació parcial.

(Continua a la pàgina 3)

Una estudiant del grup dels mitjans amb les mans al radiador de la classe

“Les plaques solars són importants perquè així no contaminem tant”

L'escola La Forja d'Alpens funciona amb energia fotovoltaica

Alpens

Carles Fiter

El grup dels mitjans de l'escola La Forja d'Alpens han treballat aquest curs el canvi climàtic, entre altres coses. Les encarregades d'explicar-ho a través d'un projecte han estat la Clàudia i la Cèlia, que ho han exposat a la resta de companys. Els ha quedat una cosa clara: l'ésser humà és el principal causant del canvi climàtic. Tal com ho exemplifiquen els alumnes és “per la compra de plàstics”

o pel fum que emeten vehicles, avions o fàbriques.

També han après que per revertir aquest escalfament les energies renovables hi tenen un paper cabdal. L'eòlica i la solar són les que tenen més present. De fet, a sobre la teulada de l'escola hi ha una instal·lació de plaques fotovoltaïques que abasteix d'energia l'equipament. Precisament, en Gil subratlla que “és important fer servir plaques solars perquè així no contaminem tant”, cosa que ajuda a pal-

liar el canvi climàtic. La Nora coneix molt bé com funciona aquest sistema, ja que també en té a casa.

L'alcaldesa del municipi, Montse Barniol, destaca que es tracta d'una instal·lació “molt eficient”. “Les plaques solars són màximament eficients en els equipaments que funcionen de dia. L'escola és un exemple d'això: comença a les 9 i acaba a quarts de 5”, explica. Durant els mesos de fred –i quan hi ha menys sol– obren la calefacció a les 6 del matí,

encara que no s'estigui produint a la instal·lació solar. Aquesta és la principal despesa. Tot i això, tota l'energia que produeixen no s'arriba a gastar. “En produïm una mica més”, apunta.

Els alumnes són conscients de l'increment dels preus de les factures d'energia. A casa n'han sentit a parlar. L'escola, però, ha pogut frenar aquest augment. “La factura ha anat pujant però el nostre cost no”, diu l'alcaldesa, apuntant que “sense plaques encara hauria estat més elevat”. A tall d'exemple, al curs 2020-2021, quan l'escola encara no disposava de plaques, van tenir una despesa de 818,50 euros en energia. El primer curs amb plaques, el 2021-2022, van tenir una despesa de 267 euros, uns 550 menys que l'anterior.

L'escola La Forja és l'únic equipament municipal que s'alimenta d'energia solar. Forma part del procés de transició energètica del poble. A més de l'escola, també s'ha creat una comunitat energètica i s'han instal·lat plaques fotovoltaïques a les teulades de la fàbrica vella i a una part de la Sati. Actualment, cap de les dues instal·lacions està en funcionament. Es preveu que les de la Sati estiguin operatives aviat, mentre que les de la fàbrica vella està previst adjudicar el projecte l'any vinent. En aquest darrer cas, “seria el primer embrió per donar energia a la comunitat”, conclou l'alcaldesa.

menat per LED reduirà “a menys de la meitat” la despesa que s'havia de pressupostar fins ara. A més a més, s'està treballant perquè a finals de l'estiu vinent, gràcies a una subvenció de 550.000 euros dels fons europeus Next Generation, tots els edificis públics del poble operin amb plaques fotovoltaïques, ja que “quan més els fem servir és de dia i aprofitarem l'energia generada al moment”. A Olost comparteixen el mateix

Estalvi també a l'edifici del Consell del Ripollès

Ripoll L'edifici que acull la seu del Consell Comarcal del Ripollès estalviarà entre 1.500 i 2.000 euros gràcies a la renovació del sistema de climatització amb plaques solars i una caldera de gas natural. La nova instal·lació substituirà l'antiga caldera de gasoil que cada vegada tenia més avaries, i suposarà la reducció en emissions de CO₂ en 26 tones anuals. L'objectiu d'avançar cap a la transició energètica s'ha acompanyat també amb una millora en els tancaments. El cost global d'aquesta actuació suma 125.694 euros. **J.R.**

objectiu. Gil Salvans, regidor de Medi Ambient i Sostenibilitat, destaca que aquest mes s'està acabant de col·locar plaques a l'escola i l'edifici del Consorci del Lluçanès. Se sumaran a les que ja hi ha a l'ajuntament, la piscina o al centre cívic i a les previstes en altres espais, com ara la nau de la brigada. A banda del sistema de telegestió, al poble també s'ha apostat per llums LED i detectors de presència, la qual cosa està reportant estalvis energètics de fins al 80%. “Tot i la pujada de preus i el que marquin les factures, el 2023 el consum l'abaixarem segur”, sentència Salvans.

(Ve de la pàgina 2)

Una altra mesura estrella per part dels consistoris és la substitució de l'antic enllumenat públic per tecnologia LED. A Centelles, aquest 2022 s'ha canviat la meitat de punts de llum, “el que ens ha de suposar un estalvi del

60%”, explica l'alcalde, Josep Paré. Amb l'objectiu de reduir despesa i apostar per la sostenibilitat, el municipi també ha convertit a l'autoconsum solar més equipaments, com el Casal Francesc Macià. I és que per aquest 2022, Centelles havia pressupostat d'entrada uns 375.000 euros en

consum elèctric municipal, “i ja n'hi hem hagut de dedicar 875.000”, remarca Paré. Per afrontar el 2023, n'han tornat a preveure 385.000, “ja que basem el pressupost en ingressos reals”, i a l'hora de tirar endavant les modificacions de crèdit que de ben segur caldrà aprovar al llarg

de l'any “les farem tenint clar d'on surten els diners”. En gas i aigua, “l'augment ha sigut del 60%”.

Des de Calldetenes, l'enginyer municipal i el regidor de Serveis, Miquel Riera, s'expressen en termes similars pel que fa a l'estratègia. La substitució de l'antic enllu-

PISOS EN VENDA

Al carrer Sant Antoni M. Claret de Vic.

Edifici d'obra nova situat al centre històric de la ciutat on podreu gaudir d'un estil de vida únic.

Pisos de 81, 97 i 178m²,
2 i 4 habitacions, materials
de primera qualitat.

A partir de 240.000 €.

LA LLAR
immobiliària

C. Jacint Verdaguer, 26, entresol 2a, de Vic · 93 889 57 09

Per Nadal **EL 9 NOU**
us regala el nou conte

GRATUÏT
el 19-12-22

Preu llibreria 7€

Canteu amb els vostres fills i la Granota Nota les cançons de sempre: *Cada dia al dematí, El gegant del pi, Sol solet, Cargol treu banya...*

 YouTube

Entreu al canal YouTube de la Granota Nota i canteu plegats.

Els efectes de la covid-19 sobretot entre els col·lectius més vulnerables i l'envelliment progressiu de la població permeten entendre les dades de defuncions de l'any 2021. A Osona es van registrar 1.488 morts, el que representa un 14% menys que l'any anterior, mentre que al Ripollès, amb la pandèmia causant estralls en forma de brots, es van comptabilitzar 367 morts, un 12,5% més que el 2020 i la xifra més alta de la dècada.

Les defuncions baixen un 14% a Osona però encara n'hi ha més que abans de la pandèmia

La covid-19 va marcar la mortalitat del 2021, però sobretot ho va fer l'envelliment de la població

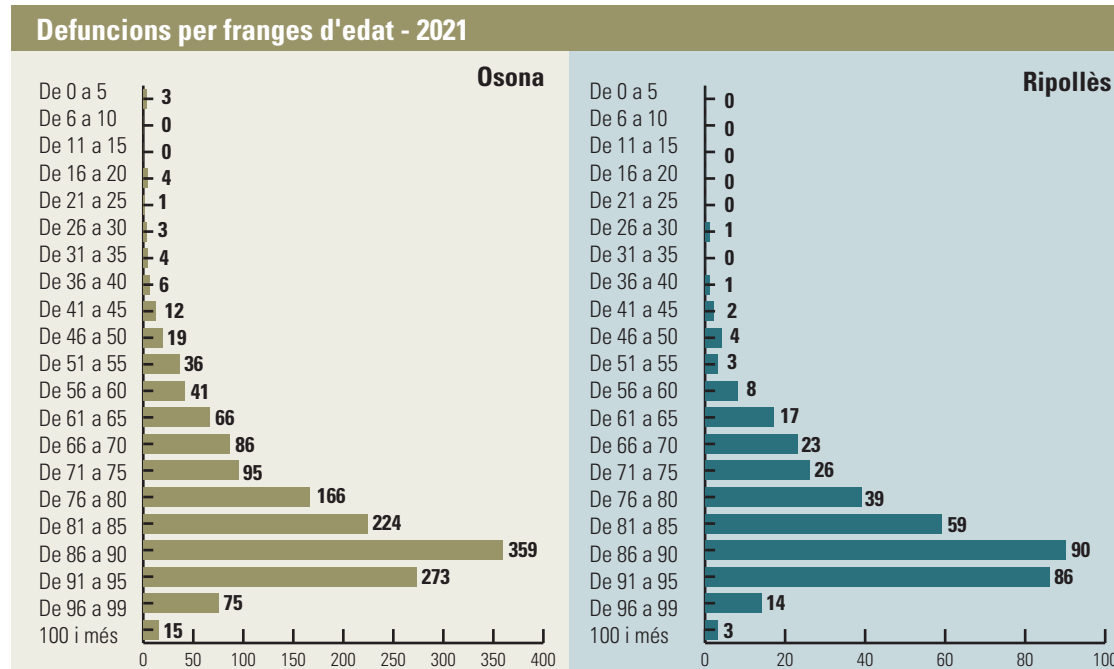
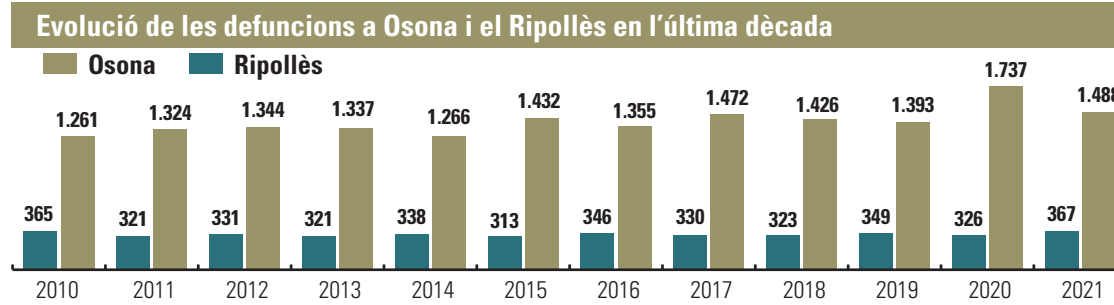
Pel que fa a l'envelliment de la població, queda ben reflectit si s'agrupen les defuncions per franges d'edat. "Observem que a partir dels 65 anys la xifra creix molt", apunta Trias Llimós, pronosticant que cada vegada "serà més habitual veure més morts en edats avançades". L'any 2021 el gruix més important de defuncions es va concentrar entre els 86 i els 90 anys a les dues comarques. Si ens

Vic

Guillem Freixa

En els últims dos anys, la pandèmia ha provocat que se situï molt més el focus en estadístiques que ens permeten entendre les conseqüències de la covid-19. Una d'elles és la xifra de defuncions. Segons les últimes dades publicades per l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat), el 2021 les morts a Osona van disminuir un 14% respecte a l'any anterior, però la dada encara és superior a les que es registraven abans que el coronavirus provocés una mossegada demogràfica en la societat. Segons l'investigador osonenc del centre d'estudis demogràfics de la UAB Sergi Trias Llimós, es poden extreure dues lectures principals de les 1.488 defuncions a Osona, xifra que suposa 249 morts menys que el 2020, però 95 més que el 2019. D'una banda, que la pandèmia "no ha acabat", i que al llarg del 2021 "encara es van produir morts per covid-19 sobretot entre la població vulnerable". De l'altra, es confirma la tendència a l'alça pel que fa a defuncions de l'última dècada, "i això és degut a un major envelliment de la població".

El patró és similar al Ripollès, tot i que amb algunes

variacions provocades pels efectes de la pandèmia a la comarca: les onades de la covid-19 del 2020 van tenir poca incidència al Ripollès, i les conseqüències en forma de brots entre col·lectius vulnerables no es van registrar fins a finals d'any i principis

del 2021. Això explicaria que el 2020 hi va haver menys defuncions que el 2019, però el repunt es va registrar el 2021.

El que queda clar és que la covid-19 ha tingut efectes en la mortalitat, "però més que les defuncions totals ens

hauríem de fixar en l'esperança de vida", apunta Trias Llimós. En aquest sentit, a Catalunya l'esperança de vida va disminuir l'any 2020 dels 84,01 als 82,38. La previsió és que de cara al 2021 "torni a pujar, però encara estarem per sota del 2019".

La meitat d'osonencs i ripollesos moren als hospitals

L'Idescat facilita des de l'any 2019 el lloc de defunció de la població. En les últimes dades actualitzades –que corresponen a l'any 2020–, s'observa que el lloc més habitual són els centres hospitalaris. A Osona hi va morir el 54% de la població i al Ripollès, el 50%. La mort al domicili es va produir en el 22% dels casos a Osona i el 21% al Ripollès. En residències es van registrar el 19% i el 21% de les defuncions, i hi ha un 5% i un 8% de casos que o bé no consta el lloc de la mort o va ser en altres llocs.

traslladem només trenta anys enrere, a Osona la majoria de defuncions es van concentrar entre els 81 i els 85 anys, arribant a les 182 morts. Les defuncions esquitxaven amb números més elevats que els actuals edats més joves, i en canvi les dades s'aprimaven a partir dels 90 anys. De fet, mentre que aquest 2021 van morir 15 persones que superaven els 100 anys, el 1991 només van ser 3.

CAMPANYA

CAC 2022

L'Esquirol
Cantonigròs
Sant Martí Sescorts
Sant Julià de Cabrerà

PRESENTACIÓ DE LA CAMPANYA

10 desembre 12h a Cantonigròs
VERMUT AMB ACTIVITAT INFANTIL
+ entrega calendaris 2023

10 desembre 17h a l'Esquirol
ESPECTACLE INFANTIL I TALLERS
+ entrega calendaris 2023

Des del maig del 2021, l'Ajuntament està obligat a posar-la al balcó d'on l'han tret cinc cops

Vic es gasta 430 euros en banderes espanyoles en poc més d'un any

Vic

Carles Fiter

El balcó de l'Ajuntament de Vic torna a estar sense bandera espanyola aquests dies. Només hi ha la senyera i la bandera de la ciutat. Divendres passat, un grup de persones encapçatades van enfilars'hi, van treure la bandera i després van cremar-la. El CDR de Vic va reivindicar l'acció a través de les xarxes socials per "fer visible la injustícia", en el marc del Mercat Medieval, quan la ciutat acull centenars i centenars de persones.

No és la primera vegada que passa, és la cinquena. La història s'ha anat repetint una altra i vegada. L'Ajuntament va penjar-la a la balconada principal per obligació el maig del 2021 i al cap d'un mes també va retirar-la el CDR. Durant l'estiu van col·locar-la, però a principis d'agost van tornar a treure-la. El darrer cop va ser fa un any, després d'una manifestació

La balconada de l'Ajuntament de Vic sense la bandera espanyola, aquesta setmana

de suport a Roger Aguayo, també pel Mercat Medieval.

Segons fonts del consistori vigatà, el cost d'una bandera espanyola d'aquestes característiques s'enfila a 85,5 euros.

Tenint en compte que l'han retirat cinc vegades, la despesa total s'enfila a 427,5 euros. L'Ajuntament ja ha demanat la tela del símbol espanyol a una botiga de la ciutat i quan

la tingui, tornarà a penjar-la. Vic ha col·locat per obligació la bandera espanyola dos cops. El primer va ser el maig del 2018, després de sis anys de requeriments judicials

i sota amenaces de multes personals i la inhabilitació de l'alcaldessa de Vic, Anna Erra. La denúncia va presentar-la el sindicat Manos Limpias. Una sentència del jutjat contenciós administratiu 14 de Barcelona va obligar-los a penjar la *rojigualda*. Llavors es va decidir posar-la a dalt de tot, al balcó de la torre del rellotge, en un lloc que

La justícia ha obligat Vic a col·locar la bandera en dues ocasions

gairebé no es veia. Però no n'hi va haver prou i el mateix jutjat va ordenar penjar-la al balcó principal, ja que a dalt a la torre no era un lloc "destacat i d'honor", com exigeix la Llei 39/1981. La justícia va donar raó a la subdelegació del govern a Barcelona, que havia presentat recurs en considerar que l'Ajuntament no complia amb la llei ni amb la resolució del maig de 2018.

Recupereu el vídeo de la retirada de la bandera en aquest codi QR
EL9NOU.CAT

Una veïna de Vic, intoxicada greu a causa de la caldera

Vic El Sistema d'Emergències Mèdiques (SEM) va evacuar dimarts a la tarda a l'Hospital Moisès Broggi (Sant Joan Despí) una veïna de Vic en estat greu. Segons informen des del SEM mateix, s'hauria intoxicat a causa de la mala combustió d'una caldera al carrer Manel Galadies, entre la carretera de Roda i l'Hospital Universitari. L'alerta la va donar a les 5 de la tarda una persona que sentia pudor de gas. Dues dotacions de Bombers van revisar i ventilar tot l'edifici, juntament amb tècnics de la companyia. La incidència es va donar per tancada passades les 8 del vespre.

Arrestat per violència masclista a Sant Miquel de Balenyà

St. Miquel de Balenyà Els Mossos i la Guàrdia Municipal de Seva van detenir dilluns al vespre un home, de 40 anys, per agredir la seva parella a l'estació de Sant Miquel. Va donar l'avís un testimoni en veure la discussió. Agents i una ambulància van corroborar l'agressió. Va quedar arrestat per violència de gènere.

AJUNTAMENT DE RIPOLL

Enxampats amb droga a Ripoll

Ripoll La Policia Local de Ripoll va fer la nit de dimarts a dimecres tres comisos de droga, en el marc d'un control amb la unitat canina. També es va denunciar un conductor per donar positiu a la prova d'alcoholèmia, un que havia consumit cocaïna i un altre que circulava amb la ITV caducada. Segons l'Ajuntament, durant les festes de Nadal es desplegaran més controls del mateix estil.

GUILLEM RICO

Premi de 85.000 euros a Torelló

Torelló El punt de venda de loteria situat al número 14 del carrer del Pont de Torelló va segellar una butlleta afortunada a la Bonoloto de diumenge. Es tracta d'un únic cupó premiat de segona categoria, amb cinc encerts més el complementari, la qual cosa equival a una recompensa de 84.617 euros. A la foto, cues a la porta de l'establiment torellonenc dilluns a primera hora del matí.

Dos detinguts per robar a nou comerços d'Osona

Vic

EL 9 NOU Els Mossos d'Esquadra van arrestar entre la setmana passada i la penúltima de novembre un home i una dona, de 35 i 32 anys, com a presumptes responsables de nou robatoris amb força en establiments comercials de Vic, Calldetenes, les Masies de Voltregà, Olost i Prats de Lluçanès. Segons expliquen des de la comissaria de Vic, les detencions, que van tenir lloc a la capital d'Osona, són el resultat d'una investigació que va començar a finals de setembre. La policia va constatar que els lladres actuen sempre de nit i seguint el mateix *modus operandi*: trencar el vidre de la porta amb una eina tipus martell i, un cop a dins, emportar-se la caixa enregistradora. Els dos detinguts van passar a disposició del jutjat d'instrucció en funcions de guàrdia de Vic. La investigació continua oberta i no es descarten més detencions.

NOTÍCIES

L'organització renuncia al festival després que l'Ajuntament es reiteri en els arguments en contra

Finalment no hi haurà mercat de Nadal a Folgueroles

Folgueroles

T.V.
El mercat de Nadal que s'havia de fer a l'alzinar de mas Torrents de Folgueroles entre dissabte passat i el 30 de desembre finalment no obrirà. Així ho ha decidit l'organització després que l'Ajuntament hagi desestimada aquesta setmana el recurs de reposició que van presentar com a resposta a la denegació dels permisos necessaris.

Segons fonts de la família que impulsava el festival, els contractes administratius dels últims vuit dies "s'han carregat la il·lusió de moltes persones i menuts i, com és evident, també la de l'organització", a més a més d'implicar perjudicis econòmics "molt importants". Tot plegat els ha portat a no engargar el mercat malgrat

Les instal·lacions d'El Caganer Festimarket, aquest dijous a la tarda

tenir les instal·lacions avançades i l'oferta d'activitats, amb teatre, màgia, concerts... difós des de fa setmanes tant virtualment com via fulle-

tons i pancartes en punts concorreguts. Dimecres, després d'estudiar el recurs de reposició dels promotors, l'Ajunta-

ment de Folgueroles es va reiterar en els arguments per no autoritzar el festival. Segons l'alcalde, Xavier Roviró, el principal és que s'havia

de desplegar en sòl agrícola i el Pla d'Ordenació Urbànica Municipal (POUM) prohibeix explícitament esdeveniments comercials, espectacles i aparcaments en terrenys d'aquesta tipologia. Amb posterioritat a la negativa municipal de la setmana passada, l'organització va introduir modificacions al projecte -com ara rebaixar la previsió de cotxes-, però de tota manera faltaven estudis més detallats sobre "l'aforament, la mobilitat i l'impacte paisatgístic, ambiental i acústic".

La polèmica a l'entorn del festival va esclatar els últims dies del mes de novembre, quan una cinquantena d'entitats ecologistes d'Osona s'hi van manifestar declaradament en contra sota el paraguai de la plataforma Per Una Plana Viva. Promotors i Ajuntament han esgrimit de llavors versions contradictòries pel que fa als *tempos* a l'hora de realitzar els tràmits administratius. Va ser aquest dijous al vespre quan l'organització del mercat traslladava a EL 9 NOU la decisió de no obrir. Les mateixes fonts parlen, però, d'"aquest any" i diuen que els obstacles "ens han fet molt més forts".

PUBLICITAT Serveis

Nadal a Calldetenes

Participa fins al 6 de gener de 2023

Sorteig de les lluminetes: 13 de gener de 2023

Us regalem 1.200 € en vals de compres i serveis

*El dret de participació és d'una casella per acció de compra o servei amb despesa mínima de 5 €.

20 premis de 60 €

60 empreses de comerç i serveis

Ajuntament de Calldetenes | Associació de Comerciants i Serveis de Calldetenes | Diputació Barcelona | Calldetenes Fent caml.

bardolet
MOBLES FETS A MIDA

MOBILIARI
SOFÀS
MATALASSOS
DECORACIÓ
INTERIORISME

Descomptes en sofàs d'exposició

C/Bisbe Morgades, 14 · Tel. 93 380 36 24 · Vic
Carrer Nou, 44 · Tel. 93 859 06 20 · Torelló

www.moblesbardolet.com

Es tracta de tres plaques en habitatges on apareixien el jou i les fletxes falangistes

Tona retira els últims símbols franquistes del municipi

Tona

G.F.

Fins aquesta setmana, el cens de simbologia franquista del Memorial Democràtic de la Generalitat de Catalunya apuntava que a Tona encara hi havia tres elements a l'espai públic que feien referència a la dictadura. Es tractava de tres plaques situades en tres façanes d'habitatges al carrer Pompeu Fabra. En concret, en els cartells s'hi llegia: *Ministerio de la Vivienda. Instituto Nacional de la Vivienda. Esta casa está acogida a los beneficios de la ley de 15 de julio de 1954*. El text estava acompanyat del jou i les fletxes, el símbol de la Falange.

Conscients de la presència d'aquests elements a l'espai públic, i amb la voluntat de donar compliment a la llei de memòria històrica "i executar una moció en aquest sentit aprovada en l'anterior mandat", Tona ha procedit aquestes últimes setmanes a la seva retirada. Amb aquesta actuació, el municipi tonenc ha eliminat els últims símbols franquistes que quedaven a l'espai públic de la població. Tal com explica l'alcalde i regidor de Cultura i Memòria Històrica, Amadeu Lleopart (Aixequem), el que s'ha fet és retirar la simbologia franquista "tal com estableix la normativa", però també s'ha volgut donar valor històric a les plaques, "i per aquest motiu una d'elles quedarà preservada al centre d'interpretació del Camp de les Lloses". Lleopart també destaca que els propietaris dels tres habitatges afectats "han entès del tot el procés",

BERNAT CEDÓ / ALBERT LLIMOS

Una simbologia que ha anat desapareixent d'Osona i el Ripollès

Vic/Ripoll A Osona i el Ripollès els símbols franquistes han anat desapareixent de l'espai públic en les últimes dècades. Tot i això, en la trama urbana així com també en zones rurals encara queden vestigis de l'època de la dictadura. L'element més present i que més ha perdurat en el temps són les plaques dels edificis construïts pel Ministeri de l'Habitatge franquista. Aquest element es caracteritzava per la presència del jou i les fletxes, símbol de la Falange. A Vic, Ripoll i Campdevànol se n'hi acumulaven prop d'una vintena, i en els

últims anys s'han tret de les façanes gairebé en la seva totalitat. Repartits pels vorals de les carreteres també s'hi mantenen creus o monòlits en honor als caiguts del bàndol franquista. Sense anar més lluny, a principis de setembre un monument d'aquesta tipologia va rebre un atac per denunciar la seva existència (foto superior). En d'altres poblacions com Manlleu recentment s'han substituït noms de carrers de personatges vinculats al règim de Franco per nomenclatura local. Aquest va ser el cas del carrer Vázquez de Mella, que es va passar a dir carrer del Serpent (foto inferior).

i que s'ha mantingut la informació legal de les cases "però sense la simbologia franquista".

Des del consistori es mostra "una total satisfacció" per la retirada dels últims elements de la dictadura amb projecció pública, i Lleopart en destaca que tot i ser "una operació senzilla" calia fer "petits passos" fins al seu assoliment.

Què diu la llei de la memòria històrica?

Vic La llei de memòria històrica es va aprovar l'any 2007 al Congrés dels Diputats. En el seu article número 15 es fa referència a la responsabilitat de les administracions públiques a l'hora de detectar i retirar símbols franquistes. En concret, s'apunta que es prendran les mesures necessàries per a la retirada d'escuts, insígnies, plaques i altres objectes o mencions commemoratives d'exaltació personal o col·lectiva de l'aixecament militar, la Guerra Civil i la repressió de la dictadura. També s'hi fa el matís que no s'aplicarà quan siguin d'estricta record privat i no s'exalti l'enfrontament.

En l'àmbit de la memòria democràtica, i més enllà de retirar els últims símbols franquistes del municipi, Tona disposa des de l'abril d'una ruta per diversos indrets de la població que van tenir un pes important en els diversos episodis de la proclamació de la Segona República, la Guerra Civil, la dictadura i l'assoliment de la democràcia. El recorregut està format per set panells explicatius. Un d'ells també fa referència a Marcel·lino Begueria, tonenc d'adopció que al llarg de la seva vida va ser deportat al camp de concentració de Mauthausen i hi va sobreviure.

Més inversió per localitzar fosses de la Guerra Civil

Barcelona

EL 9 NOU

La Generalitat ha anunciat aquesta setmana que incrementa el pressupost per localitzar i intervenir en fosses de la Guerra Civil. L'objectiu del programa, que s'iniciarà al mes de març i s'allargarà fins a finals del 2026, és fer actuacions en espais on els coneixement popular ubica fosses comunes amb vícti-

mes de la Guerra Civil o el franquisme. En el cas que es detectin cossos enterrats, la dotació pressupostària també ha de permetre avançar amb el programa d'identificació genètica, on es creua material genètic de familiars que busquen els seus éssers estimats desapareguts en el marc del conflicte bèl·lic i les restes de les persones trobades. En els últims anys s'han obert fosses a Osona i el Lluçanès.

 JORNADA DE PORTES OBERTES

AGRAÏMENT I RECONeixEMENT A SOCIS/ES I VOLUNTARIAT.
Convidem a tota la ciutadania.

15 DE DESEMBRE DE 16 A 20h
CREU ROJA A OSONA – C/Moli d'en Saborit 5-7 (Vic)

AMB L'ACTUACIÓ MUSICAL DEL SAXOFONISTA PEP POBLET A LES 18.30h

GRÀCIES PER FER-HO POSSIBLE!

T'assessorem i t'instal·lem plaques fotovoltaiques a la teva teulada!

**Bonpreu
Esclat**

ENERGIA

900 500 005

[bonpreuesclat.cat/
plaques-fotovoltaiques](https://bonpreuesclat.cat/plaques-fotovoltaiques)

Bateria Virtual

Ara a BonpreuEsclat Energia

et compensem el 100% de la teva producció!

De por a volar a ser pilot

Sílvia Carré publica 'Vuela', una obra on explica com va superar la fòbia als avions i interpel·la directament el lector per acompanyar-lo en el procés de dominar altres temors

Vic

Omayma El Bouhassani

Sílvia Carré, nascuda a Terrassa però veïna de Vic des de fa anys, tenia fòbia a volar. Abans d'embarcar en un avió ho passava molt malament i, un cop a dins, entrava en pànic. La particularitat de la seva història és que va acabar superant la por i es va convertir en pilot privat, fins al punt de participar en concursos d'acrobàcies a l'aire. Com a *coach* professional, ara acompanya altres persones en el procés de gestionar, afrontar i superar els seus temors i al setembre va publicar *Vuela*, un llibre que persegueix el mateix objectiu de disseccionar les pors i ser d'ajut a qui n'hagi de mirar alguna cara a cara, sigui en avió o en la vida.

En el seu cas, l'aprensió a volar la va afectar en l'àmbit laboral, ja que Carré es dedicava a la traducció i la interpretació, la qual cosa l'obligava a viatjar. Quan estava a punt d'embarcar, "sempre

Sílvia Carré, ensenyant el llibre 'Vuela'

em venien ganes de plorar" i realment "vaig deixar perdre moltes feines".

A fi de capgirar la situació, va decidir agafar el toro per les banyes i assistir a un programa per superar la por de

volar a una escola de pilots de l'aeroport de Sabadell. Després de diverses sessions, van oferir-li volar en un avió petit. "Estava tan emocionada com nerviosa", recorda Carré, "haver

apès algunes coses sobre el funcionament de l'avió em tranquil·litzava". Va ser la seva estratègia per començar a dominar la seva por, però també avisa que no hi ha manual d'aplicació univer-

sal. El que cal fer, independentment de la recepta, és començar. Passar a l'acció: "Si no t'hi enfrontes, no et permetes aprendre i arribar a superar-ho".

Vuela és un llibre interactiu on Carré explica detalls de la seva vivència personal i interpel·la directament el lector mitjançant preguntes i propostes d'exercicis. El convida a reflexionar i posar-se davant del mirall exposant-se abans ella mateixa. "L'objectiu és que cadascú es pugui treballar i, d'aquesta manera, aprendre a superar la seva pròpia por", detalla l'autora. En l'obra s'hi barreja la història fictícia d'un ocell que arrenca el vol després d'evadir-se de les inseguretats. "Explicar aquest relat no era el meu objectiu, però em va anar sorgint d'imprevist i em va agradar", diu Carré.

A base de compromís, actitud, perseverança i acció, a ella volar li ha deixat de suposar un suplici. Se sent "segura" als vols comercials, i "és un moment que gaudeixo molt". El seu objectiu, tot i això, no és dedicar-se al pilotatge de manera professional. "El meu propòsit en assistir al programa era superar-me a mi mateixa i, de retruc algun dia, ajudar altres persones", conclou.

ALBERT LLIMÓS

Balmes, l'autarquia i la democràcia

Josep M. Font compara en un llibre la visió de Jaume Balmes i Alexis de Tocqueville en el trànsit del règim autocràtic al liberal durant la primera meitat del segle XIX

Vic

J. Vilarrodà / C. Fiter

El vigatà Josep Maria Font ha publicat el llibre *De l'autocràcia a la democràcia. Jaume Balmes i Alexis de Tocqueville (1880-1850)*. Tal com explicava el mateix autor, llicenciat en Filosofia, en una entrevista al *Quatre paraules* d'EL 9 TV, el llibre beu de la seva tesi de llicenciatura en la qual va fer una "contraposició dels dos pensadors" en el trànsit entre un règim autocràtic –una monarquia absolutista– i un democràtic de la primera meitat del segle XIX. Precisament, els dos pensadors –l'un sacerdot i l'altre aristòcrata– "són coetanis". Balmes va néixer el 1810 i va morir el 1848, mentre que Tocqueville va néixer el 1805 i va morir el 1859.

Conegut per la seva activitat professional com a empresari i la seva faceta política d'exregidor de l'Ajuntament de Vic, Font ha recuperat la seva formació de llicenciat en Filosofia per repassar la visió d'aquests

Josep Maria Font va presentar el llibre a finals d'octubre

dos autors en un context de transformació. Tot i que són contraris al nou règim liberal "per instint", són conscients que "els canvis són inevitables" i, per tant, cal adaptar-s'hi. D'una banda, Balmes ho fa des de la perspectiva

religiosa i considera que "hi ha uns principis immutables, com la religió i la monarquia". D'aquesta manera, "qualsevol activitat política que vulgui tenir èxit ha de respondre a aquesta realitat", apunta l'autor.

Tocqueville, d'altra banda, ho fa des d'una perspectiva social, en la qual assenyalava que cal tenir en compte aquells elements que "no deriven cap a una degradació de la democràcia". De fet, el pensador francès "posa la

justícia com a primer criteri: la democràcia ha de ser justa". Tal com relata l'autor, Tocqueville veu el despotisme com un element perillós per a la democràcia. Font reitera que tots dos pensadors "arriben a la conclusió que el canvi és inevitable, però ho fan a través de la raó". En aquest sentit, subratlla que feien servir "una eina moderna per defensar un pensament més antic".

El llibre contextualitza el pensament de Balmes i Tocqueville i també descriu el context històric i filosòfic en el qual vivien i es movien. Segons el mateix autor, aquests dos règims –autocràtic i democràtic– estan d'actualitat. "Sembla que el conflicte torni a ser entre autocràcia i democràcia, sobretot amb la guerra a Ucraïna", diu Font, mentre remarca que, a més, també hi ha "moviments autocràtics" dins de sistemes democràtics amb l'ascens del feixisme i l'extrema dreta. "Aquesta lluita torna a ser totalment vigent. Hi ha un perill real de retrocés", alerta l'autor.

A més de ser una descripció d'aquest trànsit, l'obra també és una introducció de la conformació de l'estat com es coneix avui dia, tant a França com a Espanya. L'autor opina que en el segon cas és "molt dubtós".

BERNAT CERO

ERC, PSC i Podem festegen els independents de Som SEB de Santa Eugènia de Berga

La formació només té una regidora al consistori

Santa Eugènia de Berga

C.F.

Els partits de l'oposició de l'Ajuntament de Santa Eugènia de Berga –ERC, Independents de Santa Eugènia i Som SEB– ja estan treballant per a les properes eleccions municipals. Si bé encara no s'ha donat a conèixer qui les encapçalarà, als independents Som SEB ja els han festejat diversos partits. Tal com detalla Daad Jarrous, l'única regidora de la formació amb representació al consistori, PSC i Podem els han festejat i estan "en converses" amb ERC. Explica que no volen "perdre l'essència", però

ara per ara, la formació ho està estudiant i preveu que a principis de l'any vinent s'hagi decidit. En cas que els contactes no arribessin a bon port, la regidora avança que tenen llista per continuar

Daad Jarrous

presentant-se sota la marca Som SEB. Sigui com sigui, tal com subratlla Jarrous, venen "temps difícils" i fan falta persones treballadores a l'Ajuntament.

A les passades municipals, Junts va aconseguir l'alcaldia per majoria absoluta amb Xevi Fernández al capdavant. Encara no s'ha donat a conèixer cap dels candidats amb representació a l'Ajuntament.

El candidat de Junts diu que compta amb un "bon equip i projectes"

Arnau Basco, alcalde d'Orís, optarà a un quart mandat

Orís

C.F.

L'actual alcalde d'Orís, Arnau Basco (Junts), optarà a un quart mandat. En declaracions a EL 9 NOU, Basco avança que té previst tornar a presentar-se a les eleccions municipals del maig del 2023. Vol seguir a l'alcaldia perquè continua amb "il·lusió, energia i motivació" i compta "amb un bon equip i projectes" per tirar endavant.

Precisament, quant a les iniciatives que hi ha sobre la taula i que necessiten "l'abast d'una altra legislatura", Basco detalla que són el castell d'Orís i la xarxa d'aigua del nucli urbà de Can Branques, que es podran desenvolupar gràcies a dues subvencions que s'han resolt recentment. El projecte d'intervenció i posada en valor del castell preveu fer l'espai visitable i alhora més segur i accessible.

L'altra iniciativa consisteix en la renovació de la

Basco ha aconseguit majoria absoluta en els tres mandats que s'ha presentat

xarxa d'aigua del nucli de Can Branques per millorar-ne l'eficiència. El projecte preveu refer tota la xarxa i d'aquesta manera solucionar alguns punts de fuga i dificultats de gestió.

Pel que fa a l'equip que l'acompanyarà, Basco reconeix que n'han parlat poc "perquè estem centrats en tots aquests projectes". Tot

i això, apunta que serà un equip "transversal i representatiu". "Hi ha persones que volen plegar i d'altres que volen continuar", apunta, mentre destaca que incorporaran cares noves.

Basco es va presentar a les eleccions municipals del 2011 i des de llavors ha aconseguit majoria absoluta en tots els tres mandats a Orís.

La idea d'una llista única per fer front al PSC es reactiva a Centelles

Cinc forces polítiques del municipi han mantingut contactes

Centelles

G.F.

Els resultats de les eleccions municipals del maig del 2019 van deixar un guanyador clar a Centelles –el PSC va obtenir el 43% dels vots–, però un escenari molt obert: la llista socialista no va assolir

la majoria absoluta, i fins a sis forces polítiques van entrar al consistori. Això va iniciar unes setmanes plenes de reunions entre els partits, i la idea d'un acord entre les cinc formacions independentistes –Ara Junts, JxCat, FEM, Primàries i la CUP–, per acabar amb l'hegemonia

del PSC a Centelles, es va posar sobre la taula. Finalment, en el ple de constitució dels nous ajuntaments es va fer visible la posició de cada formació: la CUP, JxCat i FEM es van abstenir, permetent a la llista més votada –el PSC– assumir l'alcaldia. Les tres forces van entrar al

govern municipal. Alfons Giol, d'Ara Junts, va rebre els tres vots de la seva formació i el de la regidora de Primàries.

Ara, amb les municipals del proper mes de maig en l'horitzó, representants d'Ara Junts, JxCat, FEM, la CUP i Centelles per la República han iniciat contactes per sondejar les possibilitats de bastir una llista única. Segons ha pogut saber EL 9 NOU, s'haurien fet diverses reunions on haurien aparegut punts de confluència però també aspectes on no hi ha un acord. Les negociacions continuen obertes,

tot i que les possibilitats que cristal·litzi una llista única són complicades. Diverses formacions sí que coincideixen que per fer front al PSC els seria beneficiós que el vot no quedi tan atomitzat com el 2019.

A dia d'avui, només el PSC ha confirmat que Josep Paré tornarà a optar a l'alcaldia. A l'espera de si hi ha una llista única, formacions com Ara Junts o JxCat han expressat la voluntat de presentar candidatura. També se situa en aquest punt Centelles per la República. En tots tres casos encara no han decidit qui encapçalarà la llista.

Mateixos partits a Viladrau, però amb la incògnita dels noms

Viladrau

T.V.

Els tres partits que hi ha representats a l'Ajuntament de Viladrau confirmen a EL 9 NOU que estan articulant candidatures de cara a les eleccions municipals del 2023. Tot i això, ara per ara coincideixen a amagar les cartes i defugen parlar sobre caps de llista i projectes concrets.

El consistori el comanden ara mateix en solitari els Independents, amb Noemi

Bastias al capdavant. L'alcaldessa diu que ja té presa la decisió de si optarà a un segon mandat, però s'emplaça a després de festes per fer-la pública. Des de SOM Viladrau-ERC, que també té quatre representants a l'Ajuntament, Margarida Feliu apunta que estan en fase de trobades informals amb gent diversa per copsar de primera mà les necessitats del poble. Junts, amb un regidor, treballa igualment en la confecció de la candidatura.

ROSES®

CAMPANADES PIROTÈCNIQUES

31/12/22

CAP D'ANY A ROSES

CAMPANADES PIROTÈCNIQUES i FOCs ARTIFICIALS

A les 00 h, al passeig marítim

FESTA AMB BANDA NEON i ADRIÀ GINER DJ

A les 00.30 h, a la pl. Frederic Rahola

Menús de cap d'any
Tria el teu!

visit.roses.cat

Ajuntament de Roses
www.roses.cat

“Tinc la mateixa il·lusió i compromís per ser alcalde que el primer dia”

Ramon Roqué (MES), alcalde de Sant Joan de les Abadesses

St. Joan de les Abadesses

Jordi Remolins
Les pròximes eleccions poden convertir-lo en alcalde de Sant Joan durant vint anys consecutius. Hi ha persones que afirmen que no és bo estar tant temps en un càrrec públic, però, per altra banda, d'altres creuen que és un plus per l'experiència que s'acumula...

Les dues afirmacions tenen sentit, però no sé fins a quin punt el meu cas és generalitzable. Quan acabi aquest mandat portaré 16 anys intensos d'alcaldia, d'implicació i compromís amb els veïns i veïnes de Sant Joan per establir les bases d'un futur pròsper per a la vila, que m'ha portat a una dedicació tan plena que tinc la sensació que fa poc temps que hi soc. Això vol dir que segueixo amb el mateix impuls, il·lusió i compromís que el primer dia. Amb els diferents equips hem fet realitat nombrosos projectes, però continuem planificant-ne com si el nostre projecte polític i de poble hagués de durar molts més anys.

Així es tornarà a presentar?

Sí. És la meva intenció i la dels meus companys d'equip. **ERC ja ha confirmat que el cap de l'oposició, Sergi Albrich, serà de nou candidat a l'alcaldia. Tenint en compte que la relació és més tensa que en altres pobles i a estones sembla que s'hagi enverinat, hauria preferit que hi hagués un relleu al capdavant dels republicans?**

Respecto en Sergi, l'equip d'ERC i les seves decisions. Si l'han triat és perquè creuen que és un bon candidat. Les nostres diferències són normals entre persones amb actituds i tarannàs diferents, amb projectes de poble poc coincidents i amb una manera d'entendre la política en general, i sobretot la municipal, també diferent.

Creu que seria bo per Sant Joan que hi hagués més llistes a banda de les de MES i ERC?

I tant. Espero i confio que n'hi hagi més perquè tothom pugui votar l'opció que s'ajusti a les seves idees polítiques, i sobretot a qui consideri que pot conduir millor

la vila els pròxims anys.

Confeccionar una llista amb gent vàlida i disposada a treballar pel poble sol ser el més complicat?

Segurament sí. Molta gent voldria formar part de candidatures electorals, però la seva situació professional o personal els ho impedeix, sigui per temps o altres motius. També hem de tenir en compte que la retribució mensual d'un regidor és petita i la feina, dedicació i

crec que no. La gent que s'implica en entitats ja està compromesa a treballar pel bé comú i té la vocació de servei que fa falta per representar els veïns i veïnes des de les institucions. Una altra cosa és que han de complir amb la seva feina, família i entitat, i és difícil que tinguin prou temps per assumir més responsabilitats. Però són persones molt vàlides per involucrar-se a l'Ajuntament i és bo que ho facin.

Aquest últim any Sant Joan ha incorporat nous agents de policia local, que han generat algunes queixes entre els veïns. Conciliar el civisme dels santjoanins amb la mà esquerra dels funcionaris és una de les tasques més complexes que té un alcalde?

Cal tenir en compte que estem en un moment de canvi pel procés de renovació i creixement del cos policial municipal amb l'objectiu de consolidar un servei que atengui millor les necessitats de seguretat i civisme de la població. S'incorporarà un tercer agent de policia que ha de permetre mantenir el servei des de primera hora del matí fins al vespre, els set dies de la setmana. El procés s'acabarà la tardor de l'any vinent. Els agents contractats són persones que passen un procés de selecció primer i un curs a l'acadèmia després. Quan s'incorporen compten amb coneixements teòrics que a l'hora de dur-los a la pràctica cal que s'adaptin i encaixin en la realitat del poble. Conèixer les problemàtiques, analitzar-les bé, i saber quines mesures són millors per resoldre correctament els problemes que aborden requereix una mica de temps. La seguretat i l'ordre és un dels aspectes més valorats per la ciutadania, i cal que funcioni.

L'eix cívica va aixecar controvèrsia durant les primeres setmanes d'entrada en funcionament. És un tema tancat o creu que li pot passar factura de cara a les municipals?

No és un tema tancat perquè la mobilitat en general, és a dir, totes les formes de moure'ns, sigui a peu o a

“Amb Albrich tenim diferents maneres d'entendre la política”

“Espero noves candidatures perquè tothom pugui votar la seva opció”

“Els nous agents policials necessiten un cert temps per adaptar-se”

“La variant per evitar vehicles pel centre no està en cap agenda política”

problemàtiques a assumir són ingents. A més, les candidatures han de ser paritàries, amb perfils de persones i edats diferents, de manera que representi a la societat i pugui tenir una òptica global de les necessitats de la ciutadania per atendre-les.

En tot cas Sant Joan és un poble amb entitats ben vives. Es fa complicat involucrar les persones que hi estan al capdavant en la vida política?

Roqué, aquesta setmana davant les restes de l'antiga capella de Sant Miquel de la Infermeria

través de vehicles lleugers, és un dels compromisos europeus per lluitar contra el canvi climàtic, i forma part dels objectius de desenvolupament sostenible que fixa Europa en termes de qualitat urbana. Ara bé, com en altres temes i projectes les persones valoren diferent la conveniència o no de dur-los a terme. Sobre el carril bici o l'eix cívica pretenem obrir un debat molt més ampli per corregir o avançar en funció de la voluntat general dels santjoanins, perquè en cap cas preteníem molestar o perjudicar a ningú, sinó crear un espai segur per a les persones i una millora urbana. Com ja vaig manifestar als veïns i veïnes més propers a la infraestructura, el projecte estava carregat de bones intencions.

Les vies verdes en direcció a la Vall de Camprodon i la Garrotxa són el veritable futur del turisme sostenible?

Són un recurs turístic molt important, a banda d'un servei pels habitants que poden gaudir-les passejant-hi o fent esport. Sant Joan ha sigut un municipi pioner en reclamar, planificar i executar quilòmetres de Vies Verdes amb voluntat d'estar connectats amb la Vall de Camprodon i la Garrotxa. Com a recurs turístic de qualitat atrau un públic familiar que pot passar uns dies al territori, allotjant-se, comprant i visitant

el patrimoni arquitectònic, artístic o natural de què disposem. Aporten valor afegit a sectors com el turisme o el comerç, molt valuosos pel Ripollès i les economies dels seus pobles.

Sant Joan és a temps d'aturar la degradació del gorg de Malatosca?

Igual que altres espais naturals del nostre entorn, s'ha alterat per la sobre freqüentació de persones en alguns moments de l'any. Davant la dificultat de trobar un model de gestió eficient i sostenible, l'Ajuntament va decidir formar part d'un projecte liderat pel Patronat de Turisme Costa Brava Pirineus de Girona que pretén analitzar i redactar plans de gestió sostenibles i respectuoses amb el medi amb fons Next Generation. Estem pendents de la resolució de la subvenció per abordar el projecte.

Alguns diumenges en què hi ha hagut activitats com la Festa de la Carbassa ha resultat molt complicat trobar aparcament a Sant Joan. Amb el de les Cinc Fonts n'hi haurà prou per solucionar-ho?

No, la solució implica construir més aparcaments dissuasius en l'àmbit urbà. El POUM en preveu un a la Coromina del Bac, però ja treballem per crear-ne de nous al centre del poble. Són espais lliures que poden convertir-se en noves places

MARC CARGOL

ment més del municipi?

Obrirà les portes en pocs mesos per oferir allotjament i restauració. Serà un equipament turístic de primer nivell i es convertirà en un hotel i restaurant de referència al Ripollès. Per Sant Joan suposarà millorar i fer créixer l'oferta existent en un entorn idíl·lic i únic. És un projecte d'èxit que gestionarà la Fundació MAP, i que durant molts anys ens ha mantingut ocupats buscant finançament, executant les diferents fases, i haurà suposat més de dos milions d'euros d'inversió.

S'havia especulat amb la creació de més places hoteleres, però sembla que els projectes s'han estancat. El turisme rural, l'alberg i les places hoteleres que hi ha ara mateix són suficients per Sant Joan?

No. Existeix una demanda sostinguda que es manté durant l'any i creix fins a límits que la infraestructura actual del sector no pot atendre alguns caps de setmana i en temporada alta. Sant Joan s'ha convertit en una destinació turística, sobretot per moltes persones de Barcelona i de l'àrea metropolitana que han vist en el nostre municipi un bon lloc per fer estada. Les diferents crisis, sobretot la pandèmia, i en els últims temps, l'increment de l'IPC i dels materials de la construcció fins a límits impensables, han frenat projectes de crear places hoteleres al centre.

Com ha afectat el turisme de la vila el tancament de l'alberg durant dues temporades?

Com totes les activitats vinculades al sector turístic, l'alberg va patir la duresa de la pandèmia, tancant el 2020 amb pèrdues importants. Això i la necessitat de garantir-ne el futur ens va dur a traspasar la gestió a la xarxa pública d'albergs de

la Generalitat de Catalunya (Xanascat). El traspàs es va formalitzar els primers mesos de l'exercici 2021, però el Xanascat va decidir, per motius aliens a la voluntat de l'Ajuntament, mantenir-lo tancat fins aquest últim estiu.

Com aborda l'Ajuntament l'increment de costos energètics?

Fa temps que treballem perquè els equipaments públics siguin més eficients. A la millora de tancaments, s'hi ha d'afegir el canvi de calderes i de lluminàries, però sens dubte la millora

És difícil però no impossible. Si en algun moment hi ha l'oportunitat de reprendre el projecte, l'Ajuntament s'hi bolcarà tal com va fer en totes les edicions del festival. Va ser un fenomen extraordinari i una de les iniciatives més rellevants on he tingut la sort de participar com a alcalde. Sempre estarem agraïts a Txarango per haver regalat el Clownia a Sant Joan.

Aviat farà quinze anys que es va inaugurar Vila Icària. La Fundació Eduard Soler hi va contribuir amb la voluntat que fos un incipient perquè emprenedors i joves empresaris vinguessin a viure a Sant Joan. Es pot dir que manté aquell esperit inicial?

Sí. La Fundació Eduard Soler continua omplint Vila Icària amb estudiants i persones que volen treballar i viure al Ripollès. Tot i que han passat molts anys des de la seva inauguració, la idea segueix tan viva com el primer dia. Hi han passat moltes persones i empreses, i algunes han trobat al Ripollès el lloc on establir-se en l'àmbit empresarial i personal. Com tots els projectes ha evolucionat, però segueix ben viu.

Hi ha colònies a la riba del Llobregat que s'han convertit en una experiència per conèixer com s'hi vivia. El Museu de Llaudet naixerà amb la vocació de ser un referent similar?

El Museu de Llaudet pretén ser un espai de memòria sobre la fàbrica de Llaudet, però també de les indústries tèxtils i les hidroelèctriques a la comarca. A diferència d'altres museus de temàtica similar, serà molt digital i immersiu. De fet, l'espai serà compartit amb un projecte de captació de talent, emprenedors i creatius impulsat per la UIER i finançat per la Diputació de Girona.

“Ens hem convertit en destinació turística de l'àrea metropolitana”

“Sempre estarem agraïts a Txarango per haver regalat el Clownia al poble”

més destacada ha sigut el canvi de totes les lluminàries de la via pública a tecnologia LED aconseguint estalvis de fins al 70%. Durant 2023 tenim previst instal·lar plaques fotovoltaïques a equipaments municipals, i crear una comunitat energètica. Reduir la dependència energètica i apostar per l'autoconsum compartit és un dels reptes que hem d'assolir a curt termini.

Durant diversos anys el Clownia va posar Sant Joan en el mapa musical del país. Existeix cap opció de generar una alternativa que doni continuïtat a aquell festival?

d'aparcament en un curt termini de temps. Ara caldrà prioritzar actuacions, planificar-les i fer-les realitat amb celeritat. L'aparcament de les Cinc Fonts s'ha ampliat amb l'objectiu que pugui atendre la demanda en moments puntuals, a l'estiu, en dates assenyalades o quan l'afluència de visitants sigui major. Però tot i així, no és suficient.

Una variant per treure el trànsit del centre del poble pot considerar-se una utopia avui dia?

En aquests moments no està a l'agenda política de cap administració. En canvi,

sí que treballem en un projecte per humanitzar l'N-260 al seu pas per Sant Joan de les Abadesses. Hem aconseguit el compromís del Ministeri de Transport, Mobilitat i Agenda Urbana perquè executi tot de millores necessàries, com una nova parada de transport públic al polígon de Cal Gat, l'eixamplament de voreres com les del pont nou, el nou accés al barri residencial de la Coromina del Bac, així com pacificar tot el tram de la nacional al seu pas pel centre. És un projecte que no podem deixar escapar.

Quan podrà dir-se que Sant Antoni ja és un equipa-

PUBLICITAT Serveis

ALL AROUND SAFETY

NOU SUBARU OUTBACK

Des de **35.900€**

MÉS SEGURETAT. MÉS ESTALVI. MÉS SUBARU QUE MAI.
 Perdre't. Escapar. Tot això és a la natura. Protegir-te a tu quan hi vas i ets llocs de què gaudeixes és a la nostra natura.

Consum 8,6 l/100 km. Emissions CO₂ (WLTP) 193 g/km. *Preu Subaru Outback 2.5 Lineartronic Trek vàlid a Península i Balears, transport, impostos i descomptes (comercial i de finançament) inclosos. Impostos municipals, preentrega o despeses de matriculació no inclosos. Import mínim de 30.000€, a un termini mínim de 60 mesos. Permanència mínima de 36 mesos. Preu al comptat 39.900€. Preu finançat 35.900€ Entrada 5.900€. Termini 60 mesos, 1 quota de 583,47€ i 59 quotes de 611,17€. Tipus deutor fix 8,20%. TAE 10,36% (la TAE, així com la primera quota, podran variar lleugerament en funció del dia de la firma del contracte i de la data de pagament de les quotes). Comissió d'obertura (3,80%) 1.140€ al comptat. Interessos 6.642,50€. Import total del crèdit 30.000€. Cost total del crèdit 7.782,50€. Import total carregat 37.782,50€. Preu total a terminis 43.682,50€. En cas que el dia de la contractació sigui el 09/11/2022 i el primer pagament el 02/12/2022. Oferta vàlida fins al 31/12/2022. Sistema d'amortització francès. Aplicable a clients particulars que financin amb Santander Consumer Finance, S.A. Finançament sotmès a l'estudi i l'aprovació per part de l'entitat financera. Impost de matriculació calculant al tipus general segons trams imposats del 0% - 4,75% - 9,75% - 14,75% en funció de les emissions de CO₂. Aquests trams imposats poden variar segons la Comunitat Autònoma.

ÀNGEL DANÉS
 Ctra. Sant Hipòlit, 57-59 · VIC
 Tel. 93 889 36 69

Camprodon destinarà 179.000 euros a un pla de mobilitat segura

El pressupost pel 2023 és de 4,8 milions d'euros

Camprodon

Isaac Muntadas

Camprodon va aprovar amb els vots a favor de Tots per Camprodon (TpC-PSC) un pressupost de 4,8 milions d'euros per al 2023. L'oposició de +Camprodon (ERC) va votar-hi en contra. L'alcalde, Xavier Guitart (TpC), va dir que els comptes estaven marcats per la pujada del preu de l'energia en un 300%. Sumant l'apartat d'inversions reals i de transferències, el consistori hi destinarà 342.494 euros, 136.370 euros dels quals arribaran de recursos propis.

Pel que fa a les inversions hi destaquen els 179.134 euros per elaborar un pla de mobilitat segura, la continuació del projecte de les muralles –amb un cost de 72.730 euros–, la compra d'una pala llevaneu per un import de 14.000 euros o la instal·lació de càmeres de videovigilància al carrer València per 500 euros. El consistori també té pendent de pagar 13.130 euros del Feder dels espais de contacte amb el riu Ter i 7.000 euros del pla de sostenibilitat turística, que tenia un cost total de 550.000 euros tot i que gairebé tot es cobria amb subvenció.

El regidor d'ERC Xavier Juncà va qualificar de dada

“dramàtica” que només el 2,8% del pressupost provinés de fons propis. L'edil republicà va apuntar que “almenys” enguany només s'havien tornat 263.000 euros de deute a diferència dels 418.000 de l'any passat. “No hauríem pogut fer cap inversió amb fons propis i tot hauria d'estar al 100% subvencionat per tirar endavant”, lamentava. Juncà deia que portarien l'Ajuntament al col·lapse.

ERC hi va votar en contra per considerar que hi ha poca inversió

Guitart va subratllar que realment al pressupost hi havia 1,7 milions d'euros d'inversió i 257.370 es treien de fons propis. L'alcalde posava d'exemple partides d'altres capítols que suposaven inversions pel poble com els 150.000 euros d'aportació extraordinària a la residència geriàtrica, els 47.000 euros per arreglar la depuradora de l'escorxador municipal i la pavimentació del pati o el rènting d'un nova màquina de neteja de vials, amb un cost de 55.020 euros.

El consistori ha hagut de reclamar l'inici de l'obra a l'empresa responsable

Comença la reforma dels vestidors i la piscina de Sant Quirze

Els vestidors, un cop iniciades les obres de reforma

Sant Quirze de Besora

Guillem Rico

La reforma dels vestidors i el vas principal de la piscina de Sant Quirze de Besora és l'obra de més envergadura d'aquest mandat al municipi. L'actuació té un cost de 460.000 euros. Les intervencions han començat amb dos mesos de retard respecte al que estava previst en la licitació. Les porta a terme l'empresa Construcciones One, a qui des del consistori han hagut d'enviar diversos requeriments perquè comen-

cessin l'execució. Segons el contracte, estava previst que s'iniciessin un cop acabada la temporada d'estiu, o com a molt tard el 4 d'octubre, però “no responien”, explica l'alcalde, David Solà (Som Poble-CUP). “Va costar contactar amb ells, semblava que no ho volien fer”, encara que inicialment les volien començar fins i tot durant l'estiu. A l'octubre, l'Ajuntament els va enviar una notificació i al novembre una altra per dir-los que rescindien el contracte. Va ser llavors quan l'empresa va respondre i

després de diverses reunions entre les parts van acordar recalendritzar-ho tot plegat i començar. De fet, després de l'acord, es va retirar de l'ordre del dia del ple de novembre un punt en què es preveia rescindir el contracte amb l'empresa i aprovar una nova contractació i licitació.

Ara fa un any, amb l'aprovació del pressupost del 2022 es van preveure 283.000 per executar només una fase del projecte, però finalment després que la Diputació tragués una nova línia de subvencions “vam apostar per fer-ho tot tirant, en part, de romanent”, apunta Solà. Així, es va licitar per 490.000 euros i l'empresa va fer una baixa de 30.000.

Les actuacions han d'acabar el 30 d'abril i consisteixen en una reforma integral d'un equipament que es va construir fa més de 40 anys. Es fa una reforma integral dels vestidors i el vas nou de la piscina gran i tota la platja. Segons l'alcalde, perdrà profunditat però “guanya accés amb una rampa per a minusvàlids”. A més, passa a ser una piscina “desbordant”, és a dir, que reutilitza l'aigua per reduir costos de manteniment. Fa cinc anys ja es van renovar les bombes i la piscina petita.

El pressupost de Sant Pere de Torelló creix en 2 milions d'euros

L'augment coincideix amb la inversió que es farà a la central tèrmica

Sant Pere de Torelló

G.F.

Sant Pere de Torelló ha aprovat un pressupost de cara al 2023 de 6,2 milions d'euros. La xifra suposa 2 milions més que el balanç aprovat ara fa un any. En aquest increment pressupostari hi juga un paper clau la inversió més important prevista per als propers 12 mesos, com és la nova caldera de la central tèrmica del municipi. El cost serà de 2 milions d'euros, i tal com va desgranar en el ple el regidor de Transició Energètica, Ermen Llobet, “permetrà substituir la caldera de suport i ser més eficients en puntes de fred”. La instal·lació d'una segona caldera també ha de permetre estendre la xarxa de calor a diverses empreses

del municipi, “oferint un cop de mà des de l'Ajuntament a reduir les emissions industrials i les despeses energètiques”. La inversió es finançarà en un 90% a través de la

El 90% del cost de la nova caldera estarà subvencionat per la Diputació

subvenció Renovables 2030 de la Diputació de Barcelona, el que significa 1,5 milions d'euros.

Pel que fa a la resta del pressupost, l'alcalde, Jordi Fàbrega, va destacar que els canvis més significatius són

la contractació d'una persona més per fer la neteja a l'institut-escola, així com la incorporació d'un bidell al centre educatiu a mitja jornada. El govern municipal també va posar en relleu l'augment de pressupost pel que fa a plans d'ocupació i ajudes directes a entitats esportives i culturals.

En l'apartat d'inversions, Fàbrega va explicar que, a banda de la nova caldera, també es posarà fil a l'agulla a d'altres projectes que s'arrosseguen d'anys anteriors com la continuació amb un vial entre el camp de futbol i la zona del Polvorí o la portada de la xarxa pública d'aigua calenta a urbanitzacions com la Riera i el Pujol. Aquest 2023 també s'espera poder construir el circuit per a bicicletes i patinets *pump track*.

AJUNTAMENT DE TORELLÓ

Pren possessió el nou consistori infantil de Torelló

Torelló En una sessió celebrada a la sala noble de Can Parrella, els 16 regidors del nou consistori infantil de Torelló van prendre possessió del càrrec. Es tracta d'alumnes de 6è de Primària escollits pels seus companys. Hi són representades les cinc escoles del municipi: Vall del Ges, Fortià Solà, Rocaprevera, Sagrats Cors i Marta Mata. Els va rebre el regidor de Participació Ciutadana, Xavier Lozano, i l'alcalde, Marçal Ortuño, els va fer entrega de l'escut de l'Ajuntament. A partir del gener, i en sessions mensuals, els regidors del consistori infantil coneixeran el funcionament de la institució i podran fer propostes per millorar Torelló.

A PROP TEU PER CONSTRUIR UN FUTUR MILLOR

A CaixaBank, a través de VidaCaixa i CaixaBank Asset Management, integrem criteris socials, ambientals i de bon govern en les decisions d'inversió.

Per aquest motiu, els nostres plans de pensions i fons d'inversió segueixen els criteris dels Principis d'Inversió Responsable.

L'ascensor de la plaça Fra Bernadí de Manlleu, els passos de vianants interactius a Vic o Ripoll... formen part de la trama urbana i al seu dia s'hi van col·locar pensant a fer servei a la ciutadania, però de tantes avaries els veïns han deixat de reparar-se'n i fins i tot fixar-s'hi.

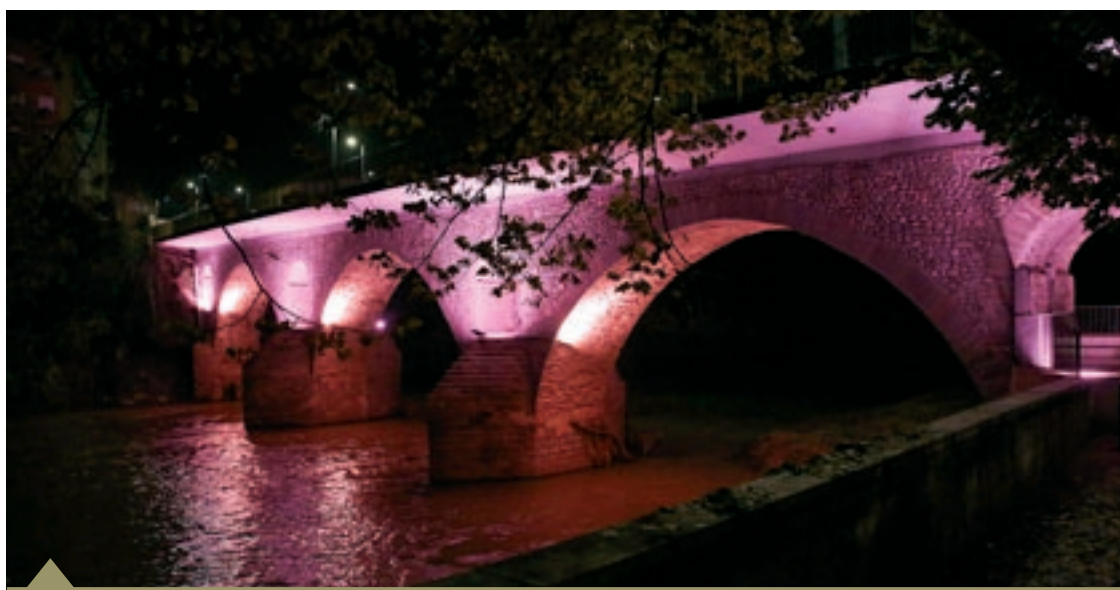
Condemnats a estar espatllats

Un recull d'elements de menester públic sovint avariats o a mig gas

El febrer de l'any 2013, deu mesos després d'acabar les obres de reforma de la plaça Fra Bernadí, l'Ajuntament de Manlleu hi va col·locar un ascensor que permet salvar el desnivell de les escales. Al seu moment ja hi va haver petites dificultats a l'hora d'impermeabilitzar-lo i legalitzar-lo, així com per signar el contracte de manteniment. La idea era que funcionés de 2/4 de 9 del matí a 2/4 de 9 del vespre, però la major part del temps l'ha passat espatllat. És un problema que la CUP ha denunciat reiteradament, traslladant als plens municipals queixes de persones amb dificultats o mobilitat reduïda. Segons el regidor d'Urbanisme, Enric Vilaregut, l'últim cop el fossat es va negar d'aigua i l'electrònica de l'ascensor ha quedat malmesa. El consistori està en converses amb Schindler per determinar si la reparació entra en garantia.

ASCENSOR DE LA PLAÇA FRA BERNADÍ DE MANLLEU

Els elements ornamentals amb llum s'han anat fent habituals als accessos de pobles i ciutats. Entre els que acostumen a fallar, hi ha el vidres il·luminats a l'entrada de Tona pel polígon de Les Goules o les de l'escultura de sota el pont del Ges a Torelló. Quan es va ampliar el de Manlleu (a la foto), la Diputació i l'Ajuntament també hi van preveure un sofisticat sistema d'il·luminació per realçar-ne els arcs i pilars. Tenia l'afegit de poder canviar de color en dates assenyalades, com el Dia de la Dona, però no ha acabat d'anar bé. El regidor d'Urbanisme, Enric Vilaregut, explica que per arreglar-ho caldria tallar el trànsit al pont, a més a més que el cable avariats és poc comú i "costa determinar amb exactitud on falla la comunicació". Sigui com sigui, "ho tenim present i ho resoldrem".

ENLLUMENAT DE PONTS I ACCESSOS

Després de pactar-ho amb Capgirem Vic –al pressupost del 2016– i l'Associació de Veïns de la Calla, l'Ajuntament va instal·lar una caseta de fusta on hi havia hagut l'antiga benzineria de la Pista. S'havia plantejat com a espai de dinamització cultural del barri amb servei de bar, seguint l'estela de l'Embarcador del Ter de Manlleu. Tot i això, no ha arribat a obrir. L'Ajuntament va engegar un concurs públic per adjudicar-ne la gestió a alguna entitat, però no s'hi va presentar ningú. "Va quedar desert i després va venir la pandèmia", explica la regidora Fabiana Palmero, destacant que han fet autocrítica i retocat alguns punts: "Ho estem tornant a preparar per obrir de cara a la primavera".

CASETA DE FUSTA A LA PISTA DE VIC

L'Ajuntament de Vic va instal·lar un pas de vianants intel·ligent al carrer Mossèn Gudiol el febrer del 2017, amb l'objectiu d'incrementar la seguretat de les persones a peu. Es tracta d'unes plaques led lluminoses que s'haurien d'encendre quan algú hi passa per sobre. Això havia de millorar la visibilitat dels vianants en una recta urbana relativament llarga on s'han registrat atropellaments, ja que a més a més els vehicles hi acostumen a circular a més velocitat de la permesa. La realitat és, però, que, com a l'entrada de Ripoll (al costat de l'institut), l'invent no ha acabat de funcionar. L'excepció són els panells laterals.

PASSOS DE VIANANTS INTEL·LIGENTS

Un clàssic. Tot i que actualment funcionen totes dues, encadenen constantment períodes d'avaria i entre l'estiu del 2020 i el febrer del 2021, per exemple, van passar mig any espatllades. Tota l'estació de tren presentava un aspecte força deplorable fins al desembre passat, quan Renfe hi va fer obres. Les més visibles, restaurar la façana i la corona que conforma la cornisa central, amb quatre pilars amb escuts i pintats de color daurat.

ESCALES MECÀNIQUES DE L'ESTACIÓ DE TREN DE VIC

NOTÍCIES

L'any 2008, Tona va començar la construcció del nou camp de gespa artificial i de les pistes d'atletisme a la zona esportiva. Un dels trets diferencials del projecte era que incorporava una tecnologia aleshores encara poc coneguda, la geotèrmia: uns tubs enterrats al terreny de joc s'havien de convertir en font de calor per acabar escalfant i proveint d'aigua calenta els pavellons propers. Un cop acabada l'obra, però, l'energia geotèrmica procedent del camp no ha arribat a funcionar mai.

GEOTÈRMIA DEL CAMP DE FUTBOL DE TONA

N'hi ha a municipis d'Osona i el Ripollès com Ripoll, Roda de Ter, Tona o Vic, a la plaça de l'Estació (a la foto), i ofereixen informació de servei, com ara la temperatura, els nivells de contaminació atmosfèrica o activitats d'agenda. Útils, tot i que sovint apagats o desprogramats. Els ajuntaments es defensen argumentant que es tracta d'aparells cars de mantenir i que les empreses que se'n cuiden, generalment d'altres punts de Catalunya o l'Estat espanyol, no hi estan prou a sobre.

PANELS INFORMATIUS

No és tant que no funcionin com que no han despertat l'interès de la ciutadania i, per tant, no s'han arribat a popularitzar. És el cas de la senyalització de les rutes escolars que es va tirar endavant a Vic ara fa una dècada, en el marc del Projecte Educatiu de Ciutat, i que va consistir a col·locar panells als centres i ninots de color verd a determinats carrers. També es podria incloure en aquesta categoria els itineraris via codi QR. Al nucli històric de la capital d'Osona n'hi ha a davant del Palau Episcopal, per exemple, però rarament s'hi veu turistes o veïns enfocant-los amb els telèfons.

PROJECTES DE SENYALITZACIÓ I INFORMACIÓ

En plena crisi climàtica i de furor pel foment de mitjans de transport sostenibles, com a mínim de paraula, formen part del mobiliari urbà de molts pobles i ciutats, però després es fan servir més aviat poc. Els de la plaça Fra Bernadí o el de davant del pavelló de Manlleu fins i tot estan descollats.

APARCAMENTS PER A BICICLETES

PUBLICITAT Serveis

SOPAR DE CAP D'ANY

Aperitius selectes

Primer

Llagosta amb gambes a la marinera

Segon

Escollir cabrit saltejat amb alls tendres o entrecot amb salsa de ceps

Pastís de Cap d'Any

Celler, cafè i licors

Cava

Elyssia de Freixanet

Bossa de cotilló i raïm de la sort

C. Montseny, 15
Tel. 93 888 72 61
TAVERNOLES

Tot acompanyat amb música en viu de Joan Altarriba

75€

Cuberta Serveis Funeraris, al seu costat.

 <p>VIC Tanatori, crematori i oficines 8 sales de vetlla Sala Multiconfessional Jardí del Repòs amb columbaris Zona vending</p>	 <p>CENTELLES Tanatori 3 sales de vetlla Servei de cremació Aparcament propi Zona de descans</p>
 <p>MANLLEU Tanatori 3 sales de vetlla Servei de cremació Aparcament propi Zona de descans</p>	 <p>RODA DE TER Tanatori 2 sales de vetlla Sala Multiconfessional Servei de cremació Aparcament propi</p>

Tel. 93 883 23 46

cubertaserveisfuneraris.com

Mercat de Nadal

Sant Joan de les Abadesses

Dissabte 10 de desembre del 2022
★ a la Plaça Clavé ★

- Parades de productes artesans i nadalencs
- Tallers i jocs infantils
- Espectacles nadalencs de música infantil
- El Tíó de Nadal
- Xocolatada
- Sorteig de la Unió de botiguers
- i molt més!

EXCLUSIU
PER ALS
SUBSCRIPTORS

el9club

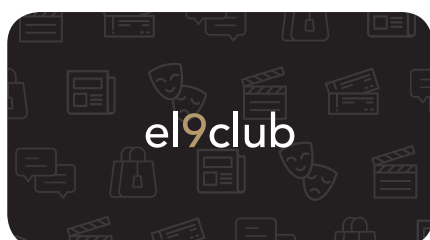
Participeu en els sortejos entrant a:
<https://9club.el9nou.cat/osona-ripolles/ofertes>

ELS SUBSCRIPTORS TENEN PREUS ESPECIALS PER VISITAR ELS PRINCIPALS MUSEUS DE CATALUNYA

Informació: 93 889 46 59

Descarregueu-vos la targeta

TORRELLES DE LLOBREGAT

BARCELONA

SANT FELIU DE CODINES

BARCELONA

PUIG-REIG

CARDONA

COLL DE NARGÓ

MANLLEU

VIC

LES MASIES DE VOLTREGÀ

FIGUERES

VIC

RIPOLL

BASSELLA

FOLGUEROLES

Sentir l'asfalt

Conductors alerten que el ferm fa més soroll de l'habitual en un tram de la C-17 a Orís. És obac i amb revolts tancats i els últims mesos s'hi han portat a terme obres de millora

Orís

T.V. Les obres que es van fer uns mesos enrere a la C-17 a Orís, amb l'objectiu de reasfaltar trams de la carretera, han derivat en una situació curiosa. Després que fins a tres conductors es posessin en contacte amb EL 9 NOU per explicar-ho, el bisetmanari ha pogut constatar que efectivament hi ha un tram de la via –més o menys del revolt del Nederland fins a la sortida de Saderra– en què del ferm emana més soroll de l'habitual. Estant a fora del cotxe pràcticament no se sent, però a l'interior de l'habitacle sí que augmenten els decibels. A banda de la singularitat de la música, a més a més, en aquest tram l'asfalt és més rugós.

El periòdic continua a l'espera de resposta de la Generalitat sobre els detalls concrets de l'actuació a la C-17.

Un dels trams reasfaltats de la C-17, just després del revolt del Nederland, amb la vista en sentit Ripoll

Segons l'alcalde d'Orís, però, s'ha portat a terme un reconeixement de la carretera en un tram on la calçada ja

acostuma a ser especial, més granulada. Això respon a la tria d'un asfalt que potencia l'adherència dels pneumàtics

del cotxe. I és que els revolts tancats del traçat i la humitat de la zona, obaga, incrementen el risc d'accident en

El precedent de la carretera de Mont-rodon

Taradell Conductors que circulen habitualment per la carretera de Mont-rodon, la que uneix Taradell amb la C-17, també van viure una situació similar l'hivern de l'any 2017. Després que la Diputació de Barcelona hi fes obres de millora –entre les quals reasfaltar o pintar tota la línia contínua– diverses persones van trucar a l'Ajuntament alertant que a dins del cotxe se sentia un soroll fora mida. Aleshores es va explicar que un dels motius de la fressa podia ser justament els materials que conformaven el nou ferm, també especials amb l'objectiu de facilitar l'adherència dels pneumàtics en una carretera humida, amb tres connexions a camins rurals i per on passen una mitjana de 5.000 vehicles diaris.

aquests quilòmetres de la C-17. Arnau Basco apunta que el ferm en qüestió també drena millor l'aigua de la pluja.

PUBLICITAT Serveis

COSIDOR PAS A PAS
 ESPAI (CREATIV AMB VEU I MANS DE DONES)

Productes solidaris amb criteris eco-socials
 Dones, inserció i treball digne
 Fent xarxa i construint un present més just

C/Ramada 14, baixos - Vic | T. 93 8856924 | cosidor@casalclaret.org

LAGOA BCN

Biojoies per un món més sostenible

De tiges de plantes, llavors, fusta i pedres naturals.

Botiga Online
LAGOABCN.COM

ENS TROBAREM AL MERCAT MEDIEVAL DE VIC A LA PLÇA DEL BISBE OLIBA

el cau del drac

LOTERIA DE NADAL

I SI TORNA A TOCAR AQUÍ? QUE LA SORT ENS ACOMPANYI

www.loteriavic.es
 Administració de loteria núm. 3

COMPREU A TRAVÉS DE LA NOSTRA WEB O RECOLLIU A LA BOTIGA SENSE CUES A LA FINESTRA RÀPIDA

464.024 €: Bonoloto 2022
 2n premi: dissabte 2021
 1r premi: dissabte 2018
 35.193 €: euromillón 2018
 5è premi: el gordo 2016
 2n premi: niño 2015
 5è premi: el gordo 2014
 1r premi: el gordo 2007
 1r premi: el gordo 2005 més de 510 milions €
 1r premi: niño 2002

C. Manlleu, 48 - VIC
 Tel. 93 886 36 23
 Tel. 619 22 54 79

OBERT TOTS EL DIES DE 9 MATÍ A 8 VESPRE

FORMATGE DE VACA
 FORMATGE DE CABRA
 FORMATGE D'OVELLA

EL MÓLI DE L'ALZINA

FORMATGES AMB PERSONALITAT

Ctra. Vic-Olot, km 2,4 - Tel. 93 852 50 06
 08569 CANTONIGRÒS - www.elmolidelalzina.com

Festa final a Folgueroles amb el mercat de segona mà

Costura creativa a Aiguafreda

La Mancomunitat potencia la moda circular a tocar de Nadal

Folgueroles acull un mercat de segona mà, tallers i xerrades en la Setmana del Medi Ambient

Folgueroles

EL 9 NOU

Folgueroles va posar punt final a la Setmana del Medi Ambient diumenge passat en una celebració a la plaça Verdaguier. Durant el matí es van portar a terme diverses activitats al centre del poble,

com per exemple un taller de decoració de roba usada. Precisament, la iniciativa, organitzada per l'Ajuntament, la Mancomunitat La Plana, la llar d'infants, l'escola i la nova cooperativa energètica, va posar el focus en els residus tèxtils i a potenciar la moda circular i sostenible.

Un bon exemple d'això va ser el mercat de segona mà que hi havia a la plaça per donar una altra vida a roba, però també joguines i altres objectes en bon estat. "És important fer la iniciativa en aquestes dates, a prop de Nadal, i conscienciar tothom d'un consum responsable i

sostenible", explicava Mariana Bigas, educadora ambiental de la Mancomunitat. En aquest sentit, subratllava que cal "fomentar la segona mà, allargar la vida dels productes i replantejar-se si cal comprar tantes coses per celebrar Nadal".

A més de la participada fes-

"És important conscienciar d'un consum sostenible"

que van celebrar-se a finals de novembre, van anar des d'una jornada per reduir els residus i activar el civisme a Tona fins a uns tallers de costura creativa a Aiguafreda i Balenyà, o un taller de cosmètica natural a Santa Eulàlia de Riuprimer. Al taller educatiu de costura per fer una banderola amb roba reciclada hi van participar uns 160 alumnes de sis escoles dels municipis que formen part de la Mancomunitat.

Joan Capdevila i Febrer

Vidu de Pilar Aliguer Bruch
Ens ha deixat el dia 3, a l'edat de 93 anys.

Els seus fills, Xevi i M. Mercè; nets, Jordi, Oriol, Roger i Anna; el tiet, Jordi; tota la família i la raó social X. Capdevila, SL, en participar-vos tan sentida pèrdua, us preguen un record i us agraeixen les mostres de condol, així com l'assistència a l'acte de l'enterrament. També volen donar les gràcies a l'equip de metges, infermeres i tot el personal de l'Hospital Universitari de Vic i de la Residència Hotel Prudenci de Tona, pel seu caliu humà i les atencions rebudes.

Vic, desembre de 2022

Ribes distingeix els fills predilectes, els Bombers i l'esbart

Ribes de Freser L'Ajuntament de Ribes ha distingit Pere Martí i Josep Vigo amb el títol de fills predilectes i també ha entregat les medalles de la vila als Bombers Voluntaris de Ribes, amb motiu del 50è aniversari, i a l'Esbart Dansaire Eudald Coma, pels seus 75 anys.

Fra Jaume Codinachs i Fabré, OFM

Franciscà i sacerdot
Vic, 1938 - Barcelona, 2022

Ha estat abraçat per la mort corporal, nostra Germana, el dia 29 de novembre de 2022, dia de tots els sants de l'Orde Franciscà, a l'edat de 84 anys, 67 de vida franciscana i 60 de sacerdoci.

Les exèquies es van celebrar el dia 5 de desembre a les 10 del matí al santuari de Sant Antoni de Pàdua de Barcelona, Franciscans del carrer de Santaló, 80.

La fraternitat franciscana, familiars i amics de fra Jaume Codinachs us donen les gràcies per la vostra pregària, companyia i condol. Pau i Bé.

Vic, desembre de 2022

Encarnita Ponce i Rodríguez

Ha mort cristianament el dia 4, a l'edat de 87 anys.

A.C.S.

Els seus fills, Àlex i Lourdes, Ferran i Montse; nets, Ivet, Sergi i Paula, i Judit; germà, Carlos; germans polítics, nebots i tota la família, en participar-vos tan sentida pèrdua, us demanen que la recordeu en les vostres oracions i us agraeixen les mostres de condol rebudes, així com l'assistència a l'acte de comiat.

Vic, desembre de 2022

La biodiversitat com a aliada a pagès, a Malla

Malla L'Ajuntament de Malla organitza aquest diumenge, 11 de desembre, una xerrada a la Cabanya de Pratdesaba sobre l'estat de la natura en els espais agraris. La conferència de les 12 del migdia, que va a càrrec de Jordi Baucells i Carles Martorell, del Grup de Naturalistes d'Osona, té per objectiu mostrar la biodiversitat com una aliada del pagès, en la preservació del patrimoni natural i la lluita contra l'erosió, les bioinvasions i les extincions d'espècies.

España | digital ²⁰₂₆

NECESSITES AJUDA?
Truca al

LA TEVA AJUDA EN
CIBERSEGURETAT

#ciberprotégete

EL 9 NOU

Des de fa uns dies circula pels grups de WhatsApp i les xarxes socials una notícia falsa que, copiant el disseny de la pàgina web d'EL 9 NOU, atribueix a l'alcalde de Vic unes declaracions sobre la festa del xai i la cessió de la plaça de Vic per celebrar-la si la selecció marroquina s'imposava a l'espanyola. Aquestes declaracions no s'han fet mai ni en aquest mitjà ni a cap altre. El cas és que per determinats interessos polítics aquesta falsa notícia s'ha difós i, com era d'esperar, ha corregut com la pólvora.

Sembla una contradicció, però se n'han aprofitat tant

Les notícies falses i les xarxes socials

partits i perfils personals independentistes amb un discurs clarament xenòfob –per acusar els partits tradicionals d'afavorir la immigració–, com també els més espanyolistes, que d'aquesta manera ataquen l'independentisme. Uns i altres no han tingut cap mena d'escrúpols a utilitzar una notícia falsa per atiar la divisió i l'odi amb interessos electoralistes. Fins i tot

alguns mitjans de comunicació s'han fet ressò de la falsa notícia donant-la per bona sense fer els mínims del periodisme que és contrastar-la. La mateixa alcaldessa de Vic va haver de fer un comunicat a les xarxes socials per alertar que la notícia era falsa.

No és la primera ni serà l'última vegada que es fa servir la mentida en política. A Vic, ja es va utilitzar per

exemple en una campanya electoral amb uns fulletons que Plataforma per Catalunya va repartir per les bústies i que fins i tot va arribar als tribunals i hi va haver sentència condemnatòria. Actualment, amb les xarxes socials, en la difusió de les notícies falses o *fake news* molta gent és col·laboradora necessària, encara que sigui de forma involuntària. Ho és

quan reenvia missatges de forma acrítica, encara que no sigui conscient de la seva falsedat. És irresponsable qui s'inventa aquestes notícies falses, però també qui les difon sense qüestionar-se si realment és certa. Falten pocs mesos per a les eleccions municipals i segurament hi haurà més intents de fer córrer notícies falses. Hem d'aprendre a saber llegir tot el que ens arriba i detectar si pot ser cert o no. Que provinguï d'una font fiable és bàsic. Per això, mitjans de comunicació i periodistes hem de ser garants de la veracitat perquè en uns moments de sobreinformació la desinformació no sigui una amenaça.

La Pilarín

Límits

Marina Martori

Esriptora i gestora cultural

@marina_martori

No sabem posar límits i, quan no en sabem, les coses sempre es compliquen. Sempre. Jo tenia molt clar que a casa meva manava la meua mare i després la meua àvia –sinó al revés– i que jo era l'últim mico. Els límits i les jerarquies eren clares. A classe passava exactament el mateix. Davant del professor, jo i els altres 34 companys perquè sí, les ràtios eren altes, però l'alumnat era diferent, no hi pintàvem res. Ell deia: "Blanc", i blanc i a callar. I si pel que fos no callava, a casa aleshores era reblanc i ma mare i la meua àvia donaven tota la raó al mestre. Tota.

Ara les classes són camps de batalla. I les cases. I una mica arreu. Perquè no hem posat els límits clars, perquè hem entonat els reietons i les reitones de casa com si realment fossin de la monarquia i, és clar, les coses estan difuses i complicades i els imbècils es creuen que poden dominar el món. Que important és tenir les masses socials adotzenades a base de pa i circ o de futbol i ajudes irrisòries a les famílies o de *La isla de las tentaciones* i xecs bebè.

Que bé que els va que siguem tots una colla de maleducats, que ens creiem qui sap què. Els va genial perquè hem perdut el nord, el respecte i mil coses més pel camí i estem atontats.

Diuem que les claus de criar fills com a persones de demà són amor i límits. Els hem oblidat dels segons a propòsit del primer sense entendre que si no hi ha els segons el primer és irrisori.

No em mireu malament. Ho dic pels meus fills també, i sobretot pels dels altres perquè, ja se sap –i aquest seria un altre tema– que sempre som molt

més capaços de veure els errors i les relacions disfuncionals dels demés.

Aquests *no-límits* generen després personetes immadures que no saben com relacionar-se de manera correcta i que no entenen els límits dels altres, els no dels altres, que no saben llegir les situacions –si amb prou feines saben llegir lletres, què n'han de llegir situacions– i, és clar, la cosa es continua complicant. Frustració, irritabilitat, mala gestió emocional i embussos a tort i a dret. I gent que es pensa qui sap què, que se sent més superior com més burros són i que veuen en la incultura i la ineducació el camí de la victòria.

Creem personetes immadures que no saben com relacionar-se de manera correcta i que no entenen els límits dels altres

I potser sigui cert que, ara, la victòria tingui aquesta pinta, però el que em sap greu és que es creguin que és una victòria veritable, que decidiran alguna cosa real a les seves vides. No, no perquè els que manen de debò, els que decideixen les ajudes, les ràtios a les aules, les vides d'aquestes persones i també, sí, també, la meua i la teua, de tontos no en tenen ni un pèl i de llegir en saben moltíssim i el pla maquiavèlic de tenir-nos babaus i entretinguts els està sortint de falla.

En aquests que manen tampoc els hem posat límits i així ens va.

PROTAGONISTES

Sílvia Carré

Autora del llibre 'Vuela'

Acaba de publicar el llibre *Vuela*, on explica no només com va superar la seva fòbia als avions sinó com es va acabar convertint en pilot privat i participant en concursos d'acrobàcies a l'aire. Ara ajuda altra gent amb por de volar.

Xavier Solà

Director de la Coral Canigó

La Coral Canigó celebra el 60è aniversari, i ho fa amb una peça ambiciosa, *El Messies* de Händel. Senyal del bon nivell d'aquesta formació, que manté el caràcter amateur i el combina amb el rigor professional.

Pilar Tortadès

Campanera de Seva

Els tocs manuals de campana han estat declarats Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat per la Unesco. A Osona són pocs els que ho mantenen. Pilar Tortadès, filla de l'últim campaner de Seva, ha contribuït a recuperar-les.

Vincent Robles

Ramader

Vincent Robles, veterinari i ramader, està al capdavant de l'Aubrac, a Sant Bartomeu del Grau, una de les ramaderies de boví de carn que aposta per una raça en expansió. És també el president de la nova associació de criadors ARRA.

TRIBUNA

El valencià Joan Fuster Ortells

Ramon Casanoves

L'autocar de Barcelona a València ja havia entrat en terres de Castelló de la Plana a principis d'un mes d'octubre, amb temperatures tardorals moderades. Una colla heterogènia anàvem a València de visita cultural en un moment de tenses relacions catalano-valencianes, a finals del segle XX. Podrem parlar català amb normalitat sense cap agressió? Realment érem uns exagerats però l'ambient en alguns llocs de la ciutat es va tensar fins a fer-nos demanar les coses canviant de llengua. El conductor de l'autocar va connectar una emissora amb música tradicional valenciana i uns elogis continguts parlant de Joan de la Cruz Fuster i dient que havia nascut a Sueca el 1922, i que morí també a Sueca el 1992, a l'edat de 69 anys, gairebé 70. Ens allotjàrem a prop de la plaça de la Mare de Déu dels Desemparats, de la magnífica catedral i del campanar El Miquelet, que recorda el de la Seu Vella de Lleida. L'endemà assistírem a la Universitat de València a un col·loqui sobre la vida i l'obra de Joan Fuster, envoltats d'un ambient entusiasta i molt acollidor.

Aquest any 2022 es commemoren 100 anys del seu naixement, i és bo recordar-ho i fer memòria d'un home que sense la seva autoritat i eloqüència, ho dic potser arriscadament, el concepte d'unitat territorial de la llengua i cultura catalana s'hauria esvaït inexorablement. Un veritable intel·lectual de pedra picada que tingué una joventut difícil enmig de la guerra civil, amb totes les imposicions mentals que van patir la majoria de nois enquadrats en moviments de disciplina falangista i que prohibia parlar en valencià. A casa, i a vegades dissimulant, es parlava la llengua materna fent servir obligatòriament el castellà en les comunicacions oficials, socials, a l'educació i fins i tot al tren. Li quedava el refugi familiar de procedència pagesa i sobretot el pare, un convençut dirigent local del partit carlista, tolerat però obediènt al règim únic. En Joan s'anà integrant en la dinàmica nacionalcatòlica i conservadora de la ciutat de Sueca i així es feu gran com qualsevol noi de la postguerra: "Vaig créixer intel·lectualment en la ignorància total i en la intoxicació doctrinària de la dictadura".

Acabada la formació bàsica enriquida en la participació en actes tradicionals i festius, l'any 1943 es matricula a la Universitat de València per estudiar Dret. Un bon alumne de pensament lliure i dotat per a l'escriptura que al curs següent ja publicà al diari *Las Provincias* el primer article: "Vint-i-cinc anys de poesia valenciana". Les llargues converses en cafeteries i bars amb la colla d'amics a la capital i també a Sueca el portaren a la tertúlia del Grup Torre, on trobà un ambient literari proper al catalanisme moderat. A més de debats oberts, l'Editorial Torre s'interessaria aviat pel que escrivia, allunyat cada vegada més del pensament regionalista. Uns escrits que anaven perfilant les seves inquietuds i l'ardor juvenil que fugia, com del foc, de la censura imperant.

El jove llicenciat en Dret el 1947 exerceix un temps a Sueca i sense deixar d'enviar articles al diari *Levante*, a *La Vanguardia*, al *Correo Catalán* i a la revista *Destino*. També escriu poesia aplegada anys més tard en el recull *Set llibres de versos*, poemes que reflectien les preocupacions existencials de l'escriptor, fins a l'aparició del poeta Vicent Andrés Estellés. El 1954 l'editorial mallorquina de Francesc de Borja Moll li edita l'assaig d'estètica *El descrèdit de la realitat*, i el 1955 l'Editorial Selecta de Barcelona publica *Antologia de la poesia valenciana*, on per primer cop surt imprès el nom de Països Catalans. El 1960 col·labora en l'homenatge a Jaume Vicens Vives amb un article publicat a la revista *Serra d'Or* reclamant la catalanitat cultural dels valencians i provocant actituds airades de la dreta i d'alguns intel·lectuals d'esquerra. L'abadia de Montserrat mai li va negar la paraula.

En l'obra més madura Fuster parla obertament de la realitat valenciana proposant un programa de reinterpretació, sense vel, de la identitat. Denuncia el fracàs d'un poble sempre a mitges, dividit i ferit, aprofundint aquests conceptes en el llibre *Nosaltres, els valencians*. Estudiosos de Fuster afirmen: "Hi haurà un abans i un després d'aquesta obra en referència a la cultura i la consciència nacional del País Valencià". Milers de pàgines escrites en prosa dins la tradició de l'humanisme clàssic, dels moralistes i reformadors francesos, crític, escèptic, independent, amb un humor atrevit i corrosiu, va ser el punt de mira de les forces extremes anticatalanes. Va patir un assetjament continuat i la col·locació de dos artefactes explosius a casa seva i un cop mort encara li profanaren el nínxol. Com digué Josep Pla: "No és un valencià estricte, ni un català de València, ni un valencià catalanitzat. Fuster és un element normal de la totalitat de la nostra àrea lingüística".

+ vist EL9NOU.CAT

- 1 Tres senglars provoquen un accident múltiple, amb cinc cotxes, a la C-17 a Vic
- 2 Un enginyer de Vic patenta un sistema per reduir les emissions dels purins
- 3 Ajornen l'obertura del mercat de Nadal de Folgueroles
- 4 Celebracions a Osona per la victòria de la selecció del Marroc
- 5 Incendi en una autocaravana a Seva

A correueta

Jordi Vilarrodà

Dissabte, 3. Al diari britànic *The Guardian*,

fan la llista dels millors llibres publicats durant l'any que s'acaba. I entre ells, la traducció a l'anglès de *Canto jo i la muntanya balla*. Ara fa tres anys i mig que es va publicar, i continua un recorregut extraordinari en traduccions a llengües d'arreu del món i també en la traslació del seu univers a altres llenguatges, com la música o el teatre. Un *long seller*, un llibre del boca-orella. *The Guardian* ja li havia dedicat atenció el passat mes

Un èxit, una celebració i una setmana caòtica

de març, quan es va publicar a Anglaterra. En aquella ocasió deien: "Animals, fantasmes, humans, muntanyes i núvols comparteixen la narrativa en aquest jaganer i profundament sentit retrat de Catalunya i la seva gent". Dimarts, 6. Al vespre, l'edició digital d'EL 9 NOU obre amb la notícia de les celebracions per la victòria de la selecció del Marroc en el partit que jugava contra la d'Espanya. Festa a Manlleu i a Vic, amb escenes que no són gens dife-

rents de les que es podrien veure en la celebració d'una victòria del Barça a la Lliga, per exemple. A les xarxes, però, hi havia gent a qui se'ls veien les ganes que el titular hagués estat d'*incidents* i no de *celebracions*. Ho van intentar forçant una imatge aïllada de la Policia Local de Manlleu que tallava un carrer, però només va *comprar* aquesta lectura conflictiva la ultradreta d'aquí i la d'allà, i algun digital de la mateixa corda. Aquesta vegada s'han

quedat amb un pam de nas. Dimecres, 7. Setmana de bogeria entre feiners i festius. Hem d'arreglar la crisi energètica, la inflació desbocada, l'atur dels joves o el futur de les pensions (i si molt m'apuren, allò de la independència) i no som capaços ni d'endregar una setmana absurda amb dos festius intercalats. Sort que, al marge del que diguin els calendaris laborals, la societat s'espavila i s'organitza. Moltes empreses han agrupat els dies festius per no parar i engegar. Som dimecres, i a la plaça de la Catedral de Vic, de bon matí, ja arriben els paradistes del Mercat Medieval. Comença la part forta de la setmana dels despropòsits.

SI...

Fins a morir

Víctor Sunyol
 @victorsunyol

No hi ha víctima més fàcil i manejable per a totalitarismes i populismes que una persona o un poble que ha perdut la capacitat i les ganes de pensar, de preguntar-se, de qüestionar.

Arreu es veu la gent connectada al mòbil, mirant vídeos intrascendents, mantenint-hi converses banals o escoltant músiques alienants, sense cap contacte amb el món.

La literatura va essent substituïda per llibres que expliquen històries amb l'única funció d'entreteniment o evasió. No cal dir que l'assaig i la poesia passen moments més que crítics.

L'art ha donat pas a la seva banalització, amb exposicions espectaculars que no provoquen altra cosa que enlluernament per unes aparences.

Molta gent viu abduïda per espectacles televisius o sèries audiovisuals que l'evadeixen de la realitat i la supleixen.

S'ha substituït el saber i la intel·ligència per la informació, de qualsevol cosa.

La majoria d'opinions que es poden sentir o llegir tenen com a base el dogma o el dictat de grups polítics, mediàtics o econòmics.

Allò que fa uns anys era frívol o xaró ara, sense cap complex, es valora com a cultura.

La diversió s'ha erigit en el valor absolut. A *Divertim-nos fins a morir*, el 1985, Neil Postman alertava de la substitució de la cultura per l'entreteniment. Ara ja hi som.

L'art de badar

Marc Riera
 Periodista
 @rieramarc

Fa un temps vaig fixar-me en una barbacana amb colls de fusta decorada amb rajoles de ceràmica en una casa del carrer Pere Almeda de Roda de Ter. No és precisament una construcció d'obra nova que trenqui el model industrialitzat que es destil·la en els nostres temps. Buscant, vaig saber *a posteriori* que la meua descoberta estava en un edifici noucentista per on havia passat centenars de vegades i per on mai havia tingut l'habilitat d'aixecar prou el cap. Tot plegat em va portar a inscriure entre els meus propòsits per al 2023 el de practicar i reivindicar el desprestigiart de badar.

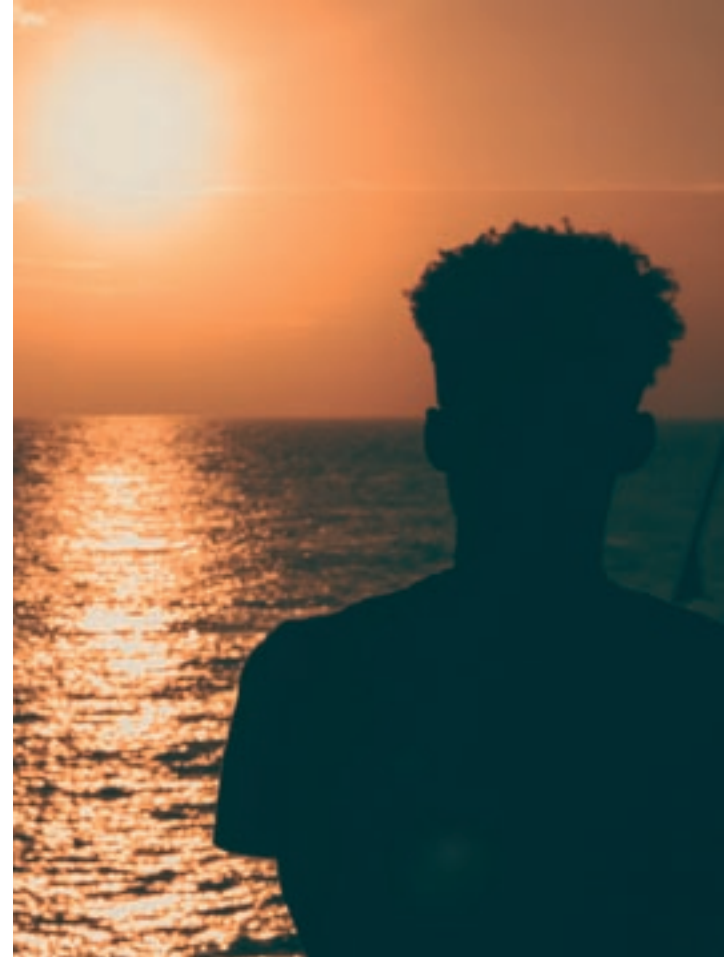
En temps accelerats i d'incertesa han fet més fortuna frases com "no val a badar" que posen èmfasi en la falta d'atenció que el sentit que crec que cal reivindicar el noble art de badar: el d'abstreure's, encantar-se, embadalir-se... Badar –més enllà del seu significat– ja és per ella mateixa una paraula amb una sonoritat i força precioses. En altres

Els holandesos en diuen l'art de Niksen, de gaudir de les petites pauses de la vida: és beneficiós per a la salut mental i el benestar perquè ajuda a alleugerir l'estrès i les preocupacions

llengües l'equivalència no té la mateixa poètica. En castellà tindríem *curiosear* o *embobarse*. Cal que ens eduquem i ens eduquin per observar, per deixar-se sorprendre, per ser curiosos... sense cap objectiu o finalitat concreta. Fixar-nos en detalls, subtileses, matisos, sentir sensacions... sense cap propòsit concret. Tenir temps per navegar sense un rumb determinat. Deixar-nos perdre sense cap premissa.

Josep Maria Espinàs hauria de ser el degà dels badocs. En molts dels seus articles i viatges ha reivindicat deixar-se emportar pels petits detalls, olors, percepcions... Ho va definir amb un mestratge inigualable: "Les flors es baden, i un badoc és algú que es queda amb la boca oberta contemplant alguna cosa. M'agrada badar, doncs, que és una manera de dir que vaig mirant cap aquí i cap allà sense buscar res en concret, entretenint-me amb les coses que trobo".

Seure a sota un arbre pel simple fet de seure sense més, mirar per un finestral, fixar-se en petits detalls de les façanes

ALEC JACKSON

o observar com voleien un joc de llençols estesos en un balcó o, simplement, deixar-nos endur haurien de ser fets més habituals. Espinàs explicava fa uns anys que quan escriu fa petites vacances de minuts per sortir a passejar pel voltant de casa per badar-hi i alliberar la ment i fixar-se en coses que aparentment poden semblar foteses i que potser no ho són tant o simplement per distreure la ment.

Hi ha arts com badar que són indolents. Pel fet de ser innocu segurament es destil·len poc en els temps actuals. Els holandesos ho han empaquetat com a producte i l'any 2019 rotatiu com *The New York Times* van dedicar-hi plana sencera. L'han anomenat l'art del Niksen, que defineixen com gaudir de les petites pauses de la vida. Ells, però, han vestit aquesta acció tan nostre amb corpus científic explicant que l'art de Niksen és beneficiós per a la salut mental i el benestar, ja que pot ajudar a alleugerir l'estrès i les preocupacions, i a proporcionar una sensació de pau i tranquil·litat. Badar sana i, ara per ara, és gratuït i sense càrregues impositives.

RODA EL MÓN I TORNA EL MOT

Camorra

Pau Vidal
 Filòleg i escriptor
 @pauetvidal

Avui he tret el mot *rodador* d'un titular de diari que, arran de les raons al Congrés dels veïns per tot allò de la cultura de la violació, presentava quatre diputats ultranacionalistes com *Els diputats camorristes de Vox*.

Què té de particular? D'entrada, que tots vam entendre perfectament què volia dir: *camorristes* igual a busca-raons, cerca-bregues, pinxos. No vam pas associar el mot a la camorra napolitana, l'organització mafiosa que ha fet famosa la paraula a tot el món, però en el sentit italià, no en el nostre.

La curiositat de l'assumpte és que el terme podria ser d'origen castellà, encara que tant els diccionaris espanyols com els italians asseguren no saber ben bé d'on prové. El fet indiscutible és que nosaltres el fèiem servir, de nanos, generalment en forma de locució: "Busques camorra?", dèiem a l'abusananos que tenia ganes de brega (ignoro si encara

FELIU ELIAS, APA (1878-1948) / MUSEU NACIONAL D'ART DE CATALUNYA

està en ús). La meua hipòtesi és que la paraula és castellana i va arribar a Nàpols quan formava part del regne de les Dues Sicílies, portat pels soldats del rei Carles V. Cap al segle XVII, que és quan la historiografia local data l'aparició de les primeres formes d'agrupació camorrista. Els exèrcits borbò-

rics ja feia gairebé un parell de segles que n'havien expulsat els catalans i hi estaven assentats de manera permanent (igual que a Sicília), just al centre de la ciutat, un barri molt degradat avui anomenat justament Quartieri Spagnoli. Els soldats castellans, propensos aleshores com ara, a la batussa, la fatxenderia i el lladronic, haurien rebut el nom de *camorristes* per part de la població local a còpia de sentir-los l'expressió "buscar camorra", fins que popularment *camorrista* devia passar a designar qualsevol pinxo dels baixos fons i, finalment, els membres de la cèlebre associació mafiosa.

La hipòtesi està per demostrar, ben cert. I fins i tot podria ser que anés a l'inrevés, i que del meridió italià hagués passat a Castella i després a nosaltres (però sense entrar mai al DIEC, això no). Ara bé, tenint present les influències del tarannà dels partenopeus, que després de dos segles de dominació aragonesa en van patir tres de castellana, i les innegables coincidències amb el capteniment casernari i *aporellista* de les respectives classes baixes, sembla força més lògic suposar que devia ser la *hidalguia* castellana la que el va gestar i després exportar. No pot ser casualitat que a Llatinoamèrica, un altre dels territoris on els avantpassats dels gorilles de Vox van escampar la seva civilitzada llavor, existeixi el verb *camorrear*.

Record de Ramon Ferrés i Fabregó

Jaume Medina
Filòleg

Va ser l'any 1961 –jo tenia 12 anys justos– que vaig conèixer “els francesos”, això és la família formada per Consol Fabregó i Riera (natural de Vic, germana de la meua àvia paterna), anomenada *tia Selo* pels familiars, i el ferroviari Ramon Ferrés i Companyó (nascut a Sant Andreu del Palomar), que van tenir tres fills: Ramon (*Ramonet*), Joan (*Juanito*) i Pere (*Peret*). Eren, respectivament, oncles i cosins germans del meu pare. Compromesos tots ells a fons amb la República, es van haver d'exiliar el 1939 (en Ramonet va ser empresonat a la Model pels franquistes i es va escapar l'octubre de 1944 mentre el feien treballar en la construcció del túnel de Viella). En el temps de la Guerra Civil vivien al vigatà carrer dels Argenters, 9, 3r. Després d'haver passat pel camp de concentració d'Argelers, es van dispersar per França fins que es van poder reagrupar, gràcies a les informacions de diaris com *La Dépêche*, que facilitaven els contactes entre familiars o coneguts, a Tolosa de Llenguadoc. Instal·lats en aquesta gran ciutat, els joves van formar també les seves famílies. Tanmateix, en Ramonet no va venir a Vic fins després de la promulgació del decret llei d'indult del 31 de març de 1969, pel qual es declarava la prescripció de tots els delictes comesos amb anterioritat a l'1 d'abril de 1939.

Vaig anar amb un amic a veure aquests parents a Tolosa l'estiu del 1977 (jo tenia llavors 28 anys), després que en Ramonet m'hagués animat a desplaçar-me a la ciutat que els havia acollit. Ens va rebre amb molta amabilitat al seu domicili, al número 4 de la rue des Nénuphars. Tot sopant (a les 6 de la tarda), ens explicava la seva història: com va anar a penjar la bandera republicana a l'Ajuntament de Vic, els escrits que havia publicat durant la guerra al periòdic vigatà *L'Hora Nova*, com va ser fet presoner i la seva estada a la Model, on va coincidir amb Agustí Esclasans –que es feia valer tothora la seva condició de poeta–, com el van portar a treballar al túnel de Viella, d'on es va escapar per anar a reunir-se amb els seus a França –i em va donar un retall de la bandera republicana que el va acompanyar durant tota la seva aventura–. Em va quedar gravat el comentari que em va fer del llibre d'Eduard Junyent, *La ciutat de Vic i la seva història* (1976), del qual em va dir que pròpiament l'autor l'hauria hagut de titular *La ciutat de Vic i les seves pedres*.

L'endemà vam anar a visitar el seu pare, Ramon Ferrés i Companyó (no tinc present, tanmateix, d'haver vist la tia Selo). Vivia força modestament en una casa de veïns, mancada dels indispensables sanitaris a dins del pis: tots els veïns havien de sortir de casa per anar a la comuna, una mena de garita a la qual s'accedia després de travessar un hort. També em va parlar de les seves aventures i m'ensenyà un casc de soldat alemany de la Segona Guerra Mundial (que la família Ferrés va haver d'endurar sencera a França).

El 14 d'abril de 1931, data de la proclamació de la Segona República Espanyola, en Ramonet tenia 12 anys. En esclatar la guerra, el 18 de juliol de 1936, en tenia 17. L'aparició de Ramon Ferrés i Fabregó a l'escena pública és molt primeirenca: n'hi ha testimonis a la premsa vigatana des del mateix

El 1939, un consell de guerra el va condemnar a 12 anys de presó. Es va escapar, però no va poder tornar a Vic fins després de la promulgació del decret llei d'indult del 1969

1936, un cop ja iniciat el conflicte civil. En efecte, al núm. 7 de *L'Hora Nova*, del 10 de setembre d'aquest any, hi trobem el seu nom en l'anunci per a l'endemà (la Diada Nacional de Catalunya) d'un míting d'afirmació antifeixista a celebrar en el Teatre Vigatà. Atenció: a l'acte, organitzat pel P.O.U.M. i presidit per Lluís Aumatell, membre del Comitè Central Antifeixista de Vic, hi havien de prendre la paraula no menys que Wilebald Solano, secretari general de la Joventut Comunista Ibèrica, Julià G. Gorkin i Andreu Nin pel comitè executiu del P.O.U.M., i Miquel Gabarrós, pel Comitè Local del partit. I, al costat de tots ells, aquest xicot de tan sols 17 anys que es deia Ramon Ferrés. *L'Hora Nova* de l'endemà afirmava: “Tot seguit prengué la paraula el jove Ramon Ferrés de les Joventuts Comunistes, el qual tractà de les circumstàncies actuals i combaté durament la bèstia negra del feixisme”. Més endavant el periòdic vigatà ponderava la seva “abrandada retòrica”. Tanmateix només trobem un escrit signat per ell a *L'Hora Nova*: era publicat l'1 d'abril de 1937 i es titulava *La revolució està en perill*. En altres ocasions el veiem aparèixer a la premsa com a participant en actes de solidaritat.

En el Consell de guerra celebrat a Barcelona el 3 d'agost de 1939 (l'acta del qual m'ha facilitat l'historiador Valentí Girbau, a qui resto agraït) Ramon Ferrés era acusat de pertànyer a la C.N.T. i es feia constar que “*fue miliciano al servicio del Comité Revolucionario, hizo guardias, practicó registros domiciliarios e intervino en la quema y destrucción de las iglesias de la vecindad*”. Per això va ser condemnat a la pena de 12 anys i un dia. Com ja he comentat abans, el van empresonar fins que es va poder escapar i travessar la ratlla de França.

L'ACCENT

Egoistes

Víctor Palomar
@vicpalomar

Jean-Baptiste Clamence és el protagonista de *La caiguda*, l'última novel·la que va publicar en vida Albert Camus (1913-1960). És un home enamorat d'ell mateix, un complet egoista. “Jo, jo, jo, ha estat la cançó de la meua vida”, confessa. Tant, que un vespre passejant per París a la vora del Sena és testimoni de com una noia es llança a l'aigua i ell no fa res per salvar-la. A partir d'aquí, la culpa i la mala consciència de l'abominable Clamence (a qui molts hi veuen un dard al seu enemic Jean-Paul Sartre) el perseguirà fins a l'últim dia de la seva vida.

D'un bri d'egoisme en positiu, però, en poden néixer grans accions. Dissabte des de la Coordinadora del Voluntariat d'Osona em van convidar a moderar una taula de persones que dediquen part del seu temps als altres. Hi havia des d'un voluntari ara jubilat que s'encarrega de rentar la roba dels jugadors dels equips base d'un equip de futbol fins a un professional en actiu que dedica hores lliures a fer de mentor perquè joves amb pocs recursos econòmics a la família no abandonin els estudis. Tots ells deien que ho feien per un punt d'egoisme, pel retorn i la satisfacció que això els aporta a títol personal. La figura del voluntari ha existit tota la vida, però en una societat cada cop més individualista com l'actual encara té més valor. Vaig marxar d'allà pensant que desgraciats és el personatge de la novel·la de Camus, a qui li espera un trist final, i com canviaria el món si ser egoista significués bolcar-se a ajudar els altres.

Estarrufats

Agnès Boixader
Mestra jubilada

Es parla molt de la necessitat de fer una bona educació afectiva i sexual a les escoles. És urgent, però no oblidem que l'escola no fa miracles i que hi ha una prèvia: cal impregnar infants i joves d'un valor tan cabdal com negligit, el respecte. No hi pot haver ni relació afectiva ni sexual sense sustentar-la en el respecte. Tota educació es nodreix de respecte! Respecte al propi jo, cos i ment, als altres, als animals, a les coses i al món. I recordem que només podem transmetre respecte a

les joves generacions si els adults som respectuosos, sempre i en totes les facetes de la nostra vida.

Són molts els que circulen per la vida amb el jo estarrufat, vanitosos i orgullosos d'haver-se conegut. És fàcil trobar-se infants arrogants i dictadors des de petits i abunden els adults prepotents i perdonavides. Per això, preocupa, i molt, la manifesta incapacitat del nostre sistema educatiu per infondre el necessari respecte entre éssers humans. He dit sistema educatiu, no escola! Configura el sistema educatiu tot agent que educa: família, veïnat, escola, ciutat/ciudadania, entitats de lleure i cultura, mitjans de comunicació i xarxes socials.

Un informe del 2020 de Save The Children advertia que més del 50% dels nois, de 13 a 17 anys, pensen que allò que veuen a la pornografia, d'accés massa generalitzat, fàcil i descontrolat, els pot servir de guia per a les pròpies experiències sexuals. Desitgen portar a la pràctica allò que han vist

i no sempre recorden que respectar vol dir demanar consentiment previ i explícit a la parella. Massa mascles, també de generacions educades, teòricament, en règim d'igualtat de gènere i sexe, van pel carrer amb el sexe estarrufat, sobretot si l'alcohol o altres substàncies els han fet créixer la cresta i es creuen els amos del galliner.

En el clima social que infants i joves viuen, se subestima la llei i es banalitzava el delictes; està de moda l'insult gratuït i sembla una forma de diversió fer mal a l'altre, sobretot si es pot fer *en bandada*, *en ramat*; es considera irremeiable o, en tot cas, un problema menor, la marginació, l'exclusió o la invisibilització d'aquells que pensem que no ens aporten cap benefici directe, com si haguéssim admès que són *infraciutats*. En aquest clima, educar en l'afecte mutu entre humans i voler fonamentar les relacions afectives i sexuals en el respecte sembla pura utopia, però aquest és el repte educatiu pendent.

Mig sínode

Jordi Castellet
Teòleg i escriptor

Trau-trau la diòcesi de Vic ja es troba a la meitat de les sessions de l'assemblea general. Aquesta es reuneix quinzenalment al seminari diocesà des de l'1 d'octubre, tenint previst acabar abans de Nadal, si no es considera altrament. En total hauran estat sis encontres els dissabtes de l'últim trimestre del 2022; sis jornades on han estat convocades 90 persones destacades de la vida ordinària i quotidiana de l'Església. De Ripoll a Figaró, des d'Igualada fins Sant Hilari Sacalm, "una veritable arca de Noè –comentava Irene Autet (1970), economista de Manlleu i membre del Moviment de professionals–, una parella de cada espècie". S'entén gent de dretes i d'esquerres, progressistes i conservadors, retrògrades i revolucionaris, reaccionaris i visionaris, pràctics i místics, tots espirituals, de bona voluntat i, sobretot, cultivant sempre el bon ambient, la comunicació, el desig que l'Església s'obri pas en el món concret. Tal com diu el lema que encapçala el document de treball: "Creients i creïbles, membres d'una Església que té com a objectiu eixamplar encara més el Regne de Déu" (LG 9)", citant aquí el Concili Vaticà II.

Sigui com sigui, haurà estat una molt bona experiència d'Església, de diàleg, d'escolta mútua entre els membres participants sense excepció, des del bisbe Romà, passant pel més gran en edat, l'inclit fillol Mn. Josep Ruaix (1940), fins a la més jove de tots, Mireia Vidal (1998), d'Igualada. D'entre els 90 sinodals, es compta un bon grup de 23 preveres diocesans més el bisbe; vuit preveres estrangers, dels quals set africans, prestant tots servei a les nostres parròquies; quatre religiosos i religioses, menys una, tots forasters; i 54 seglars, més de la meitat. Cal notar la presència d'un capellà ortodox i de dos ucraïnesos catòlics de ritu oriental. Pel que fa al sexe, poques dones, una quarta part: 23; afegint que no són pas les que intervenen més en l'assemblea sinodal, tot i que representen la gran majoria en la vida de l'Església i en les parròquies en particular.

Cada jornada de l'assemblea gaudeix d'un horari similar, amb la convocatòria a les 9 del matí per al petit esmorzar comunitari a peu dret. A 2/4 de 10, una solemne pregària dels laudes, durant una mitja hora, amb predicació del bisbe inclosa. Seguida-

BERNAT CEDO

ment, ve una de les quatre sessions de treball, dues al matí i dues a la tarda. Cada sessió pren una durada d'una hora i quart, seguida d'una pausa de mitja hora, que serveix per prendre un refrigeri, alhora que per intercanviar parers en les trobades casuals pels amples passadissos. A la 1 del migdia se celebra la missa a la capella, recentment renovada i pintada per l'artista eslovè, el pare jesuïta Marko Rupnik (1954), que promet un acabat amb uns quants dels seus famosos mosaics. Per cert, que al senyor bisbe li encanta explicar el sentit de les pintures de la cúpula de la capella i no perd ocasió per convocar la gent i convidar-la a mirar enlaire. El seminari i en concret la seva capella, una veritable església de dimensions parroquials, fou dissenyada pel qui fou un dels arquitectes directors de la Sagrada Famí-

lia, Lluís Bonet Garí (+1993), pare de Jordi Bonet Armengol (+2022), traspasat recentment, qui fou l'encarregat de lliurar la clau d'honor al papa Benet en la seva visita per dedicar la basílica barcelonina el 2010, en uns esdeveniments que tots tenim encara en la retina.

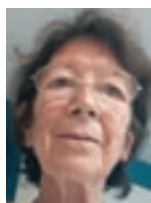
En acabada l'eucaristia, presidida pel bisbe, acte central de la jornada sinodal, es va cap a dinar al menjador general; pràcticament dues hores més de trobada, de diàleg i conversa, sigui entorn de les temàtiques tractades, sigui en l'aprofundiment del coneixement mutu de les persones, un punt imprescindible per poder avançar en el treball sinodal.

Pel que fa a les sessions de treball, s'inicia encara amb un altre acte piadós, que consisteix a resar la pregària pel sínode, un text molt feixuc, carregat de formalismes, amb repeticions, sense gens de gràcia ni ritme, que a molts ens costa d'entonar. De fet, queda patent que no està ben redactat perquè quan es resa resulta impossible seguir a una sola veu i es converteix l'aula en un veritable orgue de gats. Semblant sol passar amb l'himne, aquest

Noranta persones de la vida ordinària i quotidiana de l'Església s'hauran reunit en sis ocasions perquè aquesta s'obri pas en el món concret

cantat, que s'entona al final de la missa: els accents mal posats, mal repartiment sil·làbic que afecta profundament el ritme. Tant per als que tenen una mica de sensibilitat musical com literària resulta una tortura innombrable. En realitat, han sortit unes quantes queixes pel que fa a les qüestions de redacció, de música i d'estil que deixen molta a desitjar. Jo mateix vaig reclamar en l'assemblea que, si us plau, féssim honor als nostres predecessors: "Som hereus de l'abat i bisbe Oliba, com de Verdager, Morgades, Torras i Bages, Masnou i Guix; no podem escriure de qualsevol manera". La petjada cultural vigatana no es pot llançar per la finestra sota l'excusa d'una mediocre suficiència. Com a mostra l'expressió recurrent "camí sinodal", un pleonasma, que denota la pobresa de llenguatge i d'idees. El debat resta servit.

No accepto les mentides

Montserrat Ponsa Tarrés

Periodista, escriptora i activista social i cultural

@montserratponsa

Mai no he dit cap mentida, ni tan sols de les anomenades *pietoses* per afalagar algú. Tampoc no les accepto de ningú. Si diguessin allò de: "Qui estigui lliure de pecat que tiri la primera pedra", segur que en caldrien poques. Heu fet mai *examen de consciència*, allò que ens ensenyaven quan anàvem a catecisme i ens preparaven per fer la primera comunió, quan tot era pecat?

Si les mentides poguessin convertir-se en or, hi hauria molts milionaris. Si els mentiders es transformessin en escarabats, el món seria encara més esgarriat que ara. Malgrat tot, jo no podria xafarlos, tant em repugnen. Consta que hi ha molts que són pitjors que els escarabats. Són, per mi, els pitjors bitxos que existeixen.

S'apropen dies de festa i taules de parents i amics. Per què esperem a celebrar la vida només en dies assenyalats? Caldrien més rutines d'aques-

CAROLINE SCHNEEMANN (1959-2019) / MoMA

tes. Sense amics a prop, la vida és buida. Nens que es preparen per a vacances, potser per anar a

esquiar amb els pares i els avis. Intentar preparar Nadal: el pessebre, el tió, les neules i els torrons. I també el Pare Noel i tota aquesta mena d'invents que ha incentivat el consumisme exagerat que ens ofega.

La vida s'ha modificat amb el pas dels anys. Cada vegada està més atapeïda de responsabilitats forçades que no deixen respirar als més grans. Responsabilitats que no solen estar a l'abast de tothom. Pocs hi pensen, però hi són!

Per què esperem a celebrar la vida només en dies assenyalats?

El clima dels darrers dies ens ha fet oblidar les dates que vivim: poc fred, sol, llàstima que es faci fosc tan aviat i la vida perdi tot el seu encant.

He de pensar on fem el petit pessebre, encara endreçat a la caixa. Quan no hi ha quitxalla a prop, ens oblidem d'algunes responsabilitats. Recordo quan tenia nou fills petits i s'acostaven aquestes dates. Sovint m'hauria agradat desaparèixer un dia... només per dormir.

Ara trobo a faltar aquell moviment. No és igual veure-ho des de fora que des de dins. Agraeixo, però, totes les visites que em fan.

Veniu amb cotxe!

Arnau Comajoan Cara
Enginyer civil

El Festimarket El Caganer, el macrofestival nadalenc que una iniciativa privada volia fer a mig camí de Folgueroles i Tavèrnoles, ha aixecat polseguera per diversos motius: l'ús no agrícola que faria de terra fèrtil, la ingent quantitat d'energia i d'aigua que consumiria... En veure la representació del mercat, amb les ulleres de la mobilitat que els enginyers del ram no ens podem treure, el que em va cridar més l'atenció va ser el fet que pràcticament la meitat de la superfície ocupada es destinaria a aparcament, amb una capacitat d'unes 2.800 places on els visitants podrien deixar la seva carrossa de tones de ferralla amb la que indubtablement haurien arribat, per un camí rural asfaltat que ni tan sols té estatus de carretera, segurament aprofitant haver anat en cotxe també a algun altre esdeveniment similar a Osona –pels que diguin que no hi ha res...

Aquest cas no deixa de ser un aprofundiment en el paradigma que encara impregna la cultura de la mobilitat a la nostra comarca, especialment quan va lligada a l'activitat econòmica i al comerç. No són casuals campanyes com la d'"Aparcar i comprar a Vic és fàcil" o d'altres com "Aparca bé, compra millor" i similars a més poblacions; són la demostració del domini de la mobilitat en vehicle privat entre els municipis de la comarca, que porta a un cert neguit basat en la creença que l'aparcament és l'únic que pot facilitar l'accés als nuclis urbans des de fora. Ara bé, és l'accés de les tones de ferralla el que en aquest sentit dona vida als municipis o ho és simplement l'accés de les persones? La resposta és evident, i caldria anar-ho tenint cada cop més clar. Perquè aquest és tan sols el punt de partida del canvi necessari en la mobilitat comarcal en un context de crisi ecològica on moure's en vehicle privat cada cop serà més costós, independentment del tipus d'energia que els impulsi. És un model que s'esgota i no fer-hi front és anar-nos hipotecant el futur.

I és que l'aparcament per a cotxes no tan sols és el facilitador que s'accedeixi en vehicle privat als llocs, sinó el que molts cops frena l'avanç d'alter-

Cal canviar la mobilitat comarcal en un context de crisi ecològica on moure's en vehicle privat cada cop serà més costós

natives en l'ús de l'espai públic molt més saludables, que afavoreixin altres maneres de moure's com a peu, en bicicleta o patinet sense que aquests hagin de competir per l'espai pel fet que els cotxes aparcats ocupen mig carrer. Per tant, no, aparcar no hauria de ser fàcil sinó que el que s'hauria d'exigir i garantir és l'accessibilitat amb els modes de mobilitat sostenible –en transport públic, a peu, en bicicleta...– entre municipis. Aquesta és la necessitat per la qual caldria desviure's, i per la qual també actuar intel·ligentment a l'hora de determinar quins usos es fa de cada lloc: no tindrà cap sentit un gran esdeveniment en uns terrenys agrícoles

difícilment accessibles de forma general si no és en cotxe, igual que tampoc caldria perpetuar l'error d'ubicar usos comercials i d'hostaleria en polígons, desvinculats de la indústria, on és evident que la gent hi va sobretot en cotxe.

Ens podem plantejar quines passes fer per potenciar una xarxa de transport públic que sigui una alternativa real al cotxe a la comarca. A Osona, tenim la sort de tenir a les marquesines els plànols ideats per l'associació per a la Promoció del Transport Públic, on hi ha les línies de transport interurbà, per tal de vèncer el freqüent desconeixement. Ara, la decepció ve quan un va per mirar l'horari d'algunes línies, i veu que aquella xarxa que el mapa projecta s'esvaeix per freqüències que a vegades no arriben a una expedició al dia o descoordinacions entre línies que clamen al cel.

Planificar el transport públic no és fàcil en zones rurals i de població dispersa; és lògic que costi més omplir un bus convencional allà on la demanda és baixa. Ara bé, atenent la setmana en què ens trobem, podem fixar-nos en un cas molt concret: el de l'accessibilitat a la Fira de l'Avet d'Espinelves, on hi ha una gran afluència de visitants (una alta demanda de mobilitat) provinents d'àrees urbanes com Barcelona, més o menys ben connectada en tren i bus amb Vic. I quina és l'oferta en transport públic de Vic a Espinelves? Doncs una línia que circula només dos cops al dia –matí i migdia– els dimarts i divendres. A més, des del 2020 la línia és a la demanda: cal avisar amb 24 hores d'antelació perquè el bus circuli, malgrat que això no hagi suposat cap millora per als usuaris com, per exemple, que el bus pogués la resta de dies –només hi ha guanyat la companyia!–. Anar aquest divendres de fira amb aquest bus serà una experiència que no em podré perdre. Quants cotxes –contaminació, espai d'aparcament...– podria estalviar una oferta decent ben coordinada amb el tren? Quelcom similar es podria dir per Rupit, on els caps de setmana els dos buses per sentit que comuniquen amb Vic estan inexplícitament descoordinats amb l'horari de l'R3.

Hi ha molta feina per fer, però exemples com aquests són la mostra que, a més, cal encara començar a posar-s'hi i fer-ho per algun lloc. Hem de ser conscients que seguir convidant a venir en cotxe avui és no esperar ningú demà.

R3 i l'estació ferroviària Olot/Torelló

Pere Jordi Piella
Alcalde de Ripoll 1979-1993 i
membre d'El Ripollès Existeix

L'Oficina Tècnica de l'R3 impulsada per Creació ha presentat una proposta per millorar la línia fins a la Tor de Querol. També planteja que l'R3 pugui donar servei a la Garrotxa mitjançant una estació ferroviària intermodal a Torelló. S'ha de felicitar els tècnics autors de l'estudi. Es pot dir que és la primera vegada que es presenta un estudi tècnic tan complet de com millorar aquest corredor ferroviari, que no hem d'oblidar és internacional. L'R3 és la parte catalana del ferrocarril que connecta Barcelona amb París per Puigcerdà /la Tor de Querol, dissortadament mal explotat. L'estudi és un treball ben fet que ha volgut escoltar a totes les persones i institucions preocupades per aquest ferrocarril, això ha portat que els consells comarcals d'Osona, la Garrotxa, el Ripollès i la Cerdanya aprovessin mocions donant suport a la proposta. Va ser un encert convidar a participar-hi el secretari general del Ministeri de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana (MITMA). Es va veure obligat a anar més enllà de les paraules protocol·làries tot anunciant

l'inici dels tràmits del tram la Garriga-Centelles, desaparegut dels plans del Ministeri. L'estudi aposta per reduir els temps del trajecte i augmentar la fiabilitat. Té propostes innovadores com la connexió ferroviària Ripoll-Puigcerdà mitjançant trens de menys capacitat. En aquest tram el ferrocarril és més competitiu que la carretera. Si alguna cosa es va trobar a faltar, va ser de com afectaria el desdoblament al trànsit de la C-17.

Des d'ara mateix s'hauria de crear un bus llançadora des d'Olot a l'estació de Torelló

La importància del ferrocarril ja la va avançar, a finals del segle passat, el president de la SNCF, els ferrocarrils francesos, tot dient: "El ferrocarril serà el mitjà de transport del segle XXI si és capaç de sobreviure al segle XX". A Espanya el ferrocarril no ha estat un mitjà per millorar la mobilitat de tot-hom, ha estat un artefacte polític en mans tant del PSOE com del PP. Aquestes polítiques han portat a tenir trens AVE sense viatgers, mentre el servei de Rodalies no aixeca el cap. L'R3 ho pateix contí-

nuament amb una cadena d'accidents que fins i tot han obligat a intervenir els Bombers per rescatar els viatgers.

No obstant això, tots els pronunciaments favorables per l'acte, hi ha quelcom que ens va inquietar. A un dels ponents se li va escapar la frase que "la doble via fins a Torelló no és prioritària, altra feina tenim". Ens volia dir que només preocupa Vic i que més enllà ja us ho fareu? La intermodalitat de l'estació de Torelló té per objectiu donar servei ferroviari al voltant de 200.000 persones d'Osona, el Ripollès i la Garrotxa. Si encara continua l'esperit històric egocèntric de Vic (Toses/Cadí), hem d'esperar que no, l'aposta de l'estudi decau en dir-nos que només es va assistir a un acte per la promoció de la capital d'Osona.

Sigui com sigui, no cal esperar que la doble via arribi a Torelló. Inspirant-se en la llei de Say, "tota oferta crea la seva pròpia demanda", i sumant-se a la lluita contra el canvi climàtic amb la seva aposta pel ferrocarril, s'hauria de crear ja ara un servei de bus llançadora entre Olot i Torelló. Amb una propaganda potent aniria creant una dinàmica de reivindicació popular que portaria que el desdoblament ferroviari fins a l'estació intermodal de Torelló no tingués aturador.

Llum que brilla a les tenebres

Advent és expectació davant l'arribada de Jesús, Llum del món. És preparació interior, i a això ajuda el silenci... que és mansuetud de no reaccionar davant les ofenses, és deixar en mans de Déu la defensa de l'honor propi, és misericòrdia de pensar que aquesta persona que veiem agressiva ha patit agressions i per això es comporta així, és perdonar de cor, és paciència davant les dificultats procurant aprofitar-les com a oportunitats, és la humilitat dels pastors i l'adoració dels mags que seguint l'estrella troben la llum veritable. Tot això està expressat al primer càntic nadalenc de la història, el so interior del Nadal, que no prové de cors humans sinó angelicals. Són els *evangelistes* de la nit de Nadal: "Glòria a Déu a les altures, i a la terra pau entre els homes...". Som objecte d'un amor diví i això ens omple de seguretat. És un càntic que ens porta la pau, *shalom*: ens parla d'un món on regnen la confiança i la germandat, en què no hi hagi por ni mancances, ni insídies ni mendicitat. A la terra pau: objectiu del Nadal no aconseguit al món que segueix amb guerres, amb inquietuds insatisfetes, amb ansietats. I és que la pau va unida a la glorificació de Déu. Jesús ens porta la llum que brilla a les tenebres. El 25 de desembre al calendari jueu és la festa de la *banukkah*, la festa de les llums, i era una representació del nou començament de la creació, de l'esperat temps de la llibertat. S'esperava el naixement del nen-Messies per a aquell dia, i que ensenyés com es pot donar correctament glòria a Déu, que iniciés el nou temps de la llibertat. Ja en temps de Jesús se celebrava aquesta festa com la festa de les llums, segons la frase del profeta: "El poble que caminava a les tenebres va veure una gran llum" (Is 9,1). I aquest és el significat simbòlic del naixement de Jesús justament a la nit de les llums. A la pregunta "com podem glorificar Déu?", tenim una resposta de la Tradició: "la glòria de Déu és que visqui l'home" (S. Ireneu). Déu és present en la persona i el respecte a la dignitat de la persona va unit al culte autèntic a Déu, tots dos es retroalimenten, i si no és així, no és més que fariseisme o almenys no és autèntic. Nadal és també temps de regals. L'Església oriental canta: "Què t'hem d'ofrir, oh Crist, que per nosaltres has nascut home en aquesta terra? Cadascuna de les criatures, obra teva, et porta en realitat el testimoniatge de la seva gratitud: els àngels, el seu amor; el cel, l'estrella; els savis, els seus dons; els pastors, la seva sorpresa; la terra, la cova i el pessebre. Però nosaltres, els homes, et portem una Mare Verge". És la senzillesa de Nadal, del lliurament sincer de si on el que val és el cor i no els diners o la vanaglòria del poder humà. I serem jutjats en aquest amor: en l'aliment i els vestits que donem als pobres, la compassió i amor compartits, la paraula de consol i la companyia per als perseguits, els empresonats, els abandonats i els perduts. L'escalfor de la llum de Nadal desfà la fredor de tots els temors.

Lucià Pou Sabaté Vic

Calldetenes i el seu alcalde

Fa prop de quatre anys que visc a Calldetenes i puc dir sota la meua opinió que com a alcalde deixa molt que desitjar. Hi he parlat algunes vegades i m'ha atès molt correctament, però mai he vist satisfetes les meves demandes de coses d'utilitat pel poble, res de tipus particular. Sempre et diu que sí o com a mínim no et diu que no, però mai he vist resolt el tema en qüestió. Per exemple, el famós de la Ruta dels Molins al seu pas per la propietat d'Altarriba: mentre que ell deia que hi estaven treballant, el senyor Barniol va posar un rètol en el qual deia que s'havia tancat per un acord entre els Agents Rurals i els ajuntaments de Sant Julià i Calldetenes. Un altre exemple, al carrer Serrat, que és on jo visc actualment, hi ha una propietat abandonada des de fa anys

i amb el perill que la canalla hi prengui mal perquè hi entra a jugar. L'alcalde em diu que el propietari ja ha demanat permís d'obres, però passen els mesos i no s'hi fa res, està ple de brossa i brutícia. El casal de la gent gran en el qual jo participo ens van fer fora del costat del CAP perquè calia ampliar-lo, però ens han traslladat des de fa temps al costat de l'església en un local propietat de la parròquia i després de dos anys encara no s'ha condicionat ni per a l'hivern ni per a l'estiu. Total, ara que ha començat el fred, hem hagut d'anar als baixos de l'ajuntament, però tampoc està en bones condicions. Després de llegir l'entrevista a Marc Verdguer publicada fa uns dies a EL 9 NOU com a servidor de la Diputació, la meua opinió és que està fent el mateix que com a alcalde: molts projectes sense definir-ne cap o molt pocs. Per cert, forma part d'un partit –i mai més ben dit que està partit– i que en aquesta comarca d'antics convergents, tant si fan bé o malament la seva feina, tenen una parròquia de fanàtics assegurada.

Agustí Font Pijoan Calldetenes

Ogassa, escola de vida

L'escola d'Ogassa la vam crear als anys 80 amb l'esforç de famílies, professors, alumnes i institucions amb la voluntat d'educar els fills i filles del poble. En aquests moments, a l'escola hi queden 14 alumnes, seguint la disminució de població de tot el nostre entorn, més acusada en els llocs més petits. L'arribada de nous veïns és una alegria pel poble i per l'escola, i l'augment d'empadronaments semblaria que apunta això. Però a l'hora de la veritat, a l'escola no hi ha més nens perquè no parlem de nous residents sinó de segones residències o empadronaments interessats. Tota la polèmica que vivim de manera desagradable a Ogassa es planteja amb vista a unes seleccions i quan es presenta una nova llista amb pràctiques i tons fins ara desconeguts a Ogassa, interessos, amenaces laborals, reguitzells de denúncies, negocis particulars... Possiblement a l'actual ajuntament hi trobarem gestions qüestionables, però passar d'un deute gegant a una hisenda sanejada no es pot oblidar. Potser és hora de ser transparents i clars, de donar a tothom tota la informació perquè els veïns puguem escollir allò que pensem que serà millor per a tot el poble. Amb això, potser aconseguirem no només mantenir l'escola sinó transmetre-hi els valors per als quals va ser creada.

Anna Rodríguez León
Ogassa

Fotografia

Vaig veure la fotografia de la senyora Pilarín Bayés dibuixant unes flors sobre la caixa de la seva filla. L'hem acompanyat en el dolor i hem fet una pregària. Cert és que el dolor de la mort és per a tots. I durant aquest mes els hem recordat a tots. Ara ja ve el mes que recordarem la vida, ja que Crist ve a nosaltres. Mort i vida, mots que seran complerts en tota existència humana. I que seran premiats o castigats segons els nostres actes. En el nostre món, tot va a dos camins. El bé i el mal, tu ho decideixes, oi? La vida i la mort, la joia i la tristesa. I com deia el poeta, "no n'hi ha més". Acabem doncs l'any amb dos pensaments: "Qui fa el bé el trobarà i el qui fa el mal també".

Montserrat Garriga i Sardà Vic

Cine Julius

Realment a Vic ja fa més de 30 anys que existeix un concurs de cine amateur amb unes bases ben curioses. D'entrada, has de fer un curt segons el tema que

han decidit els membres del Cineclub Vic. Això tan senzill, precisament és el més complicat de l'esdeveniment! Penseu que hem hagut de fer pel·lícules amb temes tan inversemblants com la caputxeta vermella fins a conceptes tan específics com un escrit d'un escriptor o escriptora intel·lectual molt reconegut o altres afers llargs de mencionar. Vull dir que n'hi ha per a tots els qui vulguin participar sense cap ànim especial... només el creatiu! Ara fa pocs anys que donen premis en metàl·lic, però diria que és una solució per captar més gent cinèfila que no pas a decidir a ningú a participar-hi. L'ambient que s'hi respira és emocionant. Tots ens veiem amb cor d'agafar una càmera o un mòbil i fer un curt de 10 minuts! Però la realitat és ben diferent. I clar, al final hi ha un jurat que decideix els millors curtmetratges. Evidentment no tothom està d'acord en el veredict final i aquesta és la gràcia d'aquest festival. Per molts anys puguem gaudir d'un moviment cultural tan arrelat a la ciutat d'Osona i que curiosament està obert a tot el món!

Albert Altés Segura Vic

Els canvis

"*Recuerdo quién fué, otro me vea y el pasado se hace presente en el recuerdo.*" Són unes paraules, molt ben escollides, ja que ens parlen de la identitat del present i del passat, de la manera en què els records se'ns queden a la pell i fan que perdem el món de vista. A vegades, la capacitat de pensar més enllà d'aquests records i les ferides que ens han produït. Perquè com diu, la vida es basa en vides i fets reals amb la biografia de milers de persones que van deixar la nostra terra per traslladar-se a Catalunya entre els anys 60. Què es veu d'una realitat que comencem i que continua molt present. És la història d'una mare i filla marcades per les seves ànsies de ser lliures i d'estimar la llibertat. En certs moments, es voldrien endinsar en els pensaments d'aquestes dones i comprendre-les millor. Descobrir les arrels dels seus secrets, però només si mirem per la finestra i veiem un quadre ben plantejat on es podria explorar una mica més enllà. Ha passat la primavera i l'estiu, ara s'acosta l'hivern i no parlo del canvi d'hora que arribarà implacable i ho omplirà tot amb una mica més de fosc. De fet, ja ha arribat i que en fa témer el pitjor. Ja no parlo del preu de la llum i l'energia. La llibertat de la vida i menys de la pobresa se'n beneficien algunes persones milionàries. Jo em pregunto... on anirem a parar?

Enric Bach Sant Joan de les Abadesses

Aclariment

A la pàgina 34 de l'edició de dilluns es va publicar la notícia "Torelló passa en pocs dies de no tenir cap llibreria a tenir-ne dues", en què s'explicava que des del tancament l'any 2018 de la històrica Xicoy no hi havia cap establiment que fos únicament llibreria. De la notícia, però, se'n podia desprendre que ara a Torelló no hi havia cap botiga que vengués llibres quan en realitat sí que n'hi ha, com El Punt Font i la Llibreria Colors, que ja venen llibres a més de productes de papereria, premsa i altres. Els nous establiments Vuk i La Distreta tenen com a activitat exclusiva la pròpia de les llibreries, des de la venda fins a l'organització de presentacions i activitats literàries.

Fe d'errors

L'edició d'EL 9 NOU de divendres passat informava d'un concert solidari per recaptar fons per als nens amb càncer a l'Índia. Al cos del text s'hi recull les malalties més comunes entre els infants i per error hi apareixia glaucoma, quan havia de dir sarcoma.

En totes les cartes enviades a la secció de la Bústia hi ha de constar el nom i els cognoms del seu autor o autors, l'adreça, el número de telèfon i el DNI. No es publicaran cartes firmades amb pseudònim, inicials o noms genèrics. Si les cartes superen 20 línies, aquest periòdic es reserva el dret d'extractar-les. D'acord amb la Llei de Protecció de Dades, informem a tots els

lectors que enviïn cartes per publicar en aquesta secció que les seves dades seran incloses en un fitxer, propietat del Grup EL 9 NOU, amb domicili a plaça de la Catedral, 2 (Vic). Les cartes es poden portar a la redacció d'EL 9 NOU o enviar-les per correu o correu electrònic: Vic: Plaça de la Catedral, 2; direccio@vic.el9nou.com.

TRES VOLTES REBEL

No és Nadal (encara)

Ares Escribà Cruells

Trigaré dies a muntar l'arbre i els guarniments. No he fet la carta als Reis ni he pensat què encarregar-los. Tant me fan les tradicions matineres i les presses artificials. Per un motiu o per un altre, ens passem la vida embalats i tinc la sensació que això ens fa tornar insensibles, incapaços d'assaborir el moment perquè ja planifiquem el següent sense temps per gaudir de la ressaca. Simplement, avancem deixant-nos arrossegar en ramat. Arriba el desembre i es veu que, per nassos, hem de signar una treva incoherent amb la consciència i l'estalvi que s'afanyen a exigir-nos la resta de l'any. Ara sí, convé que gastem, que consumim, que

sortim en estampida, accelerats per les pampallugues de colors que cada cop són més i brillen abans amb el clar objectiu d'empènyer-nos a llançar la casa per la finestra. La llum que tants maldecaps ens porta ho envaeix tot, sense hores vall ni tarifes planes. Com a

No vull pensar en Nadal per la castanyada ni en l'estiu per Sant Jordi. Vull cada cosa al seu temps

mínim durant un mes, ens assalten Pares Noel escaladors, cérvols banyuts, avets de diverses mides i materials i estrofolaris símbols ianquis que adoptem per inèrcia. Celebrem de qualsevol manera i abans d'hora. Amb tanta preparació, acabem avorrint les festes i només desitgem que passin. Per això, em resistiré

tant com pugui a seguir un ritme que ni és meu ni m'interessa. Esperaré com sempre per tenir-ho tot a punt i no confirmaré sopars amb setmanes d'antelació, peti qui peti. Faré cua, sí, i saludaré els tardaners que, com jo, corren somrient pels carrers plens de gent mudada, amb el nas gelat i les galtes rosades, carregant bosses de dimensions impossibles amb rotllos de paper de regal a la mà. Faré oïdes sordes a les ànimes previsoras que proclamen orgullosos que ja gairebé han enllestit la feina mirant amb compassió els qui encara ni hem començat i no pagaré gambes d'oferta per omplir el congelador perquè potser quan toqui menjar-ne ni tan sols em vindran de gust. Prefereixo que el "fum, fum, fum" m'agafi per sorpresa i se'm faci curt, que em deixi amb ganes d'allargar-lo. M'estimo més concentrar la il·lusió per evitar que s'igualleixi entre accessoris sobers i nervis innecessaris. No vull pensar en Nadal per la castanyada ni en l'estiu per Sant Jordi. Vull cada cosa al seu temps i temps, això sí, per a cada cosa.

L'ESTERNUT

Granotes atropellades

Jordi Remolins

Un restaurant vegà de Camprodon convida a anar-hi per "menjar de tot, sense menjar-nos a ningú". La reflexió en un territori carnívor, on ens hem acostumat a esmorzar carn, dinar carn de primer, segon i també de postres, a berenar carn, i a sopar altre cop carn, sembla una bona manera d'obligar-nos a utilitzar el

cap per alguna cosa més que no sigui per donar feina al barber o perruquera periòdicament.

El director d'EL 9 NOU segurament em renyarà si torno a reiterar com en som de prescindibles els

Cada cop està més clar que el futur de l'hemisferi va pel pedregar, per més energia verda que ens vulguin vendre

humans pel planeta Terra, perquè de fet els altres animals no compren diaris, però cada cop està més

clar que el futur de l'hemisferi va pel pedregar, per més vehicles elèctrics, sostenibilitat i energia verda que ens vulguin vendre. La desmesurada sobrepoblació mundial i la vergonyosa utilització que fem dels animals per alimentar un alt percentatge d'aquests habitants són la més gran mostra de l'indòpia en la qual vivim.

Cada vegada que baixo de Sant Joan de les Abadesses i ha plogut, veig la carretera plena de granotes atropellades. Durant el confinament els animals campaven per l'asfalt, i fins i tot la vegetació havia rebrotat en molts espais habitualment freqüentats per les persones. Per tant, tampoc hem de patir massa, perquè el dia que ens extingim és bastant probable que el regne animal recuperi el que li hem robat.

SORTEO EXTRAORDINARIO DE LA

**CONSU
T
TUCCIÓN**

**15 MILLONES
A UN DÉCIMO**

**SÁBADO 10
DE DICIEMBRE**

LOTERÍA NACIONAL

JUEGA CON RESPONSABILIDAD

**LOTERÍAS
Y APUESTAS DEL ESTADO**

D'origen occità la raça Aubrac s'està fent un lloc entre els ramaders de vaca de carn. Tant és així que Osona i el Moianès són l'epi-

centre de la nova associació de criadors d'aquesta raça que vol treballar per promoure-la i potenciar-la a l'Estat espanyol.

Aubrac, una vaca rústica, adaptable i "molt equilibrada"

Neix a Osona i el Moianès una associació de ramaders d'aquesta raça

Sant Bartomeu del Grau

Isaac Moreno (text) / Albert Llimós (fotos)
Tres ramaders d'Osona, una del Moianès i un d'asturià han creat l'Associació de Ramaders i Ramaderes de la raça bovina Aubrac (ARRA). Són ramaders joves, atrets pels atributs d'aquesta raça de vaca de carn que adopta el nom de la zona occitana d'on és originària. Tots quatre l'han anat descobrint en els darrers anys i en el cas dels que ja provenen de tradició ramadera han anat canviant la fesomia dels animals de l'explotació fins a comptar pràcticament amb un ramat exclusiu d'aquesta raça. Calculen que a Catalunya hi ha cap a 3.000 mares d'Aubrac, la meitat de les que hi ha a l'Estat espanyol (la Federació de Raça Bruna dels Pirineus calcula que d'aquesta raça hi ha 30.000 vaques de més de dos anys al Principat). Entre els seus objectius hi ha el

de cohesionar els criadors, promoure i potenciar la seva carn i, si pot ser, a llarg termini arribar a les xifres que permetin obtenir certificats

"Si fem bé la feina de genètica no ens caldrà anar a buscar bestiar a França"

"És una vaca molt rústica que despunta per la seva adaptabilitat"

com és el cas de Ternera gallega, que compta amb una IGP.

Al Mas Can Baulenas de les Masies de Voltregà, explo-

tació familiar que Joan Rifà mena conjuntament amb els pares, van ser dels primers d'anar a França a comprar bestiar d'aquesta raça dues dècades enrere. "Vam comprar vaques adultes a França i van arribar barrejades amb altres races. Aquestes de seguida van començar a destacar", explica Rifà, que és el tesorero de la nova associació. Allò va ser l'embrió del que ara és l'activitat ramadera en aquesta explotació. "Des de fa quatre anys només entren vedelles d'Aubrac i fa dos anys va entrar el primer toro." Actualment compta amb un ramat de 80 vaques adultes i quatre toros.

Quan feien expedicions a França a buscar bestiar moltes vegades tenien la sensació de ser els últims de la llista. "Fa uns anys aquí arribaven els animals que rebutjaven els francesos", explica Vincent Robles, veterinari que està al capdavant de l'Aubrac, a Sant Bartomeu

Ferran López, Raquel Valldeoriola, Joan Rifà i Vincent Robles envoltats de vaques en un dels

del Grau, amb 60 mares, i és el president de la nova associació ARRA. Ara això està canviant, expliquen els ramaders d'Aubrac d'Osona i el Moianès. De fet, un dels objectius de la nova associació és "anar tots a l'una", explica Ferran López, del Mas la Rovira de Seva i vicepresident d'ARRA. López és el que té el projecte més petit. Compta amb 10 mares, totes a punt de donar a llum,

i un toro, amb l'objectiu d'anar ampliant i consolidant el ramat. "Abans quan pujaves a França hi anaves sol. Et podies trobar algú d'aquí però cadascú feia la seva i et venien el que volien", diu Rifà. Ara, en el cas d'haver d'anar a França, es plantegen fer compres conjuntes de bestiar.

"A França ens porten molts anys d'avantatge amb selecció genètica", però es comen-

FERRAN LÓPEZ Mas la Rovira, Seva

"Aprofiten molt bé la massa forestal"

Seva Ferran López fa serveis de granja per a tercers. Alhora té un ramat d'ovelles i des de fa dos anys està construint el seu projecte de ramaderia bovina. Ja compta amb 10 mares i un toro de raça Aubrac. Les 10 mares estan a punt de part per donar a llum els primers vedells. Els animals pasturen a la mateixa finca. Una de les característiques de la raça és la seva adaptabilitat: "Aprofiten molt bé la massa forestal", diu López.

RAQUEL VALLDEORIOLA Mas Serramitja, Moià

"Hi fa més el vaquer que la raça"

Moià Raquel Valldeoriola ha continuat el projecte ramader dels seus pares. Actualment compta amb 45 vaques i tres toros de la raça Aubrac. "La meva dèria és fer línia de vida." És a dir, treballar la genètica per vendre animals vius a altres ramaders. Valldeoriola assegura que "per a mi el principal repte és el benestar dels animals" i afegeix que a partir del treball amb els animals aconsegueix potenciar-ne la "docilitat": "Hi fa més el vaquer que la raça".

camps de pastura de l'Aubrac, a Sant Bartomeu del Grau

quedat amb elles per la facilitat de parts.” A diferència dels seus companys, però, Valldeoriola vol enfocar més el seu negoci a la selecció genètica i fer “línia de vida”. “És la meva dèria”, assegura. El “vedelles criades amb amor” no és només un eslògan, és una declaració de principis i ja està donant resultats. A còpia d'anys i treball els animals més esquerps, aquells que no volien els ramaders francesos, han anat desapareixent del ramat per potenciar la docilitat que porta incorporada la raça. “Ho estic canviant. Hi fa més el vaquer que la raça”, assegura Valldeoriola.

La línia de vida també és una via de negoci per a Vincent Robles. Ara bé, si algú juga un paper important en la genètica de l'Aubrac és el cinquè ramader de la junta d'ARRA, l'asturià Daniel Lastra, vocal, que té la seva explotació a la localitat de Lugo de Llanera. Anys enrere va comprar l'Albator, un dels sementals més preuats de la raça Aubrac. De la seva descendència en destaca la Ivoire, campiona nacional de la raça aquest any a París. L'Albator també té descendència a Catalunya. Sense anar més lluny, al Mas Serramitja de Moià, Raquel Valldeoriola hi té 10 vaques que són netes d'aquest toro.

Ara bé, què té la raça Aubrac que la fa atractiva? “És una raça molt rústica, amb molt bones línies materalnes, molt equilibrada i una qualitat de carn molt ben valorada”, expliquen Rifà i Robles. Els quatre ramaders destaquen la seva adaptabilitat “a la menjadora i a les

pastures en extensiu”. Fins i tot a zones forestals on a altres races els costa més accedir i aprofitar l'aliment. Els animals de López, Rifà i Valldeoriola pasturen exclusivament als prats de les res-

Banyes en forma de lira amb la punta negra i la ratlla als ulls

Sant Bartomeu del Grau
Una vaca Aubrac és fàcil de distingir. Entre els seus trets característics hi ha les banyes blanques en forma de lira i acabades amb la punta negra. Tenen una franja negra sota els ulls, com si s'haguessin pintat la ratlla. També tenen negra la punta de la cua i una línia blanca sobre la peül·la. La coloració del pel va del beix al marró i el toro és més fosc.

pectives finques. En el cas de Robles, a l'estiu trasllada una part del ramat a pastures de muntanya al Ripollès.

Tot i que hi ha algun dels associats d'ARRA que fan venda directa, els quatre membres de la junta d'Oso-

na i el Moianès treballen a l'engròs per a escorxadors estatals (amb el matís de Valldeoriola, que vol tenir exclusivament cap a la línia de vida). I un cop aquí aquesta carn ha de competir amb la resta de races que hi ha al mercat espanyol i la seva promoció per arribar al consumidor final i fer-la més demandada al mercat és un dels objectius de l'associació.

Ferran López, Joan Rifà, Vincent Robles i Raquel Valldeoriola són conscients que la carn de vedella de qualitat està actualment molt ben valorada en determinats àmbits gastronòmics i fins a cert punt exòtics que busquen carns de tots els punts del món. “Que hi hagi modes va bé per a tothom”, diu Rifà, perquè vol dir que hi haurà demanda. Robles afegeix que “per guanyar-t'hi bé la vida has de tenir un ramat estable i per aconseguir-ho l'Aubrac va bé. Dona solera per poder ser sempre al mercat”.

L'aposta per la raça Aubrac no és exclusiva d'aquests quatre ramaders. “La població d'Aubrac s'ha doblat en els últims anys, segurament per la seva adaptabilitat”, explica Robles. Només a França aquest any compten fins a 250.000 vaques d'aquesta raça criades en aquest país, segons consta al llibre genealògic de la raça. Els criadors d'Aubrac a Catalunya i l'Estat espanyol també persegueixen que arribi el dia que pugui haver-hi un llibre genealògic de la raça a l'Estat espanyol i anhel·len col·laborar estretament amb els ramaders d'Aubrac de l'altra banda dels Pirineus.

ça a escurçar el terreny”, diu López. “Si tenim la feina ben feta aquí, no ens caldrà anar tant sovint a comprar bestiar”, afegeix. Sense anar més lluny ja comença a ser una pràctica habitual la comercialització de línia de vida entre ramaders de l'associació que, més enllà dels cinc impulsors, agrupa una vintena de socis.

Una de les que fa feina en selecció genètica aquí

és Raquel Valldeoriola, de l'explotació familiar Mas Serramitja, de Moià, des d'on ha impulsat el projecte Vedelles Criades amb Amor. Compta amb 45 vaques i tres toros. Valldeoriola és alhora la secretària de l'entitat. El punt de partida de la seva història és semblant a la de Joan Rifà. “Els meus pares tenien un ramat de 80 vaques barrejades. Vam comprar 10 vaques a França i ens hem

VINCENT ROBLES l'Aubrac, Sant Bartomeu del Grau

“Si et dediques a l'engreix pur i dur no la tries”

Sant Bartomeu del Grau Vincent Robles és veterinari i fa dos anys i mig va incorporar 60 vaques a la finca de Sant Bartomeu. “La meua idea era treballar amb llemosines”, però es va decantar per l'Aubrac perquè les vaques “són de més fàcil maneig, més rústiques, s'adapten a la menjadora i la pastura en extensiu i tenen més futur”. “La carn té més gust”, diu i afegeix que “si et dediques a l'engreix industrial, pur i dur, sense buscar un producte amb valor afegit no tries l'Aubrac”.

JOAN RIFÀ Mas Can Baulenas, les Masies de Voltregà

“Les Aubrac van començar a destacar”

Les Masies de Voltregà Al Mas Can Baulenas sempre hi ha hagut bestiar i en el cas del boví feien engreix. Quan van comprar el primer lot de vaques a França, “van arribar barrejades i les Aubrac van començar a destacar per la seva adaptabilitat. Són més rústiques”. Ara, i des de fa quatre anys, “només entren vedelles Aubrac”. Tenen 80 vaques d'aquesta raça i quatre toros, a banda de fer engreix amb altres races.

Rere l'amenaça de l'os

Vallfogona acull un debat sobre els reptes de la pagesia al Pirineu

Vallfogona de Ripollès

I.M.

La sala polivalent de Vallfogona es va omplir dissabte per veure el documental *El no a l'os*, de Pepe Camps i Vanesa Freixa. El treball vol fer una mirada àmplia a la reintroducció, a partir de 1996, de l'os bru al Pirineu en el marc del programa Life de la Unió Europea. Es dona veu, sobretot, als que al llarg d'aquests anys no s'han sentit escoltats, els ramaders i pastors de les comarques d'una banda i altra dels Pirineus. La projecció va aixecar una notable expectació entre els ramaders del Ripollès que van intervenir també en el debat posterior amb Vanesa Freixa; la ramadera Raquel Serrat, responsable de Dones i Medi Rural d'Unió de Pagesos; la biòloga Anna Planella, que està fent la tesi sobre els danys de grans carnívors, i el geòleg i membre de l'Associació de Pastors del Ripollès Miquel Casas.

Sobre les amenaces que pot comportar l'arribada de l'os al

D'esquena, Miquel Casas, Anna Planella, Raquel Serrat i Vanesa Freixa a l'escenari davant una sala polivalent plena

Ripollès, i tenint en compte que quan busca aliment entre els ramats les seves preses són principalment ovelles i xais, Casas recalava que "d'oví al Ripollès en queda poc i els que continuem és perquè som molt mesells". També afegia que la principal amenaça sobre els ramats no són ni l'os,

ni el porc senglar ni el llop, "són els gossos" i "no hi ha indemnitzacions per atacs de gossos".

Actualment, hi ha uns 80 ossos al Pirineu. És un animal que està més còmode a la cara nord, però quan aquesta estigui sobrepoblada, també buscarà aliment a la cara sud,

consideraven dissabte. I és en aquest estadi que els participants al debat situaven la seva presència al Ripollès en un horitzó de 20 anys.

I què pot passar? "És difícil prendre mesures preventives per la realitat del Ripollès", on el bestiar predominant a les pastures en extensiu és l'equí

i el boví, deia Anna Planella. En aquesta línia, Raquel Serrat recollia l'experiència dels seus col·legues de les comarques del Pirineu occidental. "S'observen comportaments estranys: zones de pastures que s'abandonen, on els animals no volen anar, o vedells separats de la mare quan baixen." Serrat demana respostes a l'administració. "No té sentit que diguin que indemnitzaran pels atacs, quan la majoria no els reconeixen."

"L'os és la punta de l'iceberg per explicar moltes coses que afecten el món rural", deia Freixa. Reptes als quals s'afegeix la convivència amb l'os. Propostes com el finançament de mastins o pastors que fan guàrdia les 24 hores que s'apliquen en zones afectades per la presència de l'os dissabte van encendre el debat.

Moltes mesures passen per la implicació de l'administració. "Hi ha d'haver una renda garantida per a la pagesia. A Catalunya només hi ha 60.000 pagesos", deia Freixa. "De diners n'hi ha. No se'ls qüestionen per ampliar l'aeroport." El risc que es posava de manifest és un altre: la despoblació del Pirineu per convertir-lo en una reserva protegida. La resistència es començava a articular dissabte entre els que proposaven fent front comú davant l'administració.

Embotits Espina recupera el mercat del Carib i les vendes pugen un 29%

També està invertint un milió d'euros en autoconsum fotovoltaic

Vic

I.M.

Embotits Espina tancarà aquest 2022 amb un creixement important de la facturació, un 29% més alta que la de 2018 (18,2 milions). Aquest any, l'empresa calcula que la xifra de negoci serà propera als 23 milions (17,8

milions el 2021), després d'haver recuperat els mercats del Carib que van ser els que van trigar més a tornar a operar després de la pandèmia. En els darrers anys, la fàbrica de xarcuteria vigatana també ha posat en marxa una incipient línia d'embotit vegetarià que es comercialitza, per exemple, amb marca

pròpia, a establiments de Casa Ametller.

La comercialització final amb marca pròpia no és el més habitual en els productes d'Embotits Espina, que també es poden trobar als supermercats Condis. Elaboren principalment bacó i pernil salat (espatlla i cuixa) per comercialitzar al canal

Horeca, amb un pes important dels mercats internacionals; i xarcuteria de marca blanca per a la gran distribució de Catalunya, Espanya i Portugal.

Més del 50% de les vendes provenen de l'exportació, amb un mercat important al sector turístic de l'Amèrica Llatina, el Carib (amb Cuba exercint de país motor), Àsia i Àfrica.

En els darrers mesos, a més, la companyia vigatana ha fet una aposta important per les energies renovables, amb la posada en marxa d'una instal·lació de 2.000 metres quadrats de plaques

fotovoltaiques a la coberta de la planta de fresc del Parc d'Activitats Econòmiques (PAE). La instal·lació aporta el 30% del consum elèctric de la nau. La inversió, propera al milió d'euros, continuarà l'any vinent amb la instal·lació de 4.000 metres quadrats més de panells fotovoltaics a les altres dues plantes que Embotits Espina té a Osona. L'actuació va en la línia de continuar les polítiques d'estalvi energètic i de respecte al medi ambient que, segons fonts de l'empresa, implementen des de fa una dècada a totes les seves línies de producció.

PREUS AGRARIS

Llotja de Bellpuig (28-11-22)

CONILL: 2,85 (=)
 POLLASTRE VIU: 1,22 (-0,07) - 1,45 (=)
 POLLASTRE SACRIFICAT: 2,43 (-0,10) - 2,48 (=)
 OUS: xl: 2,23 - l: 1,98 - m: 1,78 - s: 1,38 (+0,01)
 GALLINA LLEUGERA: 0,06-0,08 (=)
 GALLINA SEMIPESADA: 0,40 / 0,41 / 0,42 (=)
 GALLINA PESADA: 0,45 (+0,05)
 GALL VIU: 0,03 (=)
 ESTRUC: s.c.

Llotja de Vic (2-12-22)

PORC: 2,217 / 2,229 (+0,03)
 GARRINS RAÇA: recollida: 38 / 40 (+7)
 PARTIDA GRAN: 72 / 73,50 (+5)
 ANOLLS (des de 351 kg): 5,52 / 5,36 / 5,13 / 4,84 (+0,03)
 VEDELLS (fins a 350 kg): 5,57 / 5,37 / 5,18 / 4,96 (+0,03)
 FRISONS (+ de 211 kg): 4,99 / 4,91 / 3,65 (+0,03)

FRISONS (fins a 210 kg): 4,83 / 4,73 / 3,23 (+0,03)
 VEDELLA (261/300 kg): 5,55/5,41/5,26/4,89/4,23 (+0,04)
 VEDELLA (221/260 kg): 5,61/5,45/5,30/4,98/4,22 (+0,04)
 VEDELLA (180/220 kg): 5,66/5,46/5,31/5,01/4,24 (+0,04)
 VACA: 4,45 / 4,25 / 4,05 / 3,35 / 2,80 / 2,60 (=)
 FRISÓ: 60 / 115 (=)
 ENCREUAT: 120 / 240 (=)
 TÒFONA NEGRA 2a qualitat (€/quilo): 100 / 160 (+60)
 TÒFONA NEGRA Mitja Maduració: 300/500 (+80/+200)

Mercolleida (1-12-22)

PORC VIU selecte: 1,652 (=)
 GARRÍ 20 kg: 54 (+6)
 XAI (23 a 25 kg): 4,55 (=)
 XAI (25 a 28 kg): 4,38 (=)
 OVELLA DE VIDA: 75/u (=)
 BLAT PINSO: 340 (-10)
 BLAT PA: 350 (-10)

MORESC: 322 (-6)
 ORDI LLEIDA: 330 (-8)
 COLZA: 576 (-9)

Llotja de Barcelona (7-12-22)

GARROFA: 260/t (-5)
 GARROFA FARINA: 250/t (-5)
 SOJA PAÍS: 565/t (+45)
 MORESC UE: 324/t (-6)
 BLAT: 339/t (-11)
 ORDI PAÍS: 328 (-10)
 FARINA DE PEIX: 1.550/t (=)
 GIRA-SOL: 295 (-5)
 MILL: 600/t (=)
 COLZA: 405/t (-3)
 SORGO: s.c.

Grans del Lluçanès (28-11-22)

GRA DE COLZA EURONEXT: 554 (+12,75)

El darrer mes s'ha tancat amb 7.033 desocupats, la dada més baixa en un novembre des de 2007

L'atur a Osona porta un any estabilitzat a la línia dels 7.000

Vic/Ripoll

I.M.
Ara fa un any, el novembre de 2021, després de mesos de recuperació de llocs de treball i reducció de l'atur després del confinament, la dada d'atur registrat a Osona se situava en les 7.083 persones. Aleshores la dada s'havia reduït en 132 aturats respecte al mes d'octubre. Un any després, i segons publica l'Observatori de Treball i Model Productiu, la xifra d'aquest novembre és similar, de 7.033 desocupats, 24 més que l'octubre passat i continua essent la dada més baixa d'un mes de novembre des de 2007. Aquell descens que semblava no tenir fre i que equiparava les dades, mes a mes, a les del 2008, just abans de la crisi financera derivada de la fallida de Lehman Brothers, es va aturar ara fa un any. Des d'aleshores hi ha hagut oscil·lacions, amb un primer repunt al febrer (7.051), la superació de la barrera dels 7.000 al cap d'un mes, al març (6.986), i la reducció més notòria des d'aleshores (6.782 desocupats al maig) que remuntava a l'estiu fins a situar la dada als 7.115 del mes d'agost. Des de llavors, la dada havia continuat a la baixa fins aquest darrer mes. D'entrada un lleuger

Una delegació francesa visita les oficines de Treball de Vic i Manlleu

Vic Una delegació francesa formada per representants de la Inspecció General d'Afers Socials va visitar la setmana passada l'Oficina de Treball de Vic (a la foto) i l'Agència de Desenvolupament Local de Manlleu. La visita formava part d'un programa per conèixer de prop el funcionament

i els programes del SOC (Servei Públic d'Ocupació de Catalunya). Els representants francesos han escollit Catalunya, Dinamarca Alemanya i Bèlgica per informar-se sobre bones pràctiques a l'hora d'abordar la reforma del servei públic estatal d'ocupació de França. A més de Vic i Manlleu, la delegació francesa va visitar l'Oficina de Treball del Poblenou de Barcelona i Barcelona Activa.

increment de l'atur al mes de novembre no és alarmant, ja que aquest és un mes que la dada acostuma a créixer. A Catalunya, ho ha fet en 986 per situar la dada d'atur registrat en les 348.982 (+0,3%), la dada més baixa

d'un mes de novembre des de 2007. Al Ripollès, l'increment ha estat d'una persona, situant la dada del novembre en els 838 (fa un any eren 848). I al Moianès, la reducció el darrer mes ha estat de dues persones, situant la dada en

els 528 desocupats. Fa un any eren 517. Pel que fa a la contractació, durant el mes de novembre s'han signat 5.561 contractes indefinits a la Catalunya Central i 7.421 de temporals. A tot Catalunya, i a criteri del

sindicat UGT, la contractació, tot i que torna a baixar aquest mes, reflecteix els efectes de la reforma laboral amb un increment interanual de la contractació indefinida del 95,40% i una caiguda de la temporal del 46,72%.

Per la seva banda, el sindicat CCOO considera que malgrat les incerteses del context econòmic, l'alta inflació i la caiguda de la demanda i del consum, el mercat de treball continua demostrant resili-

Atur registrat. Osona

Novembre 2021	7.083
Desembre 2021	7.050
Gener 2022	7.005
Febrer 2022	7.051
Març 2022	6.986
Abril 2022	7.000
Maig 2022	6.782
Juny 2022	6.782
Juliol 2022	6.837
Agost 2022	7.115
Setembre 2022	7.099
Octubre 2022	7.009
Novembre 2022	7.033

Font: Observatori del Treball i Model Productiu

ència i capacitat de generar ocupació, tot i que a un ritme més lent. Aquest sindicat considera que per "continuar enfortint el nostre teixit productiu cal que la millora en l'estabilitat vagi acompanyada del manteniment del poder adquisitiu dels treballadors, i per tant urgeix el desbloqueig de la negociació col·lectiva i de la millora dels salaris mitjançant clàusules de revisió".

... i bona lletra

Natalia Peix fa una mirada pausada i reflexiva a l'actualitat de la setmana en conversa amb:

Imane Raissali Salah, 'Miss Raisa'
Cantant, comunicadora i escriptora

Ester Busquets
Doctora en Filosofia i professora d'ètica de la Facultat de Ciències de la Salut i el Benestar de la UVic-UCC

Oriol Picas
Director del MEV, Museu d'Art Medieval de Vic

EL 9 TV

Divendres a les 21; dissabte a la 01.30 i les 23.30

Més de 130 intèrprets, entre veus i músics, interpretaran diumenge a L'Atlàntida l'oratori 'El Messies' de Händel. El concert és la porta d'entrada als actes dels 60 anys de la Coral Canigó de Vic, que ha destacat per l'ambició de les seves fites en el món del cant.

La Coral Canigó, 60 anys i un 'Messies'

Un concert que diumenge omplirà la Sala Ramon Montanyà de L'Atlàntida inicia els actes de l'aniversari de la formació

Vic

Jordi Vilarrodà

El dia 22 de desembre de l'any 1963, l'antiga biblioteca Balmes de Vic –ubicada en aquell moment al Palau Bojons– acollia el concert d'una nova coral. L'havien batejada com a Coral Canigó, i al capdavant tenia com a directora Enriqueta Anglada, incansable promotora del cant entre infants i adults, que es posava al capdavant d'una dotzena de veus. La celebració del 60è aniversari de la Coral Canigó s'allargarà tot un any, i comença aquest diumenge a L'Atlàntida, amb la interpretació de l'oratori *El Messies* de Georg Friedrich Händel, una ambiciosa producció en què la Coral Canigó treballa intensament des de fa quatre mesos. Més de 130 intèrprets –entre els mateixos components de la coral i altres veus de reforç, els solistes i els músics– pujaran a l'escenari de la Sala Ramon Montanyà en una actuació per a la qual ja no queden entrades disponibles des de fa dies.

Per a un concert tan especial, Xavier Solà, director titular de la Canigó, va escollir “una peça en què el cor fos protagonista destacat”, a banda que fos de qualitat indiscutible. *El Messies* reunia aquestes condicions, tot i que no n'hi havia prou

amb la trentena de cantaires de la Canigó per portar-la a terme. Això també formava part del pla: havia de servir com a esquer per incorporar veus joves al projecte. Diumenge hi haurà també a l'escenari les veus del cor Cabirol Jove, de la mateixa entitat. “L'estiu passat, vam estar actuant a França, estan preparats i han treballat molt”, diu Solà. I encara, en quatre dels números o parts del concert hi intervindran 40 alumnes del Cor del Con-

Un dels objectius és que serveixi per incorporar-hi veus joves

servatori Superior de Música de Vic i del Cor de Noies del mateix, que han inclòs els assajos d'*El Messies* com a part de la seva formació. En total seran 116 cantaires, als quals cal afegir els solistes, que en aquest cas són professionals del cant de reconeguda trajectòria: la soprano Ulrike Haller, la mezzosoprano Marta Valero, el tenor Matthew Thomson i el baix manlleuenc Ferran Albrich. La part musical serà a càrrec de l'Orquestra de Cambra de Vic.

Xavier Solà destaca que, malgrat la “vistositat” d'una

producció tan gran, no és de les obres tècnicament més complexes a les quals s'ha enfrontat la coral. “Ho eren més, per exemple, els sis motets de Bach que vàrem fer pels nostres 50 anys.” Al llarg de la seva trajectòria s'han atrevit amb altres reptes importants: des del *Rèquiem* de Mozart fins a *La Creació* de Haydn, passant per peces contemporànies com l'estrena d'un *Stabat Mater* de Jordi Domènech. I és que si alguna característica ha marcat el tarannà de la coral ha estat el punt d'ambició dels seus objectius. Des del seu mateix inici, era condició per formar-ne part “tenir uns coneixements musicals mínims”, explica Olga Coll, responsable de comunicació de la Canigó i amb 30 anys de trajectòria com a cantant. Això marcava ja un cert nivell, a partir del qual es podia començar a treballar. Es tractava també que les persones que tenien aquests coneixements però no s'hi dedicaven professionalment “poguessin continuar amb una pràctica artística de nivell”, diu Xavier Solà. No és estrany que formin part de la Canigó, per exemple, antics escolans de Montserrat osonencs. En el concert de diumenge n'hi haurà de diferents generacions, des d'alguns dels més joves fins al veterà

La Coral Canigó, amb els músics de l'Orquestra de Cambra de Vic, durant l'assaig d'aquest dijous

baix Manel Marsó, un dels puntals del grup i l'únic que queda d'entre els que van ser-hi en el primer moment. Tot plegat ha donat a la Coral Canigó un prestigi reconegut dins i fora d'Osona. Formen part de l'amplíssim univers del moviment coral amateur de Catalunya, però amb un segell *professional*. Han pogut cantar en escenaris

com a l'Auditori i amb grans corals com l'Orfeó Català. I al mateix temps, col·laboren amb altres entitats quan se'ls demana, com en el concert de Nadal que faran d'aquí a pocs dies per a l'Aula d'Extensió Universitària per a la Gent Gran, a L'Atlàntida.

El repte que se li presenta a la Canigó, com en general a tot el món coral català, és

'El Messies' fa 20 anys dirigit per Jordi Mora

Vic No serà la primera vegada que la Coral Canigó canta *El Messies*. L'any 1992, l'Orquestra de Cambra de Vic –que dirigia en aquell moment Jordi Mora– va programar l'oratori de Händel i el va interpretar comptant amb la Coral Canigó i la Coral Regina de Manlleu en la part vocal. El concert tenia lloc a l'antiga Atlàntida, i commemorava els 10 anys de la reforma que l'havia convertit en teatre municipal. A la fotografia, Jordi Mora dirigint i el contratenor manlleuenc Jordi Domènech, que va ser un dels quatre solistes d'aquell concert.

El dia de Reis a Calldetenes, i possible gira

Calldetenes La segona oportunitat per escoltar *El Messies* de la Coral Canigó serà el proper dia de Reis a l'Auditori-Teatre de Calldetenes. El concert tindrà lloc a les 8 del vespre. Durant l'any 2023, hi ha la possibilitat de continuar fent actuacions en altres llocs de Catalunya, després que la proposta hagi estat inclosa dins del Programa.Cat del Departament de Cultura, que subvenciona el 50% del cost als ajuntaments.

a L'Atlàntida sota la direcció de Xavier Solà

ALBERT LLIMOS

el de qui prendrà el relleu d'aquestes generacions. "El *Messies* s'ha fet també amb aquesta intenció, que els joves vegin que es poden fer projectes molt interessants i continuar amb la música clàssica." Hi ha factors que no juguen a favor, des de les múltiples ofertes d'oci actuals fins al fet que les corals "no estan tant *de moda*". Fins

i tot un programa d'èxit com *Oh Happy Day!* de TV3 va impulsar el món coral cap a un altre tipus de repertori. Solà constata que "el model està canviant", i que d'una o altra forma caldrà adaptar-s'hi si es vol donar continuïtat als 60 anys d'història de la Canigó. Si fins ara es partia de grups corals molt estables, ara "les noves

generacions tendeixen a treballar *per projectes*". Fins i tot moltes orquestres acaben funcionant amb aquest esquema. Es tracta de fer una proposta i "en poc temps, crear una estructura *ad hoc* que pugui portar-lo a terme". La forma com s'ha treballat *El Messies* n'és, en certa manera, un exemple: els titulars de la Canigó mantenen el

seu assaig habitual de cada dimarts, mentre que els joves assajaven els divendres a part, perquè molts d'ells estudien i són a Barcelona entre setmana. Doble feina per al director, en aquest cas, i també per al pianista Joan Espuny, que l'ha acompanyat durant tot el procés.

La celebració del 60è aniversari comença amb *El Messies* però amb altres projectes sobre la taula. Alguns encara s'han d'acabar de concretar, però n'hi ha un que ja és ferm: el final dels actes serà per al Nadal de 2023 amb la interpretació d'un altre ora-

"De Pasqua, més que de Nadal"

Vic L'associem amb el temps de Nadal, però en realitat *El Messies* "és una obra més de Pasqua que de Nadal", remarca Xavier Solà. L'any 1741, en només tres setmanes, el talent immens de Georg Friedrich Händel va donar a llum una obra de dues hores i mitja de durada sobre la vida de Crist, que comença –això sí– amb el naixement. Però la Passió hi ocupa un lloc central i el majestuós *Al·leluia* que tothom coneix no és d'alegria per la vinguda al món de Jesús... sinó per la seva resurrecció.

tori. En aquest cas, català: *El Pessebre*, amb lletra de Joan Alavedra i música de Pau Casals, de qui es complirà també un aniversari: els 50 anys de la seva mort. Com diu Xavier Solà, "els compositors del país i la llengua", dos dels pilars que han inspirat les sis dècades de vida de la Coral Canigó.

El Messies. Coral Canigó i Orquestra de Cambra de Vic. L'Atlàntida, Vic. Diumenge, 11 de desembre de 2022, 6 tarda.

Conferència a Vic sobre el cant coral

Vic El cant coral a Catalunya i el seu paper cultural i de construcció nacional seran el tema de la conferència que pronunciarà el proper dimarts l'historiador de la música Jaume Carbonell al Casino de Vic. L'acte, organitzat per l'Orfeó Vigatà en el marc del 120è aniversari de la coral, tindrà lloc a les 7 de la tarda.

L'Orquestra de Canet, en concert a Viladrau

Viladrau L'església de Sant Martí de Viladrau acollirà aquest diumenge a les 6 de la tarda un concert a càrrec de l'Orquestra de Cambra de Canet (Maresme). La formació, dirigida per la violinista Chus Castro i formada per músics amateurs, interpretarà peces de Telemann, Corelli i Händel, entre d'altres. L'entrada és a taquilla inversa.

Concert de Nadal del Cor Bonaire, a Tona

Tona En el marc dels actes commemoratius del seu 30è aniversari, el Cor Bonaire de Tona oferirà diumenge el seu tradicional concert de Nadal. La coral actuarà sota la direcció de Dolors Lozano, amb l'acompanyament de Pep Serdà (piano). L'actuació tindrà lloc a les 6 de la tarda, a la parròquia de Sant Andreu, amb taquilla inversa.

Formació en música tradicional a Tona

Tona L'Aula de Tona, que es dedica a la formació en música tradicional i popular, ha obert les inscripcions per al segon trimestre del curs. S'hi ofereixen tallers en acordió diatònic, gralla, percussió i flabiol i tamborino, que es duran a terme a l'Espai Muriel Casals. Les classes començaran el proper dia 9 de gener.

Jurat popular

CARNAVAL DE TERRA ENDINS TORELLÓ

Si ets subscriptor d' **EL 9 NOU** pots ser **JURAT POPULAR** al carnaval de Torelló

Si voleu viure el Carnaval des de dins i poder triar les carrosses i comparses guanyadores participeu en el sorteig entrant a: **9club.el9nou.cat**

Vàlid per a 2 persones

Amb la col·laboració de:

Escrivint des de Boston

La vigatana Roser Rovira publica 'Tocades per la boira' i 'Un dia de sol'

Vic

Jordi Vilarrodà

Roser Rovira ha tornat a Lexington, prop de Boston, on viu des de fa uns anys. Ha passat uns dies a Vic aprofitant la festa del Dia d'Acció de Gràcies i gairebé coincidint amb la sortida de dos dels últims llibres que ha escrit des de l'altra banda de l'Atlàntic, *Tocades per la boira* i *Un dia de sol*.

Escriure és com un cordó umbilical que ha mantingut aquesta vigatana unida amb la llengua i amb el país des que va marxar, primer a Polònia i després als Estats Units. La tecnologia li ha posat més fàcil, i de fet ha estat decisiva per a l'origen de *Tocades per la boira*, un llibre que ha escrit a quatre mans amb Neus Abella, de Sant Julià de Vilatorrada. Des de casa seva i per via telemàtica, Rovira va impartir un taller d'escriptura als participants de l'Espai Activa't, una iniciativa del Consorci d'Osona de Serveis Socials per fomentar l'envelliment actiu. En aquest curs hi va conèixer la que seria la seva companya de projecte literari, una barcelonina que fa anys va decidir canviar la ciutat per Osona i establir-se a Sant Julià. "Em va semblar que podríem escriure sobre un mateix tema, des de dues visions: una dona de Vic que se'n va a voltar pel món, i una que

Roser Rovira, al carrer de la Ramada, en els dies que ha passat a Vic coincidint amb la sortida dels dos llibres

canvia la vida de ciutat per la d'un poble. Una va deixar enrere la boira (i l'enyora) i l'altra se la va trobar. "Vam trobar connexions." L'Ajuntament de Sant Julià va editar el llibre, amb pròleg de l'alcalde, Joan Carles Rodríguez. Són les històries de dues dones que, a la seva manera, són migrants. "Hem sortit de la zona de confort, però per anar a llocs relativament semblants... ara imaginem els que venen d'Ucraïna o de Síria fugint de les guerres", diu Rovira.

Que Rovira impartís un taller d'escriptura per a gent

gran no és casual. Sempre han estat molt presents en les seves preocupacions, i fins i tot en l'inici de la seva activitat literària. Quan va marxar de Catalunya per primer cop per anar a viure a Polònia, va coincidir amb el moment en què la seva àvia va ser diagnosticada d'Alzheimer. "Vaig decidir que no oblidaria l'àvia, i que havia d'escriure tots els records que tenia d'ella", diu Rovira. Des de llavors, diu que li agrada "parlar de la gent gran" i lluitar amb les paraules contra l'estigma de l'edatisme.

Aquest tema apareix sovint a l'altre llibre que acaba de publicar, *Un dia de sol*. El fil conductor, en aquest cas, és una jornada de la vida de la mateixa Roser Rovira, "barrejant-hi experiències que tenen a veure amb l'edat". Allò que l'autora anomena "les arrugues físiques i psicològiques", assumides i convertides en bagatge vital. "És el llibre més personal que he escrit, i ho he fet perquè la gent que el llegeix vegi que la vida pot donar moltes voltes." Per a cada un dels capítols hi ha una il·lustració de Xevidom (Xevi Domín-

'Roig de tardor', un blog sobre la vellesa en positiu

Vic Roser Rovira, a qui els lectors d'EL 9 NOU poden seguir regularment en la seva columna *Des de Boston*, ha engegat una nova iniciativa. Es tracta d'un blog (roigdetardor.com) per parlar sobre la vellesa "en positiu". Ara que ha passat la cinquantena, l'autora creu fermament que "envellir és viure", i ho vol mostrar amb reflexions personals i entrevistes a dones que, com ella, han passat aquesta frontera vital que és el mig segle. Mentrestant, continua escrivint i ja té projectes nous per al 2023, entre ells un relat infantil, un altre dels seus vessants creatius. Des dels Estats Units i amb el cor posat a Osona: "Soc d'aquí, i sempre hi he volgut tenir un peu".

ALBERT LLIMOS

guez), i el pròleg és de Gemma Vilanova, l'autora d'*1 fill inesperat i 1 sofà*, a qui va conèixer quan va ser a Boston per participar en la coneguda marató d'aquesta ciutat. La mirada cap a ella mateixa que ha fet a *Un dia de sol* serveix a Roser Rovira per constatar fins a quin punt s'ha anat reinventant. I que el futur és una incògnita. Com diu al llibre: "Si ara em pregunten on seré d'aquí a deu anys, amb tota seguretat els diré la veritat. Que no ho sé. I que ja m'està bé no saber-ho". Sigui on sigui, serà escrivint.

Irene Solà, entre les millors a Anglaterra

'Canto jo i la muntanya balla' figura en una selecció de narrativa de 'The Guardian'

Vic

J.V.

Ja fa tres anys i mig que es va publicar *Canto jo i la muntanya balla*, d'Irene Solà, i el seu recorregut continua. La novel·la de l'escriptora de Malla és un dels millors llibres d'aquest any segons la tria que ha fet el diari britànic *The Guardian* de títols de narrativa de ficció (novel·la i conte) publicats el 2022. En anglès, va sortir amb el títol *When I Sing, Mountains Dance*, publicat per l'editorial Granta i traduït del català per Mara Faye Lethem. En l'article que acompanya la selecció, expliquen que el relat està localitzat al Pirineu

i dona veu a tot, "des de les muntanyes fins a les tempestes, des dels bolets fins als gossos". La qualifica com un "èxit juganer i polifònic". En la llista de *The Guardian* hi ha obres d'escriptors consagrats com Ian McEwan, Cormac McCarthy o Emmanuel Carrère.

Canto jo i la muntanya balla va rebre el maig de 2019 el Premi Anagrama Llibres i des de llavors s'ha anat guanyant el favor dels lectors. L'any 2020 va rebre un dels Premis de Literatura de la Unió Europea, que tenen l'objectiu de posar en relleu autors emergents. Se n'han fet traduccions a una vintena d'idiomes i ha inspirat espec-

Irene Solà, signant la seva novel·la en una presentació a Camprodon

BOI

tacles musicals o teatrals. Com la versió que en van dirigir Guillem Albà i Joan Arqué amb la companyia La Perla 29, Premi Butaca 2021 al millor muntatge teatral, i l'obra simfònica *Les trompe-*

tes de la mort, del compositor Marc Timon, que van estrenar l'Orquestra Simfònica del Vallès i el Cor de Noies de l'Orfeó Català. La cançó *El llamp*, la primera del nou disc de Ferran Orriols que

'Guilleries', de Ferran Garcia, és finalista a Millor Novel·la de l'Any

Vic *Guilleries*, de Ferran Garcia, és un dels deu títols finalistes del Premi Òmnium a la Millor Novel·la de l'Any, el guardó més ben dotat econòmicament que es concedeix a obres en català ja publicades. Un jurat ha seleccionat la seva novel·la al costat dels darrers títols d'autors com Maria Barbal, Albert Sánchez Piñol o Sebastià Alzamora. El premi arriba a la sisena edició i s'entregarà al mes de gener.

s'ha donat a conèixer, també sorgeix de la lectura de la novel·la. I la dissenyadora Ingrid Picanyol també va dir que s'hi havia inspirat per als cartells del Festival de Cinema de Muntanya de Torelló.

Una mirada jove a Gabriel Ferrater

Paula Garcia, de l'institut Jaume Callís de Vic, ha musicat 'In Memoriam' al treball de recerca

Vic

Jordi Vilarrodà

Ara fa cent anys que va morir Gabriel Ferrater i la seva veu continua interpel·lant nous lectors, fins i tot els més joves. És el cas, per exemple, de Paula Garcia Balbin, una estudiant de segon de Batxillerat de l'institut Jaume Callís de Vic, que va escollir una poema de Ferrater (*In Memoriam*). I no solament el va estudiar sinó que hi va posar música, en una peça que es va estrenar l'octubre passat a Sant Cugat del Vallès –on vivia i va morir Ferrater– dins d'una jornada pedagògica sobre l'escriptor. Fa pocs dies, es va tornar a interpretar a la Sala Joan Anglada de L'Atlàntida, en la presentació del treball.

“Quan va esclatar la guerra, jo tenia / catorze anys i dos mesos. De moment / no em va fer gaire efecte. El cap m'anava / tot ple d'una altra cosa, que ara encara / jutjo més important...” Els versos inicials de l'extens poema, que encapçala el llibre *Danuces pueris*, van atrapar Paula Garcia. “Era una poesia molt directa, diferent de la que estic acostumada a llegir.” Parlava d'una guerra, la Guerra Civil, però ho feia “no des de cap ideologia, ni tampoc condemna, ho portava

a la dimensió més personal que col·lectiva”. Era un jove amb les preocupacions i les dèries d'un jove. I escrivint des de la maduresa, amb ple coneixement del que havia representat la guerra, reivindicava “el dret a la felicitat i a fer-se independent”, ni que fos en aquell context.

Posar música als versos ferraterians “ha estat un repte”, reconeixia la jove compositora. Si la poesia tenia un llenguatge molt contemporani, acostant-se a la prosa, també “havia de ser contemporà-

“Parlava de la Guerra Civil des de la dimensió més personal”

nia” la seva traslació musical. I va optar “per una traslació literal de l'obra”, seguint el curs del text i

en una peça única. “Vaig utilitzar més tons i textures que harmonies.” S'identifiquen perfectament els *tremolos* i *fortissimos* que remetien a la guerra, o el so lleuger del violí descrivint el joc d'un nen, i també una melodia especial “per a quan parla del seu descobriment de la poesia”. I per acabar, el tema principal de la peça, amb el qual Garcia volia significar “el contrast entre el temps històric i el personal”. Amb el treball, que duia per títol *Ferrater, en clau de corda*, ha descobert no només la poesia de Ferrater sinó quelcom més important: “Que es pot parlar de tot, en vers”.

El Museu de la Torneria de Torelló reprèn les visites teatrals 'reTorns'

Torelló El Museu de la Torneria de Torelló ha reprès les visites teatrals *reTorns*, a càrrec de la companyia Teatre eSseLa. Els sons que es poden extreure dels objectes i màquines del Museu són el fil conductor de la visita, que barreja elements de música, poesia i moviment. La interpretació és a càrrec de Pep Tines i Cacú Prat com a actors, Nàdia Pesarrodona i Oriol Roca en la dansa i la música de Santi Carcasona. L'espectacle ja es va poder veure el cap de setmana passat, i tornarà els dissabtes i diumenges fins al 18 de desembre.

El grup teatral del MAP de Ripoll presenta l'obra 'Els Castellblanc'

Ripoll La companyia I Ara Què?, de la Fundació MAP de Ripoll, presentarà aquest diumenge al Teatre Comtal de Ripoll l'obra *Els Castellblanc*. La representació està oberta a tothom i forma part de la trobada de Nadal de la institució, que enguany torna al seu format habitual després de la pandèmia. L'acció d'*Els Castellblanc* s'inspira en les novel·les d'Agatha Christie i se situa al Penedès, en una família adinerada de productors de vi, on té lloc un crim. Eudald Jordà dirigeix la companyia, que integra treballadors i usuaris de la Fundació MAP.

JORDI VILARRODÀ

De la lectura a la música

Vic Paula Garcia Balbin presentant el treball. Ell filòleg, dramaturg i crític literari Josep Paré va posar veu a la lectura d'*In Memoriam* a L'Atlàntida (a Sant Cugat, va ser l'actor Jaume Madaula qui va ho va fer).

Tot seguit, la va interpretar un quartet de corda del qual formava part la mateixa Paula Garcia al violí, al costat d'Anna Roca, Paula Corrons i Joana Gallarda. El treball de recerca de l'estudiant va tenir com a tutor el també professor i filòleg Enric Martín.

FAMILIES

Activitats per a infants de 3 a 12 anys

Nadal al Museu Nacional
27, 28, 29 i 30 desembre de 2022
Sessions de matí i tarda

Juga i experimenta amb l'art

Aquest Nadal, un circuit d'activitats per a infants us espera a la Sala Oval del Museu Nacional.

Hi trobareu diverses propostes per deixar anar la vostra creativitat!

+INFO I COMPRA D'ENTRADES
www.museunacional.cat

MUSEU NACIONAL D'ART DE CATALUNYA

Parc de Montjuïc
Barcelona
www.museunacional.cat

#EnFamilia
f @

I va tornar el flamenc

El certamen El Candil va tornar a Manlleu amb tres dels guanyadors dels últims anys

Manlleu

Jacinto López

Va tornar El Candil, absent des de 2018. Va tornar dissabte passat a Manlleu per il·luminar els aficionats flamencs. La tercera edició del certamen havia d'acollir els cinc darrers guanyadors d'El Candil, de 2012 a 2020. Però aquest últim any un *bichito* poc flamenc va impedir que es pogués celebrar. Així van ser tres, dos *cantaores* i una *cantaora*, els que es van fer càrrec d'omplir el Teatre Municipal amb aquest Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat que és el flamenc. Això sí, van estar molt ben acompanyats per l'escola de *baile* de la Peña Flamenca de Manlleu, amb les professores María Parra i Maria del Marc Cobo, amb les alumnes del grup FlamenCas, al *cante* per Alejandro Silverio i al *toque* per José Ponce.

El guanyador d'El Candil de 2012, José Luis Villena, *El Niño de la Aurora*, va ser el primer. *Cantaor* d'Almassora (Castelló), es va presentar amb força i una *tonà* sense micròfon, que va fer que tots els assistents sabessin que el flamenc havia tornat. Va seguir amb unes *malagueñas* rematades per *jaberas*, per continuar amb una profunda *soleá* i alegrar el final amb uns *tanguillos*. El públic va respondre agraït amb un aplaudiment a cada *cante* i

El Niño de la Aurora, a l'esquerra, amb Juan Ramon Caro a la guitarra, dissabte al Teatre Municipal de Manlleu

una gran ovació final.

La guanyadora de 2014, Vanessa González, d'El Viso de Alcor (Sevilla), va aparèixer vestida d'un flamenc impecable. I va començar per unes *marianas*, un *palo* poc habitual, que va rematar amb tangos. La cosa es va posar més seriosa a l'interpretar unes *peteneras* alleugerint l'ambient, amb uns *Campanilleros* tan propis de la proximitat de les festes de Nadal, per acabar amb unes *bulerías*. Va ser una actuació impressionant en tots els sentits i va sortir en dues ocasions fora del micròfon perquè poguéssim comprovar el poder de la seva veu i la seva harmonia.

Per acabar el certamen,

entrava en escena el guanyador de 2016, José Antonio Romero, *El Perrito*, de Cadis, que va començar per *alegrías*, per seguir amb uns *tientos* que va rematar per tangos.

Hi van cantar José Luis Villena, Vanessa González i José A. Romero

Com a bon net d'El Perro de Paterna, va seguir amb *fandangos* a l'estil del seu avi, que el públic va saber agrair. I va preparar l'ambient per al final de festa amb unes *bulerías* cantades fora de micròfon que van encomanar

al públic, que no podia deixar de sentir l'aire de festa que va impregnar el teatre. Els tres artistes (havien de ser quatre però Belén Vega, guanyadora d'El Candil de 2018, no va poder anar a Manlleu) van estar acompanyats al *toque* pel gran guitarrista i amic de la Peña Flamenca Juan Ramón Caro, que va mostrar el seu virtuosisme.

I així va acabar la nit, gràcies a l'esforç de tots els socis de la Peña Flamenca que fan que es mantingui encesa la llum d'El Candil, la del flamenc a Manlleu. Un any més, el flamenc hi va ser present en directe, i els aficionats van agafar aire per seguir estimant aquesta cultura popular i local.

Del sentiment a les paraules

Jordi Vilarrodà

A les pàgines d'EL 9 NOU hem tingut sovint la sort de poder comptar amb col·laboradors que ens han acostat el món del flamenc des de dins. Persones vinculades a la Peña Flamenca de Manlleu que tenen el mèrit de traslladar a les paraules una música que és, sobretot, sentiment. Actualment és Jacinto López qui ho fa, i us convido a llegir la seva crònica del certamen El Candil, que ha reprès la seva marxa regular a Manlleu després de la pandèmia.

Una crònica de flamenc permet submergir-nos en la riquesa dels *palos* del gènere, sentir curiositat per escoltar-los i diferenciar-los i valorar la trajectòria d'uns *cantaores* i *cantaoras* que se senten hereus d'una tradició al mateix temps que l'evolucionen. El Candil, des de l'any 1989 i amb periodicitat biennal, ha portat a Manlleu veus de procedències molt diverses que justifiquen, com diu Jacinto López, que el flamenc avui sigui un patrimoni universal. Aquesta vegada, procedents d'Andalusia i del País Valencià, però en altres ocasions de Catalunya, que ha estat bressol de grans *cantaores* també. I que tot això surti d'una entitat representa la continuïtat d'una altra característica del flamenc, la seva essència popular.

Un violí d'or

Anna Urpina, medalla als World Classical Musical Awards pel disc 'Baroque/Modern'

Vic

J.V.

Tot just estrenat fa un mes, el primer disc en solitari de la violinista vigatana Anna Urpina acaba d'obtenir el seu primer reconeixement internacional. *Baroque/Modern* ha estat reconegut amb la medalla d'or dels World Classical Music Awards del Regne Unit, en la categoria de música clàssica. El treball d'Urpina competia amb 447 candidats de 24 països d'arreu del món que s'hi havien presentat.

Els World Classical Music Awards són un concurs en línia internacional que premia tant l'excel·lència tècnica en les interpretacions com l'aportació creativa que hi fa cada artista. El ventall

és ampli, i abasta totes les edats i el format de solistes, conjunts o cors. *Baroque/Modern*, publicat pel segell IBS Classical, és un disc que combina peces per a violí barroques i modernes, cada una de les quals interpreta amb un violí corresponent a l'època. Des de les peces de Georg Philipp Telemann o Heinrich Biber amb un violí barroc de cordes de tripa fins a les dels contemporanis José Luis Turina, Arvo Pärt o Josep Maria Guix amb un violí modern. Per a la primera part, la va acompanyar al clavicèmbal Eva del Campo i per a la segona, al piano Alberto Rosado. S'estableix així una relació entre cinc segles de música, del XVII al XXI, que permet veure'n les diferències i al mateix temps

Anna Urpina, amb Jordi Domènech, en el concert d'estrena del disc el passat mes de novembre a L'Atlàntida

el fil de continuïtat. El disc es va enregistrar a L'Atlàntida el juliol d'aquest any, i s'hi va presentar el passat dia 10 de novembre.

Anna Urpina va rebre la notícia del premi a Munic,

on aquests dies està actuant amb Les Musiciens du Prince, formació creada per la mezzosoprano Cecilia Bartoli i patrocinada pel príncep Albert de Mònaco, que està de gira europea interpretant

l'òpera *La clemenza di Tito* de Mozart. La violinista va agrair a través de les seves xarxes socials el suport de totes les persones i institucions que l'han ajudat en el projecte *Baroque/Modern*.

EXCLUSIU
PER ALS
SUBSCRIPTORS

el9club

Participeu en els sortejos entrant a:
<https://9club.el9nou.cat/osona-ripolles/ofertes>

Informació: 93 889 46 59

Descarregueu-vos la targeta

2x1
EN L'ENTRADA
AL MUSEU

SANTA EUGÈNIA DE BERGA

2x1
EN LES
VISITES A LA
GRANJA

SANTA EUGÈNIA DE BERGA

2x1
EN LES
VISITES
GUIADES

PENELLES

Via 870 Teatre

Centre d'Arts Escèniques d'Osona Divendres 16 de desembre - A les 20h VIC

SORTEIG D'ENTRADES DOBLES

Laura Música

Centre d'Arts Escèniques d'Osona Dissabte 17 de desembre - A les 20h VIC

Grans Concerts Vic 22-23

SORTEIG D'ENTRADES DOBLES

51a edició

**TONA
PESSEBRE
VIVENT
D'OSONA**

**L'ART D'UN
POBLE**

**Diumenge 18 de desembre de 2022
D'11 del matí a 1 del migdia**

UNA ENTRADA GRATUÏTA ENSENYANT EL CARNET DEL SUBSCRIPTOR

"LA MÚTUA"
MÚTUA DE GRANOLLERS, MPS

20%
A LES
PÒLISSES

GRANOLLERS

30€

de Benvinguda*
pels subscriptors d'EL 9NOU

**General
Optica**

*30€ de dte. de benvinguda al Programa Privilege. Aplicable una sola vegada per client. Import mínim de compra: 100€ (import net un cop aplicats els descomptes). PVP promocional Targeta Privilege: 9 €

30% DTE. PRESENTANT EL CARNET

Els sortejos sempre es faran a les 10 del matí del dia del sorteig. Les seves dades personals seran tractades per Premsa d'Osona, SA i CATVL 97, SLU (conjuntament i en endavant, EL 9 NOU) amb la finalitat de fer-lo participar en els sorteigs. Les dades personals, així com imatges i veu, poden ser utilitzades mitjançant els canals audiovisuals del Grup (premsa, ràdio, televisió, internet...) utilitzant els formats i mitjans previstos en cada cas amb finalitats periodístiques. Pot consultar informació addicional sobre els seus drets de protecció de dades a www.el9nou.cat.

El Mundial de futbol de Qatar entra aquest divendres a la fase decisiva amb la disputa dels quarts de final. Entre les vuit seleccions classificades

per jugar-los hi ha els Països Baixos, l'Argentina i França, totes amb aficionats a Osona i el Ripollès amb qui ha pogut conversar EL 9 NOU. També hi

competirà el Marroc, que dimarts va eliminar Espanya, en una tarda de celebracions pels carrers de ciutats com Vic i Manlleu.

EL MUNDIAL DES D'OSONA I EL RIPOLLÈS (6)

Passió taronja

Els fidels seguidors dels Països Baixos creuen que poden guanyar l'Argentina a quarts

DAVID FAJULA

Mayke Leijendekkers dimecres al 'coworking' Eix Empresarial de Sant Julià, on treballa

Manlleu/Sant Julià

Esther Rovira

Amb 12 participacions al Mundial, on ha estat subcampiona en tres edicions de la competició (1974, 1978 i 2010) i semifinalista en dues més (1998 i 2014), la selecció dels Països Baixos

és una de les que cal tenir en compte en la majoria de cites mundialistes. Formar part d'un petit país de 17 milions d'habitants no ha estat mai un impediment per destacar en l'esport rei, que és també el que més es practica i se segueix en aquesta zona del nord d'Europa, on aquests

dies es guarneixen molts carrers del característic color taronja de la selecció.

"Tenim molta tradició de futbol. La gent ho viu molt i hi ha molt sentiment pel país, sobretot els que com jo vivim lluny", relata Mayke Leijendekkers. Nascuda fa 36 anys a Venlo, prop d'Eind-

hoven i a tocar de la frontera amb Alemanya, aquesta autònoma que treballa com a *recruitment consultant* seleccionant personal per a empreses del seu país va escollir fa anys Girona per fer-hi un Erasmus i allà va conèixer el seu marit, que és de Manlleu. Durant uns anys

van viure als Països Baixos però ara fa quatre anys i mig van decidir tornar i instal·lar-se temporalment a Osona. A la llarga, el seu somni és traslladar-se definitivament a l'Empordà, on ja han adquirit un terreny a la Tallada. "M'agrada molt Catalunya, ja hi havia vingut diverses vegades abans d'estudiar-hi i aquí també vaig viure la derrota contra Espanya a la final del Mundial de Sud-àfrica 2010", recorda. "La relació entre els catalans i els holandesos ve de lluny i el futbol hi ha contribuït", afegeix, tot anomenant algun de la vintena de futbolistes neerlandesos que han militat a les files del Barça, des de Johan Cruyff fins als actuals Frenkie de Jong i Memphis Depay. El davanter és justament un dels jugadors que més agrada a Leijendekkers juntament amb Denzel Dumfries. "Visc amb molts nervis els partits d'aquest Mundial però estic disfrutant molt i veig molt potencial. M'agrada molt la tàctica i com juguen", destaca.

Per això, aquesta fidel seguidora dels Països Baixos porta tota la setmana pensant ja en el partit de quarts de final d'aquest divendres (20h) que els enfrontarà a l'Argentina. "Sabem que ens ha tocat una selecció molt forta i estem nerviosos, però tinc molta il·lusió i crec que podem guanyar. Tenim bons jugadors i un bon entrenador", assegura amb convenciment.

EL MUNDIAL DES D'OSONA I EL RIPOLLÈS (8)

Confiança en la campiona

França espera tornar a plantar-se a la final i guanyar-la

Vic

E.R.

Ja fa temps que s'ha convertit en un fet del tot habitual veure cotxes amb matrícula francesa estacionats a Vic o sentir parlar francès pels carrers de la capital d'Osona. La colònia de joves del país veí que escullen la Universitat de Vic-UCC per cursar-hi especialment el grau de Fisioteràpia és cada vegada més nombrosa i per això no és d'estranyar que aquestes setmanes els gols de la vigent

campiona de la Copa del Món se celebrin efusivament aquí.

"Estudiar per ser fisioterapeuta a França és molt difícil. Hi ha molts exàmens i és comparable a estudiar Medicina. Hem de passar un examen, pel qual ens hem de preparar tot un any, i ho complica tot. Aquí els estudis són més assequibles i també acostuma a ser millor econòmicament perquè tot i que la universitat és cara el nivell de vida al nostre país és més alt", detalla Johan Rouyer, de 19 anys, que amb els seus

companys d'estudis no es perd cap detall de *Les Bleus*. Considera que no són favorits per les lesions que han tingut, però "fins i tot sense els nostres millors jugadors crec que podem fer-ho bé i arribar a guanyar perquè som un bon equip en conjunt". El Brasil, Portugal i l'Argentina són els combinats que més el preocupen, però assegura que si no pot guanyar França "no em faria res que ho fessin Portugal o l'Argentina, perquè aquest serà l'últim Mundial de Cristiano i Messi

Johan Rouyer, de blanc, seguint un partit de França amb alguns companys de classe del grau de

EL MUNDIAL DES D'OSONA I EL RIPOLLÈS (7)

Santi i Ricardo Alaniz, al menjador de casa seva a Sant Joan on segueixen tots els partits del Mundial

Aferrats al somni de Messi

L'Argentina es conjura per assolir el títol en la que podria ser l'última participació de l'astre

St. Joan de les Abadesses

E.R. Parlar d'argentins al Ripollès i sobretot a Sant Joan de les Abadesses és fer-ho de la família Alaniz. Van instal·lar-se fa trenta anys al poble, on el pare, en Ricardo, va obrir-hi la clínica dental, i des de llavors han estat uns santjoanins més. Això sí, sense perdre les arrels i la passió per la seva selecció, que reconeixen que és un fort sentiment que es transmet entre generacions. Per això el seu fill Santi, que ja va néixer aquí i que es

considera "català i del Barça", viu també intensament el Mundial. Un esdeveniment que paralitza l'Argentina fins al punt que "es demana més a la selecció que als polítics", segons el progenitor. "Aquests dies encara ens estem recuperant de la derrota en el primer partit amb l'Aràbia Saudita, ja que ens va fer perdre confiança, però hem anat de menys a més i tenim ganes d'arribar lluny. Seria molt bo per a Messi i per tancar el seu cicle", destaca Ricardo Alaniz. "Els argentins hem tingut dos

grans ídols –continua– i quan pensàvem que amb Maradona ja s'havia acabat tot va sortir Messi. Nosaltres des d'aquí l'hem gaudit molt al Barça però a l'Argentina durant un temps va ser controvertit. Ara, per sort, les coses s'han posat al seu lloc i la gent torna a estar boja per ell." La comunió i devoció que hi ha al país amb la selecció és un fet que no deixa mai de sorprendre Santi Alaniz. "Jo hi he anat sempre un cop a l'any a veure la família i m'impacta constatar com tot i la rivalitat

que hi ha de normal entre River i Boca, que és pitjor que la del Barça i el Madrid, són capaços després d'agermanar-se", confessa. A pare i fill, com a altres *hinchas*, els il·lusiona el combinat actual perquè més enllà de Messi hi ha Julián Álvarez, "que és del River, molt jove i ha canviat la manera de jugar de la selecció", o el porter Dibu, "que dona molta confiança". Els Alaniz són conscients que els partits importants venen ara, començant pel de divendres contra els Països Baixos, i també que si continuen

endavant en algun moment o altre s'hauran de veure les cares amb molta probabilitat amb el Brasil i França, que "són molt fortes" però tenen fe i esperança. Ells, com a bons argentins, són supers-ticiosos i intenten posar-hi el seu granet de sorra amb *càbales* que en el seu cas són no tallar-se els cabells i mirar els partits amb la samarreta de l'*albiceleste*. Aquest any, ho fan en petit comitè a casa, per l'època de l'any en què s'ha disputat, però asseguren que normalment "el Mundial és sinònim de vacances, de compartir un *asado* i de beure Fernet amb coca-cola", tot plegat amb la litúrgia corresponent i que tant els agrada mantenir.

Sorpren per la quantitat de compatriotes que estan seguint la competició des de Qatar, malgrat la situació econòmica del país sud-americà, el que no ve tant de nou a Ricardo Alaniz és la polèmica per l'elecció de la seu de la Copa del Món. "Ara es parla molt d'aquest Mundial però l'any 78, quan vam guanyar el primer títol –el segon va ser el 1986–, ja es va fer a l'Argentina en plena dictadura i mentre es mataben innocents. La final es va jugar a l'estadi Monumental, que és molt a prop del principal centre de tortures que va ser l'Escola de Mecàniques de l'Armada. Ja sabem què és la FIFA i com està destruant el futbol", lamenta aquest argentí nascut a San Carlos de Bariloche, un important centre turístic hivernal, on durant uns anys va somiar a tornar algun dia. Ara ja no. "Tinc clar que el meu lloc és en aquest meravellós poble de Sant Joan i com més anys passen més enamorat estic de viure aquí."

DAVID FAJULA

Fisioteràpia

i estic segur que a tots als que ens apassiona el futbol veuríem bé que guanyi un d'ells dos". La Copa del Món és una competició que agrada als francesos "perquè ens reforça els llaços que tenim entre nosaltres i evidencia que som un país unit, malgrat que de normal no ho estem gens pel futbol". Rouyer és de Marsella i des de ben petit ha crescut vivint la rivalitat entre el sud i el nord del seu país. "És com la d'aquí amb el Barça i el Madrid i, de fet, els del sud acostumem a ser també seguidors culers mentre que a la zona de París tenen més simpatia pel Madrid", comenta el jove, que ho atribueix al fet que "culturalment ens devem assemblar més". Ell des que té ús de raó és segui-

dor blaugrana i això juntament amb un mal primer any d'estudis universitaris al seu país el va fer acabar de decidir per venir. "Ara m'està anant molt bé. Em feia por venir per la llengua però si vols s'aprèn molt ràpid. Jo tenia base de castellà i ara després de tres mesos ja ho entenc tot. I l'any que ve per respecte vull aprendre també el català", avança mentre està molt pendent del seu jugador preferit, Olivier Giroud, protagonista aquests dies després de desbancar Thierry Henry i convertir-se en el pitxixi històric de França. Rouyer espera que el davant també sigui determinant aquest dissabte (20h) i les seves dianes els permetin batre Anglaterra, en un dels grans duels de la competició.

VICTOR PALOMAR

Celebracions per la classificació per als quarts de final del Marroc

Vic/Manlleu Centenars de persones van sortir dimarts al vespre pels carrers de Vic i Manlleu per celebrar la victòria de la selecció del Marroc contra Espanya a la tanda de penals després que el partit acabés amb empat a zero. Punts com el passeig de la Generalitat de Vic, a la foto, o la rotonda entre l'avinguda de Roma i el passeig de Sant Joan de Manlleu van ser els llocs de trobada per iniciar rues a peu i en cotxe de celebració.

OK LLIGA

El Voltregà empata amb el Girona

Voltregà Stern Motor 4

Sánchez, Vargas, Burgaya, A. Molas, Teixidó –cinc inicial–, Serra i P. Molas.

Garatge Plana Girona 4

Llaverola, Grau, Vázquez, Ramon, Aguirre –cinc inicial–, Litus i Cantero.

ÀRBITRES: J. Reverter i D. Calonge. Faltes 5-8.

GOLS: 0-1, Ramon, min 3; 1-1, A. Molas, min 5; 1-2, Ramon, min 14; 2-2, Serra, min 14; 2-3, Litus, min 20; 3-3, Teixidó, min 22; 3-4, Ramon, min 41; 4-4, P. Molas, min 43.

Sant Hipòlit de Voltregà

E.R. Partit igualat i d'acció-reacció el que van jugar dimarts al vespre el Voltregà Stern

Moi Aguirre i Èric Vargas, en una jugada del partit de dimarts

Motor i el Girona i que va acabar amb un just repartiment de punts entre dos equips amb necessitats.

Els gironins van aprofitar una pèrdua del Voltregà per

avançar-se mitjançant Borja Ramon. La resposta era ràpida i Aleix Molas empatava poc després recollint un rebot i en una acció des de darrere la porteria. Els dos

equips van disposar després d'ocasions clares a les dues porteries, però va ser novament el Girona qui es va avançar amb un altre gol de Ramon, aprofitant un rebot. La reacció encara va ser més ràpida i just en la següent acció Cantero es marca en pròpia porteria intentant treure un refús del porter a un xut d'Humbert Serra. L'exvigatà Litus Sánchez feia el tercer poc més tard robant una bola i plantant-se sol davant Javi Sánchez i també després d'una recuperació Gerard Teixidó tornava a empatar.

A la represa el partit va baixar de revolucions fins que el Girona es va tornar a posar per davant amb un xut exterior de Ramon. Però novament la reacció era immediata i Pol Molas recollia un refús de Llaverola i feia el 4 a 4 que seria definitiu.

OK LLIGA FEMENINA

El Manlleu torna a guanyar

Martinelia Manlleu 3

Alonso, Comas, Castellví, Gurri, Bulló –cinc inicial–, Garciolo i Canal.

Lleidamet Alpicat 0

Pagès, L. Pastor, Cid, Jové, González –cinc inicial–, Franci, E. Pastor, Moreno i Folch.

ÀRBITRE: J. Nicolàs. Faltes 9-8.

GOLS: 1-0, Comas, min 3; 2-0, Garciolo, min 11; 3-0, Castellví, min 24.

Manlleu

E.R. Després de les ensopegades contra el Fraga i el Vila-sana, el Martinelia Manlleu es va retrobar amb la victòria en el

La jove Núria Garciolo, autora del segon gol local

partit que va disputar dimecres al vespre a casa contra l'Alpicat i on va recuperar la

solidesa defensiva. En una bona primera part de les de Jordi Boada el partit

ja va quedar vist per a sentència. Joana Comas va ser l'encarregada d'inaugurar el marcador. Poc després les manlleuenques desaproveitaven un penal que va executar Ona Castellví però la jove Núria Garciolo, que va tornar a tenir minuts, va poder pujar el segon no gaire després en una jugada assajada des de darrere la porteria. El domini groc-i-vermell va continuar i just abans del descans era Ona Castellví qui situava el 3-0 a l'electrònic en una bona jugada personal i superant totes les defenses rivals.

A la segona part, l'Alpicat va fer un pas endavant, va obrir el partit i va arribar amb més facilitat, però la bona defensa i sobretot una encertada Abril Alonso sota pals van fer que el marcador ja no es tornés a moure.

OK LLIGA PLATA

El gol arriba finalment a Manlleu

Martinelia Manlleu 7

Panella, Picart, Codinach, Moncusí, Humà –cinc inicial–, Rouze i Martín.

CP Alcobendas 2

Larios, Wally, M. López, J. López, Martín –cinc inicial–, Montserrat, Minoya i Villares.

ÀRBITRES: R. Burgos i M. Lapedriza. T.B. als visitants Montserrat i M. López.

GOLS: 1-0, Moncusí, min 15; 2-0, Moncusí, min 16; 3-0, Picart, min 21; 4-0, Martín, min 23; 4-1, M. López, min 32; 5-1, Humà, min 35; 6-1, Martín, min 37; 6-2, M. López (f.d.), min 43; 7-2, Rouze, min 45.

Els joves jugadors del Manlleu celebrant un dels gols de dimecres

Manlleu

E.R. Ha estat la gran assignatura pendent en aquesta arrenca de lliga, però finalment el Martinelia Manlleu va aconseguir transformar en gol les moltes ocasions que generava en cada partit. Va ser dimecres a la tarda a casa en el partit que l'enfrontava a l'Alcobendas. Moncusí i Martín per partida doble, Picart, Humà i Rouze van ser els autors dels set gols manlleuencs en un partit que es va posar molt de cara ja a la primera part quan van marxar al descans amb un 4-0. Marcos López va anotar els dos gols visitants.

HOQUEI

OK LLIGA

Pas Alcoi, 5 - Reus Deportiu, 1
Parlem Calafell, 0 - Barça, 7
Igalada Rigat, 5 - Deportivo Liceo, 6
Recam Làser Caldes - Noia Freixenet, ajornat
Vilafranca, 2 - Sant Cugat, 2
Finques Prats Lleida, 6 - Arenys de Munt, 1
Voltregà Stern Motor, 4 - Garatge Plana Girona, 4

Equips	PJ	PG	PE	PP	GF	GC	Pt.
1. Barça	10	0	0	0	62	13	30
2. Deportivo Liceo	10	7	0	3	42	24	21
3. Parlem Calafell	10	6	2	2	33	29	20
4. Noia Freixenet	9	6	1	2	37	25	19
5. Reus Deportiu	10	6	1	3	34	29	19
6. Recam Làser Caldes	9	5	2	2	35	32	17
7. Igualada Rigat	10	5	1	4	40	40	16
8. Pas Alcoi	10	4	1	5	33	33	13
9. Finques Prats Lleida	10	4	1	5	35	33	13
10. Voltregà Stern Motor	10	3	1	6	31	32	10
11. Sant Cugat	10	2	2	6	22	42	8
12. Garatge Plana Girona	10	1	3	6	18	35	6
13. Arenys de Munt	10	1	2	7	28	49	5
14. Vilafranca	10	0	1	9	17	46	1

OK LLIGA FEMENINA

Palau Plegamans, 4 - Telecable, 4
Mataró, 5 - Igualada, 4
Cerdanyola - Voltregà Stern Motor (pendent a l'hora del tancament de l'edició)
St. Cugat, 2 - Vila-sana, 5
Deportivo Liceo - Esneca Fraga (pendent a l'hora del tancament de l'edició)
Martinelia Manlleu, 3 - Lleidamet Alpicat, 0
Bigues i Riells, 4 - Las Rozas, 2

Equips	PJ	PG	PE	PP	GF	GC	Pt.
1. Vila-sana	9	8	1	0	33	17	25
2. Palau Plegamans	9	7	2	0	46	14	23
3. Telecable	9	6	2	1	36	12	20
4. Esneca Fraga	8	5	2	1	14	10	17
5. Martinelia Manlleu	9	5	0	4	34	21	15
6. Bigues i Riells	9	4	2	3	28	28	14
7. Mataró	9	4	2	3	24	31	14
8. Voltregà Stern Motor	8	3	1	4	23	21	10
9. Deportivo Liceo	8	3	0	5	19	26	9
10. Igualada	9	3	0	6	29	41	9
11. St. Cugat	9	2	2	5	20	25	8
12. Cerdanyola	8	2	1	5	20	33	7
13. Las Rozas	9	1	0	8	14	33	3
14. Lleidamet Alpicat	9	0	1	8	19	47	1

OK LLIGA PLATA. SUD

Martinelia Manlleu, 7 - Alcobendas, 2

Equips	PJ	PG	PE	PP	GF	GC	Pt.
1. Rivas	7	5	2	0	32	15	17
2. Shum	7	5	1	1	26	15	16
3. Alpicat	7	5	0	2	24	19	15
4. CP Vic	7	3	2	2	24	23	11
5. Martinelia Manlleu	7	3	1	3	15	14	10
6. Palafrugell	6	3	1	2	19	16	10
7. Alcobendas	7	3	1	3	23	19	10
8. Tordera	7	2	3	2	20	19	9
9. Espanyol	6	2	2	2	16	15	8
10. Las Rozas	7	1	2	4	21	31	5
11. St. Feliu	7	1	0	6	13	33	3
12. Alameda	7	0	1	6	18	32	1

▲ Ocupa plaça d'ascens
△ Ocupa plaça de promoció d'ascens
▽ Ocupa plaça de promoció per la permanència
▼ Ocupa plaça de descens

TEMPS AFEGIT

EL 9 TV

Espai d'actualitat esportiva d'Osona

Dilluns, 21.00h
Presenten Esther Rovira i Guillem Freixa

Torelló, Manlleu i Vic veuen la nova categoria com un obstacle per pujar a la Tercera RFEF

La Superlliga genera dubtes als clubs osonencs de Primera Catalana

Vic/Manlleu/Torelló

Laia Miralpeix

La Superlliga és la nova categoria del futbol amateur català que es posarà en marxa a partir de la temporada 2023/2024. La divisió, que es trobarà entre la Tercera RFEF i l'actual Primera Catalana, tindrà un grup únic de 16 equips.

A finals de la setmana passada es va fer una reunió per explicar-ne els detalls en la qual van participar els clubs osonencs de Primera Catalana –Manlleu, Torelló i Vic–, que mostren opinions diferents a la creació d'aquesta nova categoria en la qual ascendiran del segon al cinquè classificat de cadascun dels tres grups de la Primera Catalana al final de la temporada així com el guanyador de l'eliminària d'ascens que disputaran els dos sisens classificats amb millor coeficient. Completaran la categoria els equips descendits de la Tercera RFEF.

Segons la Federació Catalana de Futbol, els objectius que persegueix la creació de la nova categoria és tenir equips amb una major preparació per l'ascens a la Tercera RFEF i es preveuen subvencions als clubs amb un valor mitjà de 15.000 euros. Litus Arjona, entrenador del Torelló, és qui es mostra més crític amb la decisió de

Els representants dels clubs i de la FCF que van assistir a la reunió per parlar de la Superlliga, la setmana passada

la FCF. Per Arjona, “crec que pels clubs de Catalunya és dolent perquè devalua molt totes les categories i la competició. D'avantatges en veig pocs, nosaltres tenim molt clar quin és el nostre lloc i mantenir-nos a Primera serà tot un èxit”. En canvi, Arjona hi veu molts desavantatges: “Amb la creació d'aquesta nova categoria tornes a tenir la Tercera RFEF a dues categories de diferència i si baixes a Segona Catalana és com si haguessis baixat dues categories de cop. Crec que s'equivoquen”, conclou.

Ramon Carrascal i Manel Sala, tècnics del Vic i el Manlleu, respectivament, es mostren més prudents. El vigatà comenta que “si la FCF ha creat aquesta categoria és perquè ha fet estudis previs amb l'objectiu que el futbol català estigui més bé. Fins d'aquí a uns anys no veurem si la decisió ha estat la correcta”. En la mateixa línia Sala explica que “ens hem d'adaptar al que hi ha, és una decisió de la FCF que hem d'acceptar, ara mateix és difícil saber si serà positiu o no. El que està clar és que

la Primera Catalana baixarà el nivell”. Tot i la inversió econòmica que ha previst la FCF, Sala preveu “molts desplaçaments llargs per a uns jugadors que treballen i no són professionals” però té clar que l'objectiu del Manlleu és “ser-hi”. Carrascal també comenta que “el Vic hi vol ser però també la resta de clubs de la comarca per poder jugar derbis i omplir camps”. Per contra i com Arjona, Carrascal amb la nova Superlliga veu la idea de pujar a la Tercera RFEF més lluny.

Sílvia Coll arriba al quadre final de l'Spain Masters

Baza (Granada) La jugadora del Girbau Vic TT va competir aquest dijous al quadre final de l'Spain Masters de tennis taula, on va acabar com a quarta classificada. La vencedora va ser Jana Riera, del Figueres, seguida d'Elvira Rad, del Reus, i Ainhoa Cristóbal, del Son Cladera. Coll havia acabat primera de grup després de vèncer tots els partits de la primera fase, inclòs el que l'enfrontava a la cap de sèrie número 1, Glòria Panadero, del Tecnigen Linares, campió de la Lliga Iberdrola 2021-22. La seva companya de club Camila Moscoso no va poder superar la fase de grups i va haver de jugar la consolació, on va ser tercera.

Cap de setmana d'èxits del Club Atlètic Vic

Granollers/Vic Els equips Màster 35-40 (Dani Bordallo, José Reche, Jordi Parareda, Miquel Rosaura i Pep Freixa) i Màster 45-50 (Mia Carol, Víctor Villalta, Joan Sánchez i David Ferrández) del Club Atlètic Vic que van participar el cap de setmana passat al Cros Internacional de Granollers van pujar al graó més alt del podi i Bordallo va ser tercer a la general individual. D'altra banda, el club vigatà va acollir diumenge el Cros Escolar de la ciutat, on van participar 150 infants de la comarca en una prova que formava part de la 13a Lliga Comarcal de l'especialitat hivernal.

ESCUDELLA OSONA

L'Endurance Racing Team guanya les 8 hores de kàrting

Vic El Circuit d'Osona va acollir aquest cap de setmana les 8 hores de resistència de kàrting, que era la tercera prova de l'Open i última de l'any, i on van participar 13 equips i 67 pilots. El gran dominador va ser l'Endurance Racing Team de Miki Santamaria, Eduard Bertrana, Nil Bertrana i Aleix Costa, primer des de l'inici i que va signar 326 voltes. Amb 323, Original Rangers (Miguel Gorjón, Tiago País, Xavi Cantos i Albert Rodas) van ser segons i Nürburgreen (Joan Sala, Sergi Horcaja i Francesc Mesa), tercers.

El Club Gimnàstic Vic es penja el bronze al Català de clubs

Santa Pau El Club Gimnàstic Vic va pujar al tercer graó del podi al Campionat de Catalunya de Clubs de gimnàstica artística de les categories Base 1 fins a Base 4 amb les gimnastes Adriana Marmol (B1), Magalí Romeu (B2), Chloé Molas (B3) i Claudia Riera (B4). En aquesta competició les gimnastes no puntuaven de manera individual sinó que totes elles representen el club a partir de la suma de tots els resultats. L'equip de Nara Casadevall, Abril Casadevall, Gala Generó i Mar Naranjo va ser cinquè.

Plata de Bernat Selva i Guinedell Faja al Trofeo Ibérico d'orientació

Valencia de Alcántara (Càceres) La Lliga Espanyola d'orientació va tancar el curs el cap de setmana amb la disputa de les últimes proves a Càceres, el Trofeo Ibérico. Van destacar-hi novament pels seus resultats els dos orientadors osonencs de la categoria M/F16E Bernat Selva (CAT-O) i Guinedell Faja (CAT-O), que van pujar al podi i es van penjar la medalla de plata. D'aquesta manera i amb els punts de tota la temporada, tant Faja com Selva han obtingut la primera posició, i Faja també la segona d'esprints.

Fidels a la Cursa Atlètica de Tona

Desenes de persones participen a la cita de la Puríssima

El grup capdavanter de la cursa d'aquest dijous

Tona

EL 9 NOU

El dia no va acompanyar i va fer disminuir la participació respecte a altres edicions, però tot i així desenes d'atletes no es van perdre dijous al

matí la 43a edició de la Cursa Atlètica Popular de Tona.

La categoria de 20 a 29 anys se la van adjudicar Anna Lleopart (Tona) i Arnau Montiel (Callús), mentre que els millors del grup d'entre 40 i 54 van ser Eva Ser-

radell (Roda de Ter) i Josep Maria Novellas (Torelló). La victòria en + de 55 va ser per a Cecília Cuenca (Taradell) i Mia Carol (Vic).

Tampoc hi van faltar les diverses curses infantils segons l'edat.

Dani Parés entra al top 10 dels millors maratonians osonencs de tots els temps

València Amb una participació massiva de més 30.000 inscrits, dels quals gairebé 22.000 van aconseguir creuar la línia d'arribada, diumenge es va disputar la 42a edició de la Marató de València. Entre els participants hi havia l'atleta del Club Olímpic Manlleu Dani Parés, a la foto, que va finalitzar els 42.195m amb una marca de 2h 29min i 36 segons, que li permetia ser el número 315 de la general i dissetè de la seva categoria. El més rellevant, però, és que el temps permet al manlleuenc entrar en el selecte grup d'osonencs que han baixat de les 2 hores i 30 minuts i el posiciona com un dels millors atletes de fons de tots els temps a la comarca. El rècord el té del 1985 Enric Rota (2h 22min 27seg) i el segueixen Jordi Alsina amb 2h 24min 14seg el 2021, Pere Casacuberta amb 2h 24min 17seg el 1991, Joan Pi amb 2h 26min 48seg el 1983, Miquel Pujol amb 2h 27min 02seg el 1985 i Josep Mas amb 2h 27min 34seg el 2015. Parés passa a ocupar ara el setè lloc.

ESPAI ESPECIAL: Club Tennis Vic

El concert de Nadal donarà el tret de sortida a la celebració del 75è aniversari del CT Vic

Hug Vilamala i Judit Muñoz faran el concert de Nadal al Club Tennis Vic

Amb l'arribada del mes de desembre, el Club Tennis Vic està preparant les activitats de Nadal. I per al diumenge 18 de desembre organitza el concert de Nadal.

Enguany anirà a càrrec de Judit Muñoz (soprano) i Hug Vilamala. Es tracta d'un acte totalment gratuït i que està obert a totes els socis i no socis

del Club Tennis Vic. El concert, que es farà a les 12 del migdia, tindrà lloc al saló Social del club i donarà el tret de sortida al 75è aniversari del Club Tennis Vic. I és que a 2/4 de 12 es presentaran tots els actes que es faran de cara al 2023. Al final del concert hi haurà un petit refrigeri per a tots els assistents.

El CT Vic col·labora amb La Marató

Un any més el Club Tennis Vic col·labora amb la Marató de TV3, enguany, per la salut cardiovascular

Com podeu col·laborar?

A l'entrada del club hi ha un arbre de Nadal.
A la recepció del club podeu adquirir un adhesiu en forma de bola de Nadal amb un cost de 3€.
Aquest adhesiu el podeu enganxar a l'arbre dins les rodones marcadors, seguint l'ordre de les altres.
Per cada adhesiu comprat entreu directament a participar en el sorteig d'un VIATGE A PARÍS per 2 persones, en col·laboració de Viatges Riemann.
El sorteig es farà una vegada aconseguim el repte de recaptar 1.500 €, que aniran destinats íntegrament a la Marató de TV3.
Col·labora amb la Marató de TV3 i entra al sorteig d'aquest magnífic viatge!

Un any més, el Club Tennis Vic col·labora amb La Marató de TV3. Enguany es pot adquirir un adhesiu en forma de bola de Nadal a la recepció del club per un preu de 3 euros. Aquest adhesiu es podrà enganxar a l'arbre de Nadal que hi ha a l'entrada de les instal·lacions

del Club Tennis Vic. Amb cada participació que es faci s'entrarà directament a participar en el sorteig d'un viatge a París per a dues persones. Des del CT Vic animen a tothom "a col·laborar amb La Marató" i alhora a entrar en el sorteig "d'aquest magnífic viatge".

CICLISME

Sortides BTT UC Campdevàno.
Diumenge, a les 10.00 del matí.
Sortida a La Riba (40km).

FUTBOL

Tercera RFEF. Grup 5
Tona-San Cristóbal (dg. 11.45h)

El Tona rebrà la visita del San Cristóbal diumenge a 3/4 de 12 del migdia, en un partit en què els tonencs voldran retrobar-se amb la victòria després de l'empat de la passada setmana.

Primera Catalana. Grup 1
Torelló-L'Escala (ds. 16.00h)

El Torelló buscarà donar la sorpresa rebent la visita del líder, l'Escala, dissabte a les 4 de la tarda. Els pescallunes volen retrobar-se amb la victòria per escalar posicions a la taula.

Segona Catalana. Subgrup 4A
Voltregà-Gironella (ds. 16.00h)
Puigreig-Taradell (dg. 16.00h)

Tercera Catalana. Grup 4
Mataronesa-St. Miquel Balenyà (ds. 19.00h)

Grup 5
Sta. Eugènia-Taradell B (ds. 16.00h)
St. Julia Vilatorra-St. Vicenç Torelló (ds. 16.30h)
Centelles-Moià (dg. 16.00h)
Pradenc-Seva (dg. 16.30h)
Roda-Ol. La Garriga (dg. 16.30h)

Grup 7
Calaf-Calders (dg. 18.45h)

Grup 18
Cornellà Terri-Campdevàno (ds. 16.00h)
Fornells-Camprodon (ds. 16.00h)
Les Preses-Abadessenc (dg. 16.00h)

Quarta Catalana. Grup 3
Vic Riuprimer B-Ribetana (ds. 15.00h)
Corcó-Voltregà B (ds. 16.00h)
Cantonigròs-Vinyoles (ds. 16.00h)
La Gleva-Torelló B (ds. 16.00h)
Ripoll-Sta. Eugènia B (dg. 16.00h)
Borgonyà-Santperença (dg. 15.00h)
Ol. La Garriga C-Gurb B (ds. 18.15h)

Grup 4
OAR Vic B-Aiguafreda B (ds. 15.30h)
Balenyà At.-Figaró (ds. 16.00h)
Riudeperes-St. Feliu C. B (ds. 18.00h)
Viladrau-St. Hilari (ds. 17.00h)

Femení Primera Divisió. Grup 2
FUE Vic-Solsona (ds. 16.00h)
Torelló-Fontsanta F. C (dg. 16.00h)
Vic Riuprimer B-Cornellà Terri (ds. 18.00h)

Femení Segona Divisió. Grup 2
Jàbac i Terrassa-Moià (dg. 17.15h)

Grup 6
Esplais-Voltregà (dg. 17.30h)
Roses-Castellterçol (dg. 18.00h)
OAR Vic-FUE Vic B (dg. 16.00h)
La Pera-Borgonyà (ds. 16.00h)

Femení Amateur F-7. Grup 2
Corcó-FEC Vall del Ter (dg. 17.00h)
Ripoll At.-PE Montagut (dg. 18.00h)

Grup 6
St. Quirze B.-Pradenc (ds. 16.00h)

Presentació del llibre 100 anys de futbol a Aiguafreda. Per commemorar el centenari del futbol a Aiguafreda, aquest dissabte a les 6 de la tarda al Talleret es farà la presentació del llibre de Carola Duran i Montserrat Mir en el qual han fet un treball d'investigació, recerca i records del futbol al poble.

FUTBOL SALA

Primera Nacional
Centelles-Montsant (ds. 18.00h)
Ripoll-Tecla Futsal (ds. 19.00h)

Segona Nacional
Centelles B-Corbera B (ds. 16.00h)

Femení Lliga Nacional. Barcelona
Ripoll-Puig-reig (ds. 17.30h)

HANDBOL

Segona Catalana. Grup B
Vic-Berga (ds. 20.30h)

HOQUEI

OK Lliga
Arenys de Munt-Voltregà Stern Motor (dg. 21.00h)

El Voltregà Stern Motor visitarà diumenge a les 9 del vespre l'Arenys de Munt, penúltim classificat, per retrobar-se amb la victòria. El partit es podrà seguir en directe per Esports 3.

OK Lliga Plata. Nord
CP Taradell-Cerdanyola (ds. 18.00h)

El CP Taradell intentarà continuar colider una setmana més rebent el Cerdanyola dissabte a les 6 de la tarda.

Sud
CP Vic-Alameda (ds. 17.00h)
Martinelia Manlleu-Espanyol (ds. 18.00h)

CP Vic i Martinelia Manlleu volen continuar sumant de tres en tres per seguir l'estela dels equips capdavanters. Els vigatans rebran la visita del cuer, l'Alameda de Osuna, dissabte a les 5 de la tarda, mentre que els manlleuencs, una hora després, rebran la visita de l'Espanyol, rival directe a la classificació.

OK Lliga Femenina
Las Rozas-Martinelia Manlleu (ds. 16.00h)
Voltregà Stern Motor-Mataró (ds. 17.30h)

El Martinelia Manlleu buscarà una nova victòria per intentar apropar-se a la zona alta de la classificació visitant Las Rozas dissabte a les 4 de la tarda. Per la seva banda, el Voltregà Stern Motor rebrà la visita del Mataró dissabte a 2/4 de 5 de la tarda per intentar superar el seu rival a la classificació.

Primera Catalana. Grup 1A
Mollet-Centelles (ds. 17.00h)
St. Feliu-Roda (dg. 18.45h)
Voltregà C-Caldes (ds. 19.15h)

Femení Segona Catalana. Grup B
Tona-Olot (ds. 17.30h)

MOTOR

Cursa Resistència 3h Seva-Laia Sanz. Diumenge, nova edició de la cursa de Laia Sanz de 2/4 d'11 del matí a 2/4 de 2 del migdia a Seva. Categories Júnior, Sènior, Veterà +40, Veterà +50, Femení i Local. Les verificacions seran de les 8 del matí a 3/4 de 9 i els entrenaments a partir de les 9.

36è Campionat d'Osona Trial. Diumenge, a Santa Creu de Jutglar, jornada de final de temporada amb esmorzar, entrenament fins a la 1 del migdia i, tot seguit, repartiment dels premis per finalitzar la temporada.

PATINATGE ARTÍSTIC

Homenatge al CPA Tona. Diumenge, a les 12 del migdia, al pavelló d'esports de Tona, homenatge al CPA Tona després de proclamar-se campió del món de patinatge en la modalitat Xou Petit.

RUGBI

Sènior Femení. Primera Catalana
Cat Central-St. Cugat B (ds. 15.30h)

Resultats i classificacions

Pàdel

PRIMERA

Taradell, 2 - CT Vic, 7
Fom. Tona, 4 - Arbúcies, 5
P. Osona Gurb, 6 - St. Hilari, 3
Torelló, 9 - For. Centelles, 0

Equips	PJ	PG	PE	PP	PF	PC	Pt.
1.- Torelló	6	5	0	1	37	17	37
2.- P. Osona Gurb	6	4	0	2	36	18	36
3.- Arbúcies	6	4	0	2	35	19	35
4.- CT Vic	6	4	0	2	29	25	29
5.- For. Centelles	6	3	0	3	25	29	25
6.- Fom. Tona	6	2	0	4	24	30	24
7.- Taradell	6	1	0	5	16	38	16
8.- St. Hilari	6	1	0	5	14	40	14

SEGONA

Torelló B, 2 - Solana, 7
Moià, 5 - Olot, 4
Garrotxa, 9 - Voltregà, 0
PI Manlleu, 4 - St. Julià, 5

Equips	PJ	PG	PE	PP	PF	PC	Pt.
1.- Olot	6	5	0	1	34	20	34
2.- St. Julià	6	4	0	2	33	21	33
3.- Solana	6	4	0	2	32	22	32
4.- Moià	6	4	0	2	31	23	31
5.- Garrotxa	6	2	0	4	25	29	25
6.- PI Manlleu	6	1	0	5	23	31	23
7.- Voltregà	6	2	0	4	22	32	22
8.- Torelló B	6	2	0	4	16	38	16

TERCERA. GRUP 1

PI Manlleu B, 9 - Taradell B, 0
Ripollès, 9 - Campdevàno, 0
P. Osona Vic, 9 - Manlleu B, 0
St. Hilari B, 0 - St. Quirze, 9

Equips	PJ	PG	PE	PP	PF	PC	Pt.
1.- P. Osona Vic	6	5	0	1	49	5	49
2.- St. Quirze	6	6	0	0	48	6	48
3.- Ripollès	6	3	0	3	28	26	28
4.- PI Manlleu B	6	3	0	3	25	29	25
5.- Taradell B	6	2	0	4	22	32	22
6.- St. Hilari B	6	2	0	4	18	36	18

7.- Manlleu B	6	3	0	3	17	37	17
8.- Campdevàno	6	0	0	6	9	45	9

GRUP 2

P. Osona Gurb B, 9 - Osona Wellness, 0
Arbúcies B, 6 - Lluçanès, 3
For. Centelles B, 0 - Manlleu, 9
AP Vic, 9 - CT Vic B, 0

Equips	PJ	PG	PE	PP	PF	PC	Pt.
1.- Manlleu	6	5	0	1	43	11	43
2.- AP Vic	6	4	0	2	41	13	41
3.- P. Osona Gurb B	6	4	0	2	37	17	37
4.- Lluçanès	6	4	0	2	34	20	34
5.- Arbúcies B	6	4	0	2	34	20	34
6.- For. Centelles B	6	2	0	4	12	42	12
7.- Osona Wellness	6	1	0	5	11	43	11
8.- CT Vic B	6	0	0	6	4	50	4

FEMENÍ SEGONA

AP Vic, 5 - For. Centelles B, 0
Seva, 0 - P. Lluçanès, 5
Taradell, 2 - P. Osona Gurb, 3
Solana B, 0 - CT Vic B, 5

Equips	PJ	PG	PE	PP	PF	PC	Pt.
1.- P. Osona Gurb	6	5	0	1	23	7	23
2.- P. Lluçanès	6	5	0	1	23	7	23
3.- CT Vic B	6	5	0	1	21	9	21
4.- Solana B	6	3	0	3	17	13	17
5.- AP Vic	6	1	0	5	11	19	11
6.- Taradell	6	2	0	4	10	20	10
7.- For. Centelles B	6	2	0	4	10	20	10
8.- Seva	6	1	0	5	5	25	5

FEMENÍ TERCERA. GRUP 1

Arbúcies C, 2 - Fom. Tona B, 3
Avinyó, 2 - Voltregà, 3
CT Manlleu B, 0 - Torelló C, 5
Osona Wellness, 2 - St. Hilari, 3

Equips	PJ	PG	PE	PP	PF	PC	Pt.
1.- Voltregà	6	5	0	1	21	9	21
2.- Arbúcies C	6	3	0	3	21	9	21
3.- Torelló C	6	3	0	3	17	13	17
4.- Fom. Tona B	6	3	0	3	15	15	15
5.- St. Hilari	6	3	0	3	13	17	13
6.- Avinyó	6	3	0	3	13	17	13

GRUP 2

CT Manlleu, 5 - Garrotxa, 0
I. Pàdel 7, 5 - CT Vic D, 0
Arbúcies B, 3 - Ripollès, 2
AP Vic B, 0 - Moià, 5

Equips	PJ	PG	PE	PP	PF	PC	Pt.
1.- Garrotxa	6	5	0	1	25	5	25
2.- CT Manlleu	6	5	0	1	25	5	25
3.- I. Pàdel 7	6	5	0	1	23	7	23
4.- Ripollès	6	3	0	3	17	13	17
5.- Moià	6	3	0	3	15	15	15
6.- Arbúcies B	6	2	0	4	8	22	8
7.- CT Vic D	6	0	0	6	4	26	4
8.- AP Vic B	6	1	0	5	3	27	3

Tennis Taula

TERCERA DIVISIÓ. GRUP 2

Cassà, 5 - Calella, 1
Tramuntana, 5 - La Garriga, 1
Olot, 6 - Vilablareix, 0
Ripoll, 6 - Bàscara, 0
Parets, 5 - Llicà, 1
L'Escala, 5 - Cardedeu, 1

Equips	PJ	PG	PP	PF	PC	Pt.
1.- Tramuntana	8	7	1	37	12	14
2.- Olot	8	6	2	32	17	12
3.- Calella	8	6	2	30	19	12
4.- L'Escala	8	5	3	31	21	10
5.- Ripoll	8	5	3	29	20	10
6.- Cassà	8	5	3	29	21	10
7.- La Garriga	8	4	4	24	24	8
8.- Llicà	8	4	4	21	29	8
9.- Cardedeu	8	3	5	22	28	6
10.- Parets	8	2	6	19	30	4
11.- Bàscara	8	1	7	12	36	2
12.- Vilablareix	8	0	8	10	39	0

LLIGA INTERCOMARCAL

Montrodon, 4 - Torelló, 3
SQS Tona, 2 - Roda de Ter, 5

Girbau Vic TT, 3 - Sant Quirze, 4
Girbau Vic TT B, 1 - Arbúcies, 6

Equips	PJ	PG	PE	PP	PF	PC	SF	SC	Pt.
1.- St. Quirze	9	9	0	0	48	15	155	72	25
2.- Girbau Vic TT	9	7	0	2	44	19	149	70	20
3.- Arbúcies	9	6	0	3	42	21	141	92	20
4.- SQS Tona	9	5	0	4	34	29	123	106	15
5.- St. Hilari	8	4	0	4	28	28	105	96	12
6.- Girbau Vic TT B	9	4	0	5	30	33	115	119	11
7.- Torelló B	8	3	0	5	29	27	107	97	10
8.- Roda de Ter	9	3	0	6	25	38	88	134	10
9.- Montrodon	9	2	0	7	13	50	57	156	6

Els tocs manuals de campana han estat declarats Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat per la Unesco. Els pobles d'Osona són un bon exemple de com la progressiva mecanització dels campanars ha deixat el toc manual en gairebé testimonial.

Campanes que encara repiquen

El toc manual de campanes, declarat Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat, gairebé testimonial a Osona

Seva

Miquel Erra

L'esvelt campanar romànic de Seva encara preserva les cinc campanes barroques originals, salvades de *miracle* durant la Guerra Civil. Són la Salvadora (1672), l'Assumpta (1634), la Santa Maria (1631), la Jesús, Maria i Josep (1640), i la Jesús i Maria (1523). Aquest dijous es commemoraven, precisament, els 350 anys del bateig de la més *jove*, la Salvadora. I es va poder celebrar com tocava: amb un repic de campanes. Des de la primavera passada, aquestes campanes han recuperat el toc manual en festes assenyalades, i també per alguns enterraments i batejos del poble. Feia més de 30 anys, des que es va mecanitzar el sistema, que havien deixat de repicar. És el que ha passat a la majoria de campanars d'Osona.

L'artífex d'aquesta recuperació ha estat el sevenc Gil Vilarrasa. Atret des de petit per aquest so, feia anys que tenia ganes "d'aprendre'n a tocar". Amb tot, no ho podia fer al seu poble perquè quan es va automatitzar el sistema es van retirar, entre d'altres, els batalls de les campanes. Decidit a revertir-ho, Vilarrasa va demanar pressupost i va trobar un veí mecenes,

que ho va finançar. També es va prestar per tocar-les, sempre que pogués. Per aprendre'n ha comptat amb l'expertesa de Pilar Tortadès –filla de qui va ser pròpiament l'últim campaner del poble, Francesc Tortadès–. Els últims anys que van estar

Vilarrasa: "Hem d'evitar que s'acabi perdent i caient en l'oblit"

Sentmartí: "A Malla és un element molt arrelat i simbòlic"

actives la Pilar, que ara ja té 89 anys, solia pujar al campanar amb una altra veïna, Concha Casellas. Ara ho han pogut reprendre puntualment al seu costat.

Per Vilarrasa, aquest reconeixement de la Unesco esdevé "molt important". Per ell, el toc manual de campanes forma part "del paisatge sonor dels nostres pobles i ciutats i és un dels únics sons no naturals que

els humans sentim des de l'edat mitjana". Aquesta credencial, a més, pot contribuir que "molts pobles s'animin a fer com a Seva per recuperar els tocs manuals i evitar que s'acabin perdent i caient en l'oblit", reflexiona.

En termes similars s'expressa el mallenc Ramon Sentmartí, convençut que aquest epígraf d'àmbit mundial ajudarà a "valoritzar i prestigiar" un element sonor que, segons ell, encara compta "amb un arrelament històric molt present en pobles com el nostre, on el toc de campanes contribueix a fer comunitat; és un element molt arrelat, molt simbòlic i identitari del nostre poble". Admet, també, que el guardó comporta un plus de "responsabilitat" per als pocs campaners manuals que encara queden en actiu. "Ens fa més conscients de la importància que té aquesta tasca i de la necessitat de vetllar perquè la continuïn les futures generacions". Sentmartí va heretar l'*ofici* dels seus avantpassats. De fet, representa la quarta generació d'una nissaga de mallencs que, durant més de 100 anys, han fet dringar les campanes de l'església romànica de Sant Vicenç. Ho van fer fins a mitjans dels anys 80, quan les obres de restauració de l'es-

Descendents dels padrius de la campana de 1672, aquest diumenge a la celebració dalt del campanar.

Ramon Sentmartí, el maig de l'any passat tocant les campanes al costat dels seus dos fills

glesia van modificar l'accés al cim del campanar, entorpint de ple la mobilitat de les campanes, que durant més de 15 anys va emmudir. L'any 1999 van aconseguir esme-

nar el nyap i es va apostar per mantenir la possibilitat del toc manual. El seu pare va reprendre l'hàbit, però va morir al cap de poc i ell es va prestar a agafar-ne el relleu.

Ripoll 'batega' per Nadal

Ripoll "Ripoll batega per Nadal" és el títol de la campanya que inclou tots els actes culturals, lúdics i de dinamització comercial que la capital del Ripollès ha organitzat per aquestes dates. Inclou el sorteig de premis en forma de vals per les compres en comerços de la vila; un Parc de Nadal que tindrà lloc del 22 de desembre al 5 de gener, o una cagada popular del tió, el dia 21. Tots els actes han quedat recollits en unes estovalles de paper que bars i restaurants utilitzaran aquests dies. A la foto, les regidores de Comerç i Cultura, Manoli Vega i Montsina Llimós, dilluns durant la presentació.

Pagesia, territori i cultura es tornen a citar a la tradicional Fira de Santa Llúcia de Prats

Prats de Lluçanès

Anna Gorchs

Passejades amb carro, esmorzar de pagès, exposició de bestiar, trobada de tallistes de fusta i art escènic al carrer. Són algunes de les propostes més destacades que se celebraran diumenge a Prats de Lluçanès en el marc de la tradicional Fira de Santa Llúcia, que tindrà la pagesia, el territori i la cultura com a

eixos centrals.

La fira començarà amb el tradicional esmorzar de pagès a la Roca Xica i durant tot el matí, al mateix espai, hi haurà la mostra de bestiar i maquinària agrícola, així com demostració de ferrar cavalls i d'escultures amb motoserra. Les parades d'artesanaria, firaires i entitats seran al centre del poble. També la quarta edició del Mercat de Nadal, que comptarà amb la

Josep Ferrer, diumenge passat tocant les campanes dalt del campanar de Granollers de la Plana

Roser Reixach, dalt del campanar de Prats, on anualment toca per Santa Àgata

toc manual de campanes és a l'església de Sant Esteve, a Granollers de la Plana. Fa una trentena d'anys que Josep Ferrer, veí del mas El Noguer, va assumir el paper quan va morir Maria Puigbé, l'anterior campanera. "M'hauria sabut greu que es perdés", rememorava aquest diumenge. Als seus 88 anys, continua fent sonar les dues campanes "que queden" al cim d'aquest austre campanar barroc. Aquests últims anys ha comptat amb l'ajuda i suport de Montserrat Rocafiguera.

Ferrer: "M'agrada veure el batall com repica, aquí hi ha sentiments"

Reixach: "Cal promoure-ho entre les noves generacions"

"Si no hagués estat per ella..." Cada diumenge toquen dos cops. Un toc a les 11 en punt, per advertir els feligresos que comença la missa; i els tres tocs de la consagració, un dels hàbits litúrgics que avui s'ha anat perdent. Tots dos també toquen per festes assenyalades, com Nadal, Pasqua o festa major; i als enterraments dels veïns de la parròquia. Tot i que es poden fer sonar les campanes des de baix l'església, a través d'una corda, ell prefereix pujar dalt del campanar. "M'agrada veure el batall com repica; aquí dalt hi ha sentiments i si això es mecanitza, es perdran". Admetia, però, que aviat ho haurà de deixar. "Aquesta escala ja m'enfargava", apuntava diumenge, encara enfilant els graons a bon ritme. De moment sap que té relleu, la vigatana Montserrat Rocafiguera –que diumenge era fora de viatge–, que ha aprofitat la seva condició d'historiadora per documentar tant la història de les campanes com del campanar. "A vegades s'ha parlat d'automatitzar-les, però jo hi tiro cosses;

hem d'aconseguir mantenir aquest toc manual", ha explicat Rocafiguera.

A Prats de Lluçanès es va automatitzar el toc de campanes de l'església parroquial l'any 2007. Com en altres llocs els tocs de les hores estan programats i igualment d'altres per anunciar les

defuncions o les misses, uns tocs que ara són comuns a molts altres indrets i que van fer que es perdessin els que eren específics del poble. A l'actualitat només es toca de manera manual en comptades ocasions i

en el dia de Santa Àgata per recordar l'incendi de la vila per part de les tropes de Felip V el 1714. Tothom pot pujar al campanar lliurement però poques persones tenen el costum, la paciència o l'habilitat de fer-les sonar tot i que s'intenta animar els més joves a participar-hi. Qui sí que manté un dels tocs del poble és Roser Reixach, que anualment en aquesta data fa uns quants repics de durada variable utilitzant les dues campanes grosses simultàniament. Es tracta d'un toc de festa que ella va aprendre "d'oïda" fixant-se en veïns que a inicis d'aquest segle encara el recordaven i el practicaven i que a més li van explicar detalls de com fer-ho. Considera que seria molt interessant "fer adonar a les noves generacions" que els tocs de campanes "són també un important element patrimonial a preservar".

Dissabte passat, a les 12, es va convidar tots els campaners a fer un toc manual conjunt per celebrar el reconeixement de la Unesco. Simptomàticament, en van sonar ben poques.

Ara també està procurant de traslladar l'afició als seus dos fills, per tal que no es perdi la tradició. Sentmartí només interpreta actualment dos tipus de repics: el festiu –per

Nadal, per la festa major i per Pasqua– i a morts, i apunta que "tard o d'hora" visitarà les escoles que hi ha a Cervera o Os de Balaguer, que avui estan contribuint

a mantenir aquesta tradició. A Malla és especialment valuosa la campana Vicenta. També té més de 300 anys d'història. On també conserven el

participació de productors i elaboradors de proximitat i botigues del poble i que també estarà obert el cap de setmana del 17 i 18 de desembre. En paral·lel, a partir del migdia es podran fer passejades gratuïtes per la fira amb carro, una activitat a càrrec dels Carreters del Lluçanès. A més, Cal Bach acollirà la 5a trobada de tallistes de fusta. En el vessant cultural, els visitants podran gaudir de tres propostes d'arts escèniques al carrer dins del Festival Itineràncies. Tot i que diumenge és el dia central de la fira, també hi ha programades activitats per divendres i dissabte.

Us desitja una
bona Fira de Santa Llúcia

Plaça Nova, 1
Prats de Lluçanès
Tel. 93 850 87 61
620 94 19 82
toni@infoactivat.com

Bona Fira de Santa Llúcia

C. Mossèn Josep Valls, 1
Prats de Lluçanès

699 39 86 11 · 93 856 00 78
latintoreriaprats@gmail.com

CANSALADERIA - CARNISSERIA
elsoler.cat

Bona Fira de Santa Llúcia

Pl. 11 de Setembre, 5 PRATS DE LLUÇANÈS
93 850 80 42 - 620 86 46 28
eltaulell@elsoler.cat

J.Bruch Cal Finus

VARIETAT DE PA I COQUES ARTESANES

Plaça Can Claus, 2
08513 Prats de Lluçanès
Tel. 93 856 04 27

El Medieval arrenca amb gent... i pluja

La pluja 'escapça' la primera jornada del Mercat Medieval de Vic, que ha tornat al nucli antic; la fira continuarà fins diumenge pendent del temps

Vic

Miquel Erra

"Casum l'olla; estem tots cagats." L'expressió li va sortir del cor al picapedrer Joan Mateu, un dels artesans que aquest any s'han concentrat a la plaça del Bisbe Oliba. La 26a edició del Mercat Medieval de Vic tot just arrencava aquest dijous, però algunes previsions apuntaven pluja a la tarda i per dissabte. I ja se sap que el temps, i en especial la pluja, poden marcar l'èxit o el desencís en el balanç de qualsevol fira a l'aire lliure. Malauradament, les prediccions dels meteoròlegs per aquest dijous es van complir. I això que l'arrencada havia estat prometedora. Des de primera hora del matí, el formigueig de visitants va ser incessant i al punt del migdia els carrers del nucli antic presentaven la imatge de les millors jornades del Medieval, que aquest any pot presumir de 385 expositors, entre tavernes (35), alimentació (101), herbes (5) i artesanía (243).

La fira continuarà fins diumenge, amb un ull pendent del cel –en especial dissabte al matí, quan s'ha anunciat el pas d'un nou front–. Per la resta, "el de Vic és un mercat que sempre funciona", admetia el mateix Mateu, que ja fa "sis o set anys" que munta

parada a la fira. Segona generació de picapedrers de Reus, es dedica a l'ofici des de fa més de 40 anys, i està avesat a voltar per fires i mercats. "Si l'ofici és atractiu, la gent para i compra", assegurava, quan la pluja encara no havia fet acte de presència. Ho va fer just a l'hora de dinar, fet que va omplir bars i restaurants però va anar buidant carrers –malgrat que encara van ser molts els que, vista la poca intensitat de la pluja, van apostar per seguir passejant paraigües en mà o amb caputxes al cap–. A mitja tarda, ja de fosc, gairebé ja no plovia, però el nombre de visitants ja no va revifar.

Suspensa la primera sessió de 'La trifulga'

Vic La pluja va obligar a suspendre, aquest dijous a la tarda, la primera representació de *La trifulga de l'Altarriba*, un muntatge teatral itinerant, dirigit per Pep Simon i inspirat en una història real, que l'any passat va substituir *L'assalt de l'Altarriba*. L'espectacle, que va viure una preestrena diumenge a La Prèvia del Medieval, es representarà quatre cops més fins diumenge.

El 26è Mercat Medieval ha recuperat el nucli antic com a hàbitat natural, després que l'any passat se centrifugessin les parades a l'entorn de les rambles per evitar l'acumulació dels visitants, amb la pandèmia encara a l'aguait –tot i així, ja es van recuperar els prop de 300.000 visitants, llavors en cinc jornades–.

"Estem molt contents de poder tornar a la normalitat i sembla que la gent també en tenia moltes ganes", apunta l'alcaldeessa, Anna Erra, a primera hora d'aquest dijous, durant el recorregut inaugural que va compartir amb els representants de la dotzena d'entitats d'àmbit social que han contribuït a l'ornamentació medieval dels carrers i places –en una iniciativa que es manté des del 2016.

"Ho tenim tot preparat perquè torni a ser un èxit", corroborava el regidor de Fires i Mercats, Titi Roca. Amb la complicitat del temps, és clar. I és que, des del punt de vista econòmic, una fira d'aquestes dimensions requereix de "molta gent" perquè irradii activitat a la majoria de firaires. "Dels quatre dies, tres han d'anar molt bé", apuntava Bernat Vilarasau, gerent de Fires i Mercats, tot insistint, però, que l'objectiu no ha de ser "créixer per créixer", sinó continuar vetllant per un

A dalt, l'accés a la plaça del Bisbe Oliba, plena a vessar a mig matí. A baix, un 'os' passejant per le

bon equilibri entre quantitat i qualitat. Per la resta, el Mercat es ven sol.

Un altre dels símptomes de normalitat és el retorn dels animals al sector de les Adoberies, amb recorreguts de ponis i burros, però sobretot amb la presència d'aus rapinyaires, que segur tornarà a ser un dels punts

més fotografiats. N'hi ha una desena d'exemplars, tots d'espècies americanes –la normativa impedeix que siguin de races autòctones del país–, com àligues, falcons o un zopilot, "parent dels còndors", apuntaven des d'aquesta falconeria de León; ells mateixos es crien les aus. I és que el sector de

Festa major d'hivern a Santa Eulàlia

Santa Eulàlia de Riuprimer

La caminada nocturna, aquest divendres a partir de 2/4 de 9 del vespre, donarà el tret de sortida a la festa major d'hivern de Santa Eulàlia, que s'allargarà dos caps de setmana. Aquest dissabte hi haurà l'ofici de festa major, al migdia, i al vespre, un tast de vins i caves a càrrec de Miquel Russinyol. Es farà als locals del Punt Jove, que precisament el cap de setmana passat va estrenar remodelació. Diumenge al matí hi haurà un esmorzar popular i un primer torneig de petanca; i a la tarda, la representació de l'obra *Sota teràpia*, del grup Atlàntida de Folgueroles. El programa continuarà fins al dia 18.

'Retorn' a Can Pietx, a Vic

El carrer de la Riera instal·la la Panera dels Innocents a l'aparador de la històrica Tipografia Balmesiana, un local tancat des del 2011

Vic

M.E.

Ara fa 11 anys, per aquestes mateixes dates, tancava les portes la llibreria Can Pietx i amb ella, la història centenària de la Tipografia Balmesiana, una de les impremtes mítiques de Vic. Ocupava els baixos d'un dels edificis –i façanes– amb més caràcter del carrer de la Riera. Quan dos anys després, el gener de 2013, Belén Atienza i Bet Parramon, de BB Intervencions, van crear el projecte Espais en Transició el van arrencar, precisament, amb una acció artística en aquest

emblemàtic local. El projecte va ser tot un èxit. Va aconseguir impulsar la reobertura d'una quinzena de comerços, la majoria amb la implantació de nous tallers d'artesanía. L'any 2019 la iniciativa va merèixer un dels Premis Nacionals d'Artesanía i el carrer va aconseguir la credencial de Punt d'Interès Artesanal. Can Pietx, en canvi, va continuar tancat. Ara, la comissió de festes del barri ha escollit l'aparador d'aquest local per exhibir-hi la Panera dels Innocents, que han impulsat per aquestes festes. Una manera de reobrir simbòlicament Can

Pietx. Accedir-hi esdevé un autèntic viatge en el temps.

Aquest és el segon any que el barri es mobilitza per fer realitat una gran panera per dinamitzar el comerç de proximitat. "El repte era trobar un lloc on exposar-la i vam aconseguir, ni més ni menys, que els aparadors de la històrica Tipografia Balmesiana, un dels establiments més emblemàtics del barri", es felicita Sandra Quílez. Un grup de veïns i artesans es van encarregar de netejar i preparar els aparadors, "que ens han quedat petits de tantes col·laboracions dels comerços del barri". En con-

A l'esquerra, una imatge interior de com està el local; a

La pluja també 'esquitxa' la fira d'Espinelves

Espinelves La irrupció de la pluja, aquest dijous al migdia, va escapar una de les jornades habitualment més concorregudes de la Fira de l'Avet d'Espinelves, que fins al moment havia viscut xifres gairebé de rècord. Dimarts mateix, l'altre dia festiu entre setmana, "no recordava haver vist passar tanta gent", reconeixia l'alcalde, Joan Manuel Claveria. Fins i tot el primer cap de setmana, que es preveia el més fluix, va ser molt concorregut. La fira encara continuarà activa fins diumenge. Una de les noves activitats paral·leles és una mostra d'artesans, visitable només els dies festius.

MARC SANTE

ALBERT LLIMÓS

les Adoberies, una parada d'artesanaria i visitants passejant sota la pluja per la rambla del Passeig

les Adoberies torna a ser un dels grans epicentres de la fira, amb espai per a atraccions, un laberint, escenari per a contecontes i actuacions o tallers per a la canalla. Les obres a les ramblas del Bisbat i dels Montcada han obligat a reconduir parades i visitants pel carrer Soledat, principal enllaç amb les Adoberies, i el

de Sant Antoni Maria Claret, que aboca directament al parc Balmes, una de les quatre zones on es concentren les tavernes, en una de les propostes nascudes arran de la pandèmia que han arribat per quedar-se. Plogui o no, la fira continuarà funcionant fins diumenge, de les 10 del matí a les 8 del vespre.

Les pistes de gel de Manlleu, fins al 8 de gener

Manlleu Les pistes de gel de Manlleu –que sumen un total de 1.000 metres quadrats patinables– van obrir les portes dimarts i estaran actives fins al 8 de gener. L'equipament s'ha acompanyat d'un reforç de l'ambientació nadalenca de la plaça Fra Bernadí. La inauguració, dimarts al vespre, va estar amenitzada pels combos d'alumnes de l'Escola de Música i un *mapping* amb dibuixos d'escolars de la ciutat projectats en un dels edificis. L'entrada general costa 6 euros per patinar 40 minuts, i els dies lectius es reservarà per a grups escolars.

ALBERT LLIMÓS

ALBERT LLIMÓS / BERNAT CEDÓ

la dreta, la cercavila de divendres passat per portar la llufa a l'aparador i a sota, amb els productes de la panera ja exposats

cret, una cinquantena d'establiments i artistes hi han fet aportacions. Les butlletes, a 2 euros, es poden comprar a la majoria de comerços del barri. Divendres passat, amb motiu de l'encesa dels llums de Nadal, es va presentar, a peus de l'arbre de la plaça Major, la mascota PIA (les inicials de Punt d'Interès Artesanal). Es tracta d'una llufa dels innocents que, tot seguit, i en cercavila, es va anar a col·locar a l'aparador de Can Pietx, presidint la panera. Hi estarà exposada fins al proper dia 28, Dia dels Innocents –d'aquí el nom–. Aquell dia, a les 7 del vespre, hi haurà el sorteig. Després d'això, Can Pietx continuarà esperant la seva oportunitat, ara mateix lligada a la profunda remodelació que els propietaris estan projectant per al conjunt de l'edifici. I no és cap innocentada.

Aquest dissabte, Mercat de Nadal a Sant Joan

Sant Joan de les Abadeses El tradicional Mercat de Nadal de Sant Joan ocuparà dissabte la plaça Clavés des de primera hora del matí amb parades de productes artesans i nadalencs. Les compres de quilòmetre zero i d'altres àmbits compartiran espai per afavorir la diversitat. A més de les parades també s'hi faran espectacles nadalencs amb música infantil, una xocolatada, i jocs i tallers dirigits als més petits. Per la seva banda, la Unió de Botiguers, Sant Joan Comerç, que coorganitza el Mercat de Nadal conjuntament amb l'Ajuntament, ha preparat també un sorteig de vals de compra per utilitzar en comerços associats. J.R.

Cuina amb 'estrella'

Francesc Rovira, cuiner de la Fonda Xesc de Gombrèn, amb una estrella Michelin, ja comanda els fogons de Mas Estanyol, el restaurant vinculat al club de golf del Montanyà

El Brull

Miquel Erra

Va arrencar el passat 4 de novembre però considera que encara està "a la pretemporada", acabant de quadrar els ritmes dels dos establiments que comanda. Francesc Rovira, xef de la Fonda Xesc, de Gombrèn, l'únic restaurant amb una estrella Michelin del Ripollès, ha assumit els fogons de L'Estanyol, a partir d'ara Mas Estanyol, el restaurant vinculat al Club de Golf Osona-Montanyà, al Brull, que durant 30 anys –i fins al juliol passat– van liderar els germans Joan i Robert Font.

Quan li van proposar d'assumir-ho, Rovira va tenir clar que els dos restaurants –d'envergadura i tipologia diferents– havien de complementar-se. "L'objectiu és que es retroalimentin; que un faci millor l'altre." De fet, després de la pandèmia, la Fonda Xesc ja havia compactat els horaris, oferint cinc serveis setmanals: dos el

Francesc Rovira, la setmana passada als exteriors del restaurant

divendres, dos el dissabte i un el diumenge. A l'Estanyol l'exigència esdevé diària, "de sol a sol", perquè "també fem una mica la funció de local social del club". Pel que fa al restaurant, han començat oferint servei als

migdies, amb opció de menú i de carta, i a partir del gener hi sumaran els sopars dels divendres i dissabtes.

En l'oferta gastronòmica hi és del tot reconeixible la cuina de la Fonda Xesc. "És la cuina que sabem fer." Una

cuina natural "acurada, de molt de producte i molt de sabor", descriu Rovira, que també ha apostat per servir "el màxim d'elaboracions al moment, per donar frescor als plats". La mateixa cuina –"més madura, que ha anat

evolucionant amb nosaltres"– que l'any 2009 el va fer mereixedor d'una estrella Michelin. Rovira admet que tenir-la "ens ha ajudat molt" a situar la Fonda Xesc al mapa gastronòmic del país. "És com un portal de venda, tot i que l'has de relativitzar, perquè no deixa de ser un premi subjectiu." Desembarcar a l'Estanyol amb aquesta credencial, però, no ha de suposar una pressió afegida. "La pressió ens la posem nosaltres mateixos perquè el client, tant el d'aquí com el de la Fonda Xesc, no surti decebut", sentència.

De moment, vol anar pas a pas. "Tot necessita el seu rodatge." Juntament amb la seva parella, Meritxell Vilalta –que també combina la funció de cap de sala als dos restaurants–, estan acabant "d'ajustar" els equips, en un moment en què no és fàcil trobar personal. El restaurant –que ja havia d'obrir a l'octubre però les obres de reforma de la cuina es van allargar– té capacitat per a una quarantena de comensals. També tenen intenció d'anar potenciant el menjador del primer pis per a events i grups de fins a cent persones. El matís en el nom, Mas Estanyol, pretén reforçar la memòria de la històrica masia que ocupen.

Comiat en femení

Magda Subirana, una de les poques dones cuineres que ha encapçalat el seu propi restaurant, es jubila i traspasa el local del carrer Sant Sadurní de Vic a David Garriga

Vic

M.E.

Només haurà estat 14 anys en primera línia, però ha protagonitzat un fet inusual dins de la cuina osonenca: que una dona encapçalés, des dels fogons, un projecte gastronòmic propi. Magda Subirana, que els últims 10 anys ha donat nom a un reconegut restaurant del carrer Sant Sadurní, a Vic, ha decidit fer un pas al costat. Ella i el seu marit, el campdevanolenc Xavier Bertran, que l'ha acompanyat en tot aquest periple, es jubilen. L'establiment continuarà ara a mans del cuiner manresà David Garriga.

Magda Subirana (Roda de Ter, 1963) no va començar la seva carrera professional en el món de la restauració, sinó com a comercial. Cuinar, però, sempre havia estat "la meva passió", reconeix. Serà en plena maduresa quan decideix fer els primers passos, encara sense un destí marcat. Primer, seguint un curs a l'Escola Hofmann i des-

prés, cobrint alguns mesos de formació a les cuines de Can Jubany, a Calldetenes, i La Xicra, a Palafrugell –on aprendrà, entre d'altres, a cuinar els clàssics suquets–. Un fet que marcarà un punt d'inflexió en aquesta incipient trajectòria. L'any 2006 guanya la final de la segona edició del *Duelo de chefs*, programa que aleshores emetia el canal Cuatro. Aquell aparador, d'àmbit estatal, la va animar a donar el pas definitiu. La primera intenció era obrir una botiga de menjars preparats, a Vic, però l'any 2008 accepta una oferta del Casino per fer-se càrrec del restaurant de l'entitat. Aquella etapa es tancarà, *abruptament*, el 2012. Havia arribat el moment d'encarar el seu projecte més personal. Aprofitant que el Basset es traspassava, va obrir, als baixos d'aquesta casa del segle XVII, el seu propi restaurant. Amb el seu nom. "La gent ja em coneixia, llavors", justifica. El canvi de local els va resultar "molt profitós". Al Magda Subirana hi ha

Magda Subirana i Xavier Bertran, la setmana passada en un dels menjadors

mantingut, durant aquests 10 anys, una manera de fer i de cuinar. Amb una aposta clara per la cuina tradicional –amb alguna pinzellada

d'"avantguarda"– i molt de "respecte" pel producte. El capipota, els canelons de rostit amb beixamel de tòfona o els arrossos "d'en Peixet"

–el sobrenom amb el qual és conegut el seu marit– són alguns dels plats que han fet fortuna. "M'agrada la cuina d'abans, la de les àvies, de sofregits, rostits, suquets...", diu. Una cuina que també ha volgut ser "honest" i amb la qual ha teixit una clientela fidel. "Alguns d'ells ja són més amics que clients", assegura, malgrat que "fer-se un lloc en aquesta plaça és complicat si no ets de Vic".

Tot i que a ella encara li falta algun any per arribar a l'edat de jubilació, han decidit plegar. "Volem viure, ara que encara tenim salut tots dos", deixa anar, conscient dels lligats horaris que implica treballar en el sector de la restauració –les dues filles del matrimoni, a més, ja van encetar altres camins professionals.

Oficialment, des de dijous de la setmana passada, 1 de desembre, ja és el cuiner David Garriga, qui comanda els fogons del restaurant, malgrat que Subirana i Bertran li faran tot un acompanyament durant aquest mes de desembre. "També serà la manera d'anar-nos acomiadant de la clientela; marxem molt agraïts del suport que hem tingut de la gent", insisteix. Mentrestant, la cuina osonenca –i del país– continuarà amb el seu dèficit de veus femenines.

AGENDA

Angi Conejo agenda@vic.el9nou.com

Divendres 9

Camprodon. Mercat de Nadal. Inauguració i obertura, Espai U d'Octubre, 11.30. Bicicadabra, recorregut pel centre de la vila, 12.00 i 16.30. Sardanes amb La Principal de la Bisbal, Pavelló Vell, 17.00. Rodacontes, plaça Santa Maria, 17.30. Actuació de Nuria Conanglada, Espai U d'Octubre, 19.00.

Espinelves. 41a Fira de l'Avet. Amb parades, tallers de màgia i de tions, decoració de galetes, pintacares, ponis i tir amb arc. Espectacles itineraris a les 12.00 i 17.00. 10.00-19.30.

Folgueroles. Ball a la sala Dolce Vita. Sopar, 21.00. Ball amb Banda Sonora, 22.00.

Manlleu. Badanadal. Pista de gel de 10.00 a 20.00. Plaça Fra Bernadí.

Prats de Lluçanès. Fira de Santa Llúcia. Jornada tècnica "El repte de l'aigua pel futur agrari immediat del Lluçanès". Amb inscripció. L'Espai. 18.00.

Ripoll. Visita guiada al conjunt monàstic. Amb reserva. Oficina de Turisme. 12.00.

Santa Eulàlia de Riuprimer. Festa major d'hivern. Caminada nocturna amb refrigeri. Plaça de la Vila 1 d'Octubre. 20.00.

Vic. Com treballava un pintor a l'edat mitjana? Acompanyant la demostració d'oficis de la plaça Bisbe Oliba, el vestíbul del Museu es convertirà, per uns dies, en l'escenari d'un taller de pintor on es recrearà

la tècnica medieval de la pintura al tremp i permetrà, als visitants, contemplar en directe el procés d'elaboració de la pintura sobre fusta. De 10.00 a 19.00. Museu Episcopal.

26è Mercat Medieval de Vic. La ciutat de Vic es transforma en un poblat medieval amb artesans, taverners, firaire i espectacles al carrer. Tota la informació a <vicfires.cat>.

Visites temàtiques al nou espai immersiu. Visita el nou espai immersiu del Museu amb una visita guiada on descobriràs l'ofici de pintor medieval i la tècnica de la pintura al tremp. Gratuït amb l'entrada. Museu Episcopal. 16.30.

Taller familiar de pintura medieval. Sabíeu que a l'edat mitjana es pintava amb ous? Voleu experimentar-ho? Veniu amb tota la família a pintar com ho feien fa mil anys. Museu Episcopal. 17.00.

Dissabte 10

Camprodon. Mercat de Nadal. Xaranga a càrrec dels Entrompats, recorregut pel centre de la vila, 12.00 i 16.30. Actuació de Sax Sauce, plaça de la Vila, 12.30. Xerrada "El Gall Fer", a càrrec de Paisatges Vius, Espai Cultural Cal Marquès, 17.30. Actuació de Leyla Covers, Espai U d'Octubre, 18.30.

Jazz & crime. Recorrerem els anys 1920 de Nova Orleans, passant per Nova York, Chicago, amb Johnson, Capone, i els pitjors gàngsters. També amb la música de Louis Armstrong i el millor del jazz. La sessió es completarà amb escenes

MERCAT MEDIEVAL VIC

Divendres, dissabte i diumenge, viu el Mercat Medieval de Vic

de les millors pel·lícules del Gàngster i el millor jazz. Amb inscripció. Biblioteca Municipal. 11.00.

Donació de sang. Apunta't a <donarsang.gencat.cat>. Pavelló vell. 16.00.

Quina de la UE Camprodon. Pavelló vell. 22.00.

Espinelves. 41a Fira de l'Avet. Amb parades, tallers de màgia i de tions, decoració de galetes, pintacares, ponis i tir amb arc. Espectacles itineraris a les 12.00 i 17.00. 10.00-19.30.

Folgueroles. Ball a la sala Dolce Vita. Sopar, 21.00. Ball amb Duet Aria, 22.00.

Acte de lliurament del III Premi Verdaguer de Recerca. L'acte comptarà, entre d'altres, amb la lectura poètica de textos del llibre *Pobresa*, de Pere Tió, a cura de Núria Armengol, i es clourà amb la interpretació musical de Cai Godayol. Cal confirmar assistència. Centre Cultural. 12.00.

Manlleu. Badanadal. Pista

de gel de 10.00 a 20.00. Plaça Fra Bernadí.

Prats de Lluçanès. Fira de Santa Llúcia. Presentació de la ruta a cavall pel Lluçanès "Paisatges serens", a càrrec de Marta Homs, L'Espai, 10.00. Visita guiada pels murals de la ruta Artimur amb Ana Manaia, Cal Bach, 11.30. Projectió de la pel·lícula *Alcarràs*, L'Espai, 19.00.

Ribes de Freser. Presentació de la revista *Les Garrotxes. Aiguats, nevades i glaçades*. A càrrec d'Àngel Madrià. Amb la participació de Mònica Sanjaume, Miquel Sitjar i Jordi Nierga. Sala de plens de l'Ajuntament. 12.00.

Ripoll. Visita guiada al conjunt monàstic. Amb reserva. Oficina de Turisme. 12.00.

Taller familiar. Estimulació musical Totsona (3-5 anys). A càrrec de Judit Sabaté. Amb inscripció. Espai familiar Sala Eudald Graells. 10.30.

Concert de Solo & companyia. La Operativa. 12.00.

Visita guiada al conjunt monàstic. En castellà. Amb reserva. Oficina de Turisme. 16.00.

Visita guiada a l'Scriptorium. Amb taller "Fes de monjo copista". Museu Etnogràfic. 16.30.

Sant Joan de les Abadesses. Mercat de Nadal. Amb parades de productes artesans i nadalencs, amb una mescla de propostes locals i de fora per afavorir la diversitat, tallers i jocs infantils, espectacles musicals, el tradicional tió de Nadal, una xocolatada, un sorteig de vals de compra a comerços de la Unió de Botiguers i moltes més sorpreses. Plaça Anselm Clavé.

Sant Joan de les Abadesses, la joia del romànic. Visita guiada. Oficina de Turisme-Palau de l'Abadia, Sant Joan de les Abadesses. 11.30.

Sant Quirze de Besora. Inauguració de la Mostra de Diorames i Pessebres 2022. Amb la col·laboració dels alumnes de l'escola Segimon

Objectiu Paki 3

Buscant les millors veus joves de Catalunya

Cada dissabte, a les 22h

EL9 TV

41 FIRA DE L'AVET ESPINELVES

Últims dies per visitar la Fira de l'Avet

Comas. Casa de Cultura. 17.00.

Santa Eulàlia de Riuprimer. Festa major d'hivern. Ofici de festa major, 12.00. Tast de vins i caves a càrrec de Miquel Russinyol, amb inscripció, punt Jove, 19.00.

Seva. Espectacle *El bon policia*. Neix de la fal·lera dels actors Ricard Farré i Arnau Puig per dur a escena una comèdia del nostre repertori teatral. Després d'un treball de recerca de textos i autors de la nostra tradició teatral, rellegint Rusiñol ens topem amb una de les seves comèdies més desconegudes: *El bon policia*. Una obra molt poc representada i que en la seva estrena al Teatre Romea el 10 de novembre de 1905, va provocar un gran enrenou de crítica i no va deixar indiferent al públic de la seva època. Sala Polivalent. 19.30.

Torelló. Visita teatralitzada *reTORNs*. Amb la companyia Teatre eSseLa. L'obra recrea diferents aspectes de la torneria de fusta a partir de la música en directe, la poesia, la dansa, el teatre... Sessions a les 18.00 i 20.00. Museu de la Torneria.

Vic. Com treballava un pintor a l'edat mitjana? Acompanyant la demostració d'oficis de la plaça Bisbe Oliba, el vestíbul del Museu es convertirà, per uns dies, en l'escenari d'un taller de pintor on es recrearà la tècnica medieval de la pintura al tremp i permetrà, als visitants, contemplar en directe el procés d'elaboració de la pintura sobre fusta. De 10.00 a 19.00. Museu Episcopal.

26è Mercat Medieval de

Vic. La ciutat de Vic es transforma en un poblat medieval amb artesans, taverners, firaires i espectacles al carrer. Tota la informació a <vicfires.cat>.

Taller familiar de pintura medieval. Sabíeu que a l'edat mitjana es pintava amb ous? Voleu experimentar-ho? Veniu amb tota la família a pintar com ho feien fa mil anys. 11.30 i 17.00. Museu Episcopal.

Visites temàtiques al nou espai immersiu. Visita el nou espai immersiu del Museu amb una visita guiada on descobriràs l'ofici de pintor medieval i la tècnica de la pintura al tremp. Gratuït amb l'entrada. 10.30 i 16.30. Museu Episcopal.

Visites Vicpuntzero - església Pietat. Visita Experiència Vicpuntzero, 10.00 i 12.00. Visita Descobrir Vic, 17.00. Oficina de Turisme.

Els animals d'en Quel. Activitat familiar. Museu de l'Art de la Pell. 11.00.

Matinal infantil medieval. Presentació i taller amb l'àlbum *El Bandoler llegendari* amb l'autor, Arnau Cònsul, i l'il·lustrador David Parcerisa. Llibreria Foster & Wallace. 12.00.

Vilanova de Sau. Visita guiada a l'antic poble de Sant Romà de Sau. Es recomana reserva prèvia. Àrea d'esplai del pantà de Sau. 12.00.

Diumenge 11

Camprodon. Mercat de Nadal. Actuació Gimnàs Esme i Leftovers, recorregut pel centre de la vila, 11.00. Actuació de Trending Covers, Espai U d'Octubre, 12.30.

Centelles. Venda de fanalets contra el càncer. Mercat setmanal. 09.00-13.00.

Llúntia solidària de Mans Unides. Venda d'espelmes. Mercat setmanal. 10.00-13.00.

Espinelves. 41a Fira de l'Avet. Amb parades, tallers de màgia i de tions, decoració de galetes, pintacares, ponis i tir amb arc. Espectacles itineraris a les 12.00 i 17.00. 10.00-19.30.

Folgueroles. Berenar-ball a la sala Dolce Vita. Amb Joan Vilandeny. 17.30.

Malla. Xerrada "Biodiversitat i espais agraris: L'estat de la natura en els nostres espais agraris de Malla". A càrrec de Jordi Baucells i Carles Martorell, del Grup de Naturalistes d'Osona. Cabanya de Pratdesaba. 12.00.

Manlleu. Badanadal. Pista de gel de 10.00 a 20.00. Plaça Fra Bernadí.

Montesquiu. X Trobada geganterera Montesquiu. Amb les colles de Ribes de Freser, Sant Vicenç de Torelló, Manlleu, Vilassar de Dalt, Torelló, Tona i Montesquiu. Plaça Mossèn Cinto Verdaguier. 11.00.

Prats de Lluçanès. Fira de Santa Llúcia. Esmorzar de fira, Roca Xica, 8.30-

11.00. Mostra de bestiar equí, oví, boví i aviram de Nadal i de maquinària agrícola, demostració de ferrar cavalls i d'escultures amb motosserra, Roca Xica, durant tot el matí. Parades d'artesanes i firaires, botigues al carrer, mercat setmanal i mostra d'entitats, centre del poble, durant tot el matí. Mercat de Nadal, plaça de l'Església, durant tot el matí. 5a trobada de Tallistes de Fusta, Sala de Cal Bach, durant el matí. Presentació de l'obra conjunta, Sala de Cal Bach, 11.00. Passejades gratuïtes per la Fira amb carro, davant el monument de Rafael Casanova, 12.00. Sorteig de 500 euros en vals de compra, estand de l'Ajuntament al Passeig, 13.30.

Ripoll. Visita guiada al conjunt monàstic. Amb reserva. Oficina de Turisme. 12.00.

Espectacle *Els Castellblanc*. De la companyia I Ara Què?, de la Fundació MAP. En el marc de la trobada de Nadal de la Fundació. Tot seguit, pica-pica per als assistents. Teatre Comtal. 11.30.

Roda de Ter. Espectacle *L'espectre més hospitalari del Museu*. Amb Gerard Bidegain. Amb inscripció prèvia. Museu Arqueològic de l'Esquerda. 11.00.

Sant Joan de les Abadesses. Aplec de Santa Llúcia. Abans de la missa, audició de sardanes. Missa solemne, 12.00. En acabar, continuació de l'audició de sardanes amb la Cobla Osona. Hi haurà coca, llonganissa, xocolata i vi dolç per a tothom. Entre sardanes es faran rifes. Parròquia de Santa Llúcia de Puigmal.

Santa Eulàlia de Riuprimer. Festa major d'hivern. Esmorzar popular, zona del parc dels avis, 10.00. 1r Torneig de petanca, zona del parc dels avis, 11.00. Obra de teatre *Sota teràpia* amb el Grup de Teatre l'Atlàntida de Folgueroles, taquilla inversa, 18.00.

Tona. Concert de Nadal. Amb el Cor Bonaire. Sota la direcció de Dolors Lozano. Amb Pep Serdà al piano, M. Guiteres a la guitarra i baix i M. Farré a la flauta. Taquilla inversa. Parròquia de Sant Andreu. 18.00.

Torelló. Visita teatralitzada *reTORNs*. Amb la companyia Teatre eSseLa. L'obra recrea diferents aspectes de la torneria de fusta a partir de la música en directe, la poesia, la

dansa, el teatre... Museu de la Torneria. 18.00.

Monogràfic: poesia km 0. Xevi Pujol i Anna Boixadé. Museu de la Torneria. 19.30.

Vic. 26è Mercat Medieval de Vic. La ciutat de Vic es transforma en un poblat medieval amb artesans, taverners, firaires i espectacles al carrer. Tota la informació a <vicfires.cat>.

Com treballava un pintor a l'edat mitjana? Acompanyant la demostració d'oficis de la plaça Bisbe Oliba, el vestíbul del Museu es convertirà, per uns dies, en l'escenari d'un taller de pintor on es recrearà la tècnica medieval de la pintura al tremp i permetrà, als visitants, contemplar en directe el procés d'elaboració de la pintura sobre fusta. De 10.00 a 14.00. Museu Episcopal.

La llegenda de Nadal en família. Coneixeu l'origen de la celebració de Nadal? D'on vénen i què van descobrir els Reis Mags d'Orient? En aquesta activitat algunes peces de la col·lecció ens acompanyaran a conèixer de més a prop aquesta tradició. Amb reserva. Museu Episcopal. 10.30.

Visita guiada dels diumenges. "La casa de la ciutat: Rellotge de Josep Besses a la planta noble, arxiu municipal i sortida a la balconada". A càrrec de l'Associació Vic Informadors. Amb reserva. Oficina de Turisme. 11.30.

Visites Vicpuntzero - església Pietat. Visita Experiència Vicpuntzero. Oficina de Turisme. 12.00.

Visita guiada del diumenge a la tarda. Al centre històric, la nau central de la catedral i pujada al campanar de la Pietat. Amb reserva. Sota el rellotge de l'Ajuntament. 16.30.

Forjadora de Claus. Tallers per dissenyar claus úniques i especials. Abacus Vic. 17.00.

El Messies. G. F. Händel. Un gran Messies amb motiu del seixantè aniversari de la Coral Canigó. Sala 1 Ramon Montanyà - L'Atlàntida. 18.00.

Teatre 75m2. Amb Gottic Teatre. Espai ETC. 18.00.

Viladrau. Concert de l'Orquestra de Cambra de Canet. Formada per músics amateurs sota la direcció de Chus Castro. Taquilla inversa. Església de Sant Martí. 18.00.

CINEMA

Casal Camprodoní

Camprodon

LA MATERNAL

Dirigida per Pilar Palomero. Amb Carla Quílez, Àngela Cervantes, Jordan Dumes, Pepe Lorente, Olga Hueso, Rubén Martínez, Gal·la Sabaté, Neus Pàmies, Clàudia Dalmau, Sheila Baños, Claudia Medina, Jamila Bengharda i Karol Ruiz-Tagle. Drama. *dv.* 18.00, 22.00. *ds.* 22.00. *dg.* 18.00, 22.00.

LILO, MI AMIGO EL COCODRILO

Dirigida per Josh Gordon. Amb Brett Gelman, Constance Wu, Javier Bardem, Scoot McNairy, Shawn Mendes, Winslow Fegley, Sal Viscuso i Don DiPetta. Aventura, musical. *ds.* 18.00.

Cinema Catalunya

Ribes de Freser

VIAJE AL PARAÍSO

Dirigida per Ol Parker. Amb George Clooney, Julia Roberts, Kaitlyn Dever, Billie Lourd, Lucas Bravo, Senayt Mebrahtu, Talha Pentürk, Maxime Bouttier, Leo Castro, Murran Kain, Sean Lynch, Isaac Priest i Romy Poulrier. Comèdia romàntica. *dv.* 22.00. *ds.* 19.00.

Teatre Cinema Comtal

Ripoll

A TODO TREN 2: SÍ, LES HA PASADO OTRA VEZ

Dirigida per Inés de León. Amb Paz Vega, Paz Padilla, Santiago Segura, Leo Harlem, Luna Fulgencio, Sirena Segura, Alan Miranda, Eneko Otero i Florentino Fernández. Comèdia. *ds.* 18.00, 20.15. *dg.* 17.00, 19.15.

Sucrecines

Vic

SIMONE, LA MUJER DEL SIGLO

Dirigida per Olivier Dahan. Amb Elsa Zylberstein, Rebecca Marder, Élodie Bouchez, Judith Chemla, Olivier Gourmet, Mathieu Spinosi, Philippe Lellouche i Bastien Bouillon. Drama. *dv.* 17.55, 20.15. *ds.* 17.30, 20.15. *dg.* 17.30, 20.15.

THE CHOSEN PART 2

Dirigida per Dallas Jenkins. Amb Jonathan Roumie, Shahr Isaac, Liz Tabish, Paras Patel, Erick Avari i Yasmine Al-Bustami. Drama. *dv.* 20.30.

EL MENÚ

Dirigida per Mark Mylod. Amb Anya Taylor-Joy, Ralph Fiennes, Nicholas Hoult, John Leguizamo, Janet McTeer, Aimee Carrero, Hong Chau i Judith Light. Comèdia negra. Terror. *dv.* 18.05, 20.10, 22.15. *ds.* 16.00, 18.05, 20.10, 22.15. *dg.* 16.00, 18.05, 20.10, 22.15.

A TODO TREN 2: SÍ, LES HA PASADO OTRA VEZ

Dirigida per Inés de León, Santiago Segura. Amb Santiago Segura, Luna Fulgencio, Sirena Segura, Paz Padilla, Leo Harlem, Javier García, Diego García Arroba i Inés de León. Comèdia. *dv.* 18.20, 19.45, 21.30. *ds.* 11.40, 16.30, 18.20, 19.45, 21.30. *dg.* 11.40, 16.30, 18.20, 19.45, 21.30.

AS BESTAS

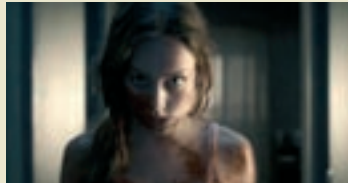
Dirigida per Rodrigo Sorogoyen. Amb Denis Ménochet, Marina Foïs, Luis Zahera, Diego Anido, Marie Colomb, Luisa Merelas, José Manuel Fernández y Blanco i Federico Pérez Rey. Drama. *dv.* 17.55. *ds.* 19.25, 21.15. *dg.* 19.25, 21.15.

BLACK PANTHER. WAKANDA FOREVER

Dirigida per Ryan Coogler. Amb Letitia Wright, Lupita Nyong'o, Danai Gurira, Winston Duke, Florence Kasumba, Dominique Thorne, Michaela Coel i Tenoch Huerta. Acció. *dv.* 17.45. *ds.* 14.30, 17.45. *dg.* 11.30, 14.30, 17.45.

VENUS

Dirigida per Jaume Balagueró. Amb Ester Expósito, Àngela Cremonte, Fernando Valdivielso, Magüi Mira, Federico Aguado i Inés Fernández. Terror. *dv.* 18.20, 20.20. *ds.* 17.30, 20.10. *dg.* 17.30, 20.10.

NOCHE DE PAZ

Dirigida per Tommy Wirkola. Amb David Harbour, Beverly D'Angelo, John Leguizamo, Cam Gigandet, Alexis Louder, Alex Hassell, Edi Patterson i André Erikssen. Acció.

dv. 17.40, 20.45. *ds.* 15.25, 17.40, 20.45, 22.00. *dg.* 11.50, 15.25, 15.45, 17.40, 20.45, 22.00.

EL CUARTO PASAJERO

Dirigida per Àlex de la Iglesia. Amb Blanca Suárez, Ernesto Alterio, Carlos Areces, Alberto San Juan, Jaime Ordóñez, Rubén Cortada, Carolo Ruiz i María Jesús Hoyos. Comèdia. *dv.* 22.15. *ds.* 22.05. *dg.* 22.05.

HISTORIAS PARA NO CONTAR

Dirigida per Cesc Gay. Amb Chino Darín, Antonio de la Torre, Javier Rey, Anna Castillo, Àlex Brendemühl, María León, José Coronado i Alexandra Jiménez. Drama. *dv.* 18.15, 20.15, 22.15. *ds.* 16.15, 18.15, 20.15, 22.15. *dg.* 16.15, 18.15, 20.15, 22.15.

MUNDO EXTRAÑO

Dirigida per Don Hall. Animació. *ds.* 15.45. *dg.* 11.30, 15.45.

CAT MUNDO EXTRAÑO

Dirigida per Don Hall. Animació. *ds.* 11.45, 17.30. *dg.* 11.45, 17.30.

TADEO JONES 3. LA TABLA ESMERALDA

Dirigida per Enrique Gato. Animació. *ds.* 13.35, 16.00, 19.30. *dg.* 11.40, 13.35, 16.00, 19.30.

Concurs de dibuix

Per a nens i nenes de 8 a 14 anys

EL 9 + petit

Tema:

Inventem un parc aquàtic

Bases

- 1.- Els dibuixos s'han de presentar en folis o cartolines mida A-4, o en un arxiu pdf, en format **HORIZONTAL**. Cada dibuix ha de portar el nom i cognoms del nen/a, edat i població. També el nom de l'escola i el telèfon.
- 2.- La temàtica és: **"INVENTEM UN PARC AQUÀTIC"**. La tècnica és lliure.
- 3.- Cada mes, de novembre a maig, s'escolliran dos dibuixos com a finalistes, que es publicaran a les pàgines d'**EL 9 +PETIT**. Tots els dibuixos finalistes participaran, a principis de juny, a la gran final, on un jurat especialitzat escollirà el dibuix guanyador. Hi haurà un premi individual per a l'alumne, quatre entrades per anar al parc aquàtic Aqua Brava i una subscripció a EL 9 NOU i un lot de llibres per a l'escola.
- 4.- Els dibuixos cal fer-los arribar, **cada mes**, a la redacció d'**EL 9 NOU** (pl. de la Catedral, 2, de Vic), en horari d'oficina. També els podeu enviar per correu electrònic a recepicio@vic.el9nou.com
- 5.- Només podran participar en el concurs les escoles de les comarques d'Osona, el Ripollès i el Moianès.

PREMIS

Regal per al **GUANYADOR/A**: quatre entrades per anar al parc aquàtic de Roses

Regal per a l'**ESCOLA**:

Subscripció a **EL 9 NOU**

Al facilitar les vostres dades accepteu expressament la política de privacitat de Premsa d'Osona, SA, que podeu consultar a www.el9nou.cat

Naixements

Nina Quiros Zariquiey. Ripoll
Luis Sánchez Campos. Ripoll

Si voleu publicar el nom dels vostres fills en aquest apartat truqueu al tel. 93 889 49 49 o bé envieu un correu a: agenda@vic.el9nou.com

Santoral

Divendres, 9

Santa Valèria

Sol: ↑ 08.06 ↓ 17.21

Dissabte, 10

Santa Eulàlia

Sol: ↑ 08.07 ↓ 17.20

Diumenge, 11

Sant Damas

Sol: ↑ 08.08 ↓ 17.20

Dilluns, 12

Mare de Déu de Guadalupe

Sol: ↑ 08.09 ↓ 17.20

Dimarts, 13

Santa Llúcia

Sol: ↑ 08.10 ↓ 17.21

Dimecres, 14

Sant Just

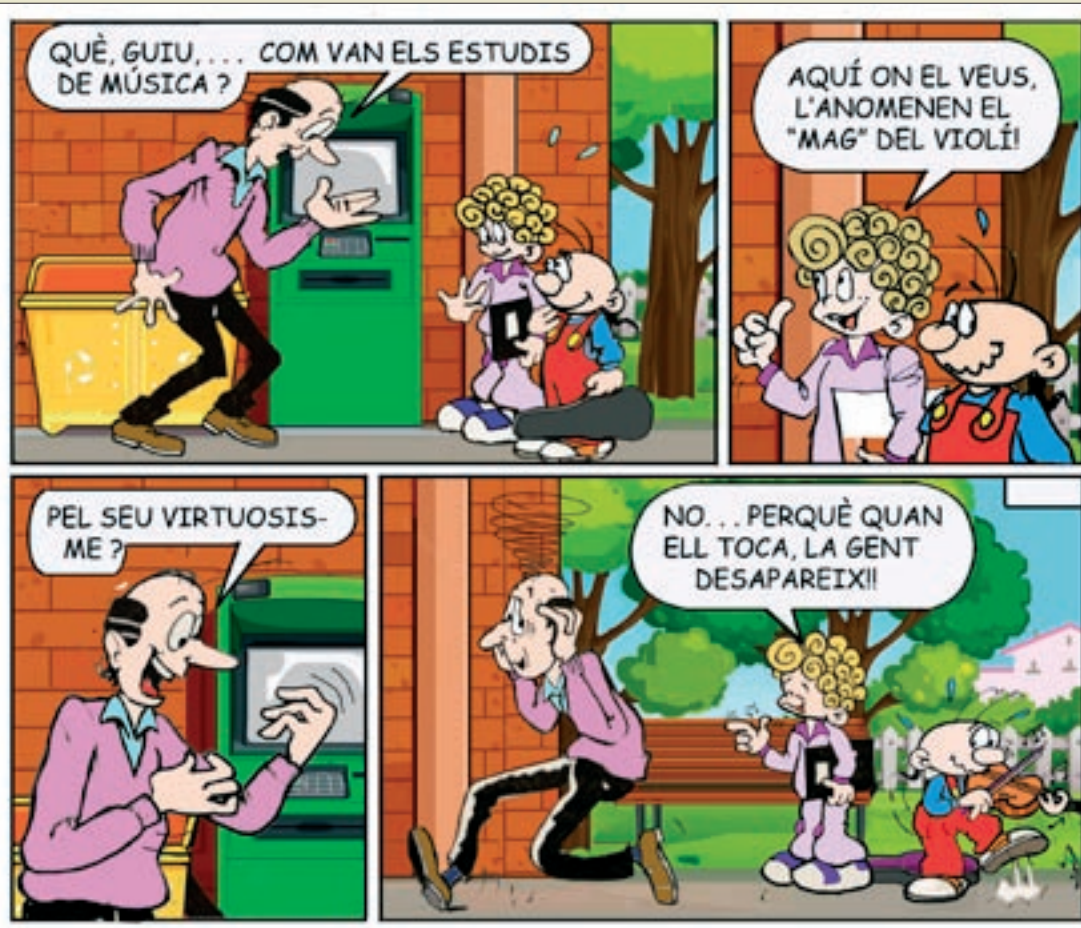
Sol: ↑ 08.10 ↓ 17.21

Dijous, 15

Sant Valerià

Sol: ↑ 08.11 ↓ 17.21

Quirzet l'homenet

Pl. Sta. Clara, 6
93 886 10 55
Pg. Generalitat, 26
93 885 46 52
Rbla. Davallades, 5
93 885 47 22
C. Nou, 43
93 886 10 55
VIC

PODOLOGIA:

Sílvia Nieto Pl. Santa Clara, 6 93 886 10 55
Marta Serra Bisbe Strauch, 16 93 889 46 02 Mútues i Privats (CEMAV)
Pg. Generalitat, 26 93 885 46 52
Rbla. Davallades, 5 93 885 47 22

TERÀPIA VISUAL

Roger Verdaguer Rbla. Davallades, 5 93 885 47 22

Defuncions

Pepita Sales Soler. 86 anys. Vic
Pepita Pera Baldellou. 82 anys. Vic/Badalona
Maria Serra Pujol. 97 anys. Vic
Manuel Alcalá Garrido. 83 anys. Tona/Manlleu
Carmen Gómez Monrobe. 88 anys. Tona/Vic
Jordi Casasampera Ribas. 69 anys. Sant Boi de Lluçanès/Vic
Marcos Gil Rodríguez. 85 anys. Vic
Joaquim Sarrate Aregall. 84 anys. Centelles/Vic
Ali Haourigui El Bouzakhti. 68 anys. Vic/Alhucemas
Joan Capdevila Febrer. 93 anys. Tona/Vic
Yongbin Xu. 48 anys. Barcelona/Vic
Cèlia Cuffí Casellas. 81 anys. Sant Julià de Vilatorrada/Vic
Núria Romero Barceló. 85 anys. Vic
Alfredo Durán Gómez. 57 anys. Aiguafreda/Vic
Maria de Prades Parera. 80 anys. Vic
Antonio Garcia Garcia. 94 anys. Vic
Juanra Rodríguez Rey Berrere. 90 anys. Vic
Encarnita Ponce Rodríguez. 87 anys. Vic

Dolors Carreras Òdena. 86 anys. Vic
Josep Grau Serrallonga. 75 anys. Vic
Lluís Bach Casanovas. 88 anys. Vic
Neus Serrat Creus. 98 anys. Manlleu
Teresa Garcia Chicano. 93 anys. Tona/Manlleu
Joan Bellpuig Fluvià. 89 anys. Taradell
Maria Arumí Valdeoriola. 102 anys. Seva
Maria Magdalena Puigferrer Serra. 79 anys. Balenyà
Teresa Linares Serra. 93 anys. Borgonyà
Martina Aranda Ruiz. 81 anys. Torelló
Lluís Ayats Casali. 75 anys. Sant Vicenç de Torelló
Antònia Boix Morató. 89 anys. Torelló
Felisa Urkidi Villegas. 99 anys. Sant Hipòlit de Voltregà
Montserrat Gonfaus Obradors. 99 anys. Sant Feliu Sasserra
Concha Bautista Contreras. 89 anys. Campdevànol
Andrés Vidal Sala. 74 anys. Vilallonga de Ter
Manuela Nou Puli. 91 anys. Molló
Providencia Subirana Farres. 98 anys. Campdevànol

Farmàcies

Vic

➤ARUMÍ

Pl. Divina Pastora, 2 | dia 9

➤URGELL

Rbla. Hospital, 18 | dia 10

➤EURAS

C. Tagamanent, 1 | dia 11

Roda de Ter

➤DEL TER

Pl. Verdaguer, 1 | dies 9 i 10 matí

➤TORRENT

Pl. Major, 7 | dia 10 tarda

St. Quirze de Besora

➤BESORA, SCP

C. del Pont, 45 | dies 9 i 10

Tona

➤JAIME

C. Antoni Figueras, 11 | dies 9, 10 i 11

Torelló

➤NOFRE

C. Manlleu, 31 | dia 9

➤PRAT

C. del Pont, 17 | dies 10 i 11

Manlleu

➤FERRER CHAMBÓ

Pl. Fra Bernadí, 19 | dia 9

➤ASSUMPTA AUTET

C. Font, 15 | dies 10 i 11

Olost

➤SALA CASTANY

Pg. Dr. Lleopart, 4 | dies 9 i 10 matí

Prats de Lluçanès

➤VIVER

C. Major, 35 | dies 10 matí i 11 matí

Sant Bartomeu del Grau

➤CASACUBERTA

C. Vell, 35 | dia 10 matí

Ripoll

➤PRUJÀ

Pl. Sant Eudald, 2 | dia 9

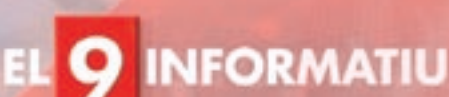
➤RIERA

C. Tarragona, 12 | dies 10 i 11

Sant Joan de les Abadesses

➤SUNYER

C. Pere Rovira, 14 | dies 9, 10 i 11

EL 9 TV

Tota l'actualitat d'Osona de forma rigorosa i amena

De dilluns a divendres, 20.30h

Presenta: Natàlia Peix

EL TEMPS

Informació facilitada per: meteosona.com i acom.cat

- Assolellat
- Parcialment cobert
- Ennuvolat
- Pluja
- Ruixats
- Plugims
- Tempesta elèctrica
- Boira
- Neu
- Vent

Divendres

8.05 am - 5.20 pm

Previsió divendres
Després del pas del front d'aquest dijous, divendres no acabarà de fer net. Matí amb algun banc de boira i cel ennuvolat. Podria caure algun ruixat dispers. Al migdia hi haurà clarianes amb el pas de núvols alts i mitjens que deixaran el cel mig ennuvolat. Les temperatures pujaran lleugerament.

Dissabte

8.06 am - 5.20 pm

Previsió dissabte
Continuarà el temps insegur. El pas d'un altre front pot deixar ruixats. La cota de neu se situarà als 1.500 metres. Podria caure una mica de neu als punts més alts del Montseny. Les temperatures mínimes seran sota zero de bon matí a les fondalades. El vent bufarà de flux a moderat del sud-oest.

Diumenge

Previsió diumenge
Després del pas del front, el cel quedarà mig ennuvolat per núvols mitjens i alts. El protagonista serà el fred, amb mínimes sota zero a la majoria dels observatoris, sobretot a les fondalades. Ambient fred al llarg del dia i amb màximes que no passaran dels 8 o 10°C. El vent bufarà flux del sud-oest.

... aquesta setmana

Les imatges dels lectors

eltemps@vic.el9nou.com

Població	Temperatures				Pluja Litres
	Dia	Mín.	Dia	Màx.	
Molló	5-Des.	-3,9	6-Des.	14	0,0
St. Pau de Segúries	5-Des.	-6,1	6-Des.	12,9	0,6
Ribes de Freser	5-Des.	-5,7	6-Des.	12,6	2,4
Núria	3-Des.	-8,1	6-Des.	8,4	2,1
Ripoll	5-Des.	-4,4	6-Des.	13,5	0,2
Ulldeter	2-Des.	-8,3	6-Des.	4	3,9
Vic	3-Des.	-5	6-Des.	13,7	2,6
Espinelves	3-Des.	-2,9	7-Des.	13,6	4,6
La Gleva	3-Des.	-3,3	7-Des.	13,8	0,8
Hostalets de Balenyà	3-Des.	-3	6-Des.	14	6,9
Rupit	3-Des.	-4,5	6-Des.	13,5	4,0
Sant Sadurní d'Osormort	3-Des.	-7,2	7-Des.	13,8	6,0
Manlleu	3-Des.	-3,5	7-Des.	14,5	1,2

JOSEP M. COSTA

MARIA ÀNGELS ROVIRÓ

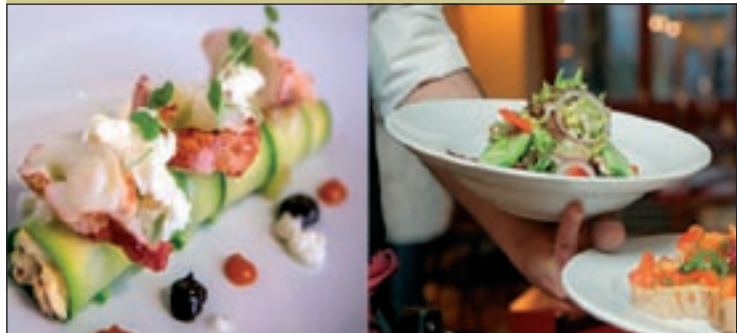
AGRUPACIÓ METEOROLÒGICA D'OSONA

CARMEN MOLLIST

#ElTemps per Compartir

GUIA GASTRONÒMICA

La Taverna D'en Sidoró
GRAN VARIETAT DE TAPES A ESCOLLIR

CUINA OBERTA TOT EL DIA
 De dilluns a dissabte de 7.00 a 24.00

PI Mas Galí - C. Pirineus, 20 Gurb
 Tel. 93 883 16 89 / 607 629 011

Fussimanya
 - RESTAURANT -
 - 50 ANS -

ESMORZARS I DINARS
50

Reserves: 93 812 21 88
 www.fussimanya.cat

RESTAURANT 4 CARRETERES

Carretera C-17, km 50 - Tona (Barcelona)
 Tel. 93 887 03 50 - Fax 93 887 04 00
 fidormasl@gmail.com
 www.4carreteres.com

Restaurant:
 Obert de dimarts a diumenge
 Dilluns tancat per festa setmanal
 * Menú diari 16€
 * Cap de setmana 28€

Cafeteria:
 Menú de dimarts a diumenge

CLASSIFICATS

Serveis

Detectius privats. Pagès i Gassó. Investigacions familiars, laborals i mercantils. Control de menors. Tel. 93 883 28 33.

Treball

Per ampliació de plantilla Segalés busca **2 operaris de 1a** per a fabricació de maquinària d'inoxidable. **2 operaris de 2a** per a fabricació de maquinària d'inoxidable. **2 muntadors**, amb disponibilitat de viatjar de dilluns a divendres. **1 enginyer mecànic**, amb coneixements d'Inventor. Envieu CV a: comercial@segales.net Tel. 93 886 23 66 www.segales.net

Per feina de notaria a Vic. Som Rocio Lázaro Velo i Oksana Zharbova Kaplún, notàries electes de Vic. Necessitem **oficial, copista i auxiliar administratiu** per formar equip a Vic (nova obertura). Es requereix experiència prèvia i coneixement de català. Els interessats poden contactar i enviar el seu CV al següent e-mail notarialazarozharbova@gmail.com

Immobles

En venda **nau industrial de 271 m² ampliables amb el pati de 147 m²**. A sobre, **pis per entrar a viure de 105 m²** construïts i dos terrats. Cèdula d'habitabilitat i certificat de qualificació energètica. En molt bon estat. Polígon Mas Galí de Gurb. 335.000 euros. Només particulars. Tel. 636 56 83 73.

Animals

Per a protegir una gata de trets i paranys, vam haver de portar-la de Llanars a la Protectora de Ripoll, des d'on s'ha escapat. Està perduda. Tel. 606 28 34 68.

GUIA DE SERVEIS

Girbau Consulting
 Oficina tècnica ambiental

Estudis d'impacte paisatgístic

Av. Paisos Catalans, 5 B - VIC
 Tel. 93 854 11 69
 www.girbauconsulting.com
 girbau@girbauconsulting.com

LA IMMOBILIÀRIA HABITATGE

PER COMPRAR, VENDRE I LLOGAR

93 889 42 77 | www.habitatge.com
 Pl. Estació, 8 (Vic)

COMPRO PISOS I CASES A OSONA

VISITA SENSE COMPROMÍS

620 27 70 55

EXPO MUDANCES VIC, S.L.

- Servei de guardamobles
- Especialistes en muntatge i desmuntatge de mobles

C. Canigó, 83, 4t 3a - Tel. 619 35 79 73 - 675 92 13 76 - VIC

AUTODESBALLESTAMENTS LA GLEVA

Ctra. N-152, km 75,6 - LES MASIES DE VOLTREGA
 93 857 11 53 - 93 850 24 70

US OFERIM ELS NOSTRES SERVEIS
 - COMPRA DE VEHICLES ACCIDENTATS
 - RETIRADA DE VEHICLES USATS PER DESBALLESTAMENT
 - TRAMITACIÓ DE BAIXES DEFINITIVES
 - VENDA DE RECANVIS D'OCCASIÓ

Per a més informació, truqui'ns als telèfons:
 93 857 11 53
 www.desuaceslaGLEVA.com 93 857 06 10
 Botiga on-line Fax 93 850 24 70

40 anys DESEMBUSSOS i FOSSES SÈPTIQUES

M.TERRICABRAS S.L.

Ctra. Sant Hipòlit, km. 4,100 - GURB
 Tel. 93 886 24 78
 www.terrincabras.cat

NEIDA
 Neteja · Aigua · Tecnologia

DESEMBUSSOS, NETEGES I TRANSPORT D'AIGUA Tel. 630 96 42 84 - 93 857 03 74 - contacte@neida.cat

ANUNCIS CLASSIFICATS EL 9 NOU

PER NOMÉS **2€** / PARAULA*

Surt 6 edicions al diari de paper i durant 3 setmanes a

EL 9 NOU.CAT

Per a més informació:
 93 889 49 49

Guies de SERVEIS

si voleu ser-hi truqueu al

93 889 49 49

93 860 30 20

OFERTES DE FEINA

Espai patrocinat per

Empresa de consolidada trajectòria en el sector Alimentació FMCG i en important fase de creixement en l'àmbit nacional requereix incorporar un/a

CAP DE FÀBRICA

amb clar enfocament en l'optimització, gestió i control de producció

Per a important i històrica empresa industrial del sector metal·lúrgic d'Osona seleccionem un/a

DIRECTOR/A IT

AMB EXPERIÈNCIA EN EMPRESA INDUSTRIAL I ENFOC A INFRAESTRUCTURA

Empresa constructora de consolidada trajectòria i en fase de creixement a Osona requereix incorporar a l'Oficina Tècnica un/a

ARQUITECTE TÈCNIC O DELINEANT

Empresa constructora amb més de 25 anys de trajectòria en el sector i especialitzada en projectes industrials, requereix incorporar un/a

CAP D'OBRA

amb experiència mínima de 8 anys

Empresa d'Osona dedicada a la realització de projectes i instal·lacions d'energies renovables, refrigeració i climatització per als sectors domèstic i industrial, requereix incorporar, per a liderar l'Oficina Tècnica un/una

ENGINYER/A D'INSTAL·LACIONS INDUSTRIALS

Important empresa del sector de Telecomunicacions, líder a Catalunya central i en constant desenvolupament i creixement, precisa incorporar:

TÈCNIC/A INSTAL·LADOR DE TELEFONIA VEUIP

TÈCNIC/A DE SUPORT A L'USUARI

 COSTER COSTERTEC de Torelló necessita:

ADMINISTRATIU/IVA DEPARTAMENT DE LOGÍSTICA

Es demana:

- Formació universitària.
- Coneixements de programes d'ofimàtica (indispensable Word i Excel) i de gestió tipus SAP.
- Nivell alt d'anglès i valorable un segon idioma (francès o italià).
- Preferiblement amb experiència.
- Residència habitual comarca d'Osona o proximitats.

S'ofereix:

- Contracte laboral i alta a la SS.
- Formació a càrrec de l'empresa.
- Treball en equip interdisciplinari.

Interessats envieu currículum a secretaria@coster.com

Et connectem amb el teu futur

etalentum Vic

Osona, Moianès i Berguedà
C/ Anselm Clavé, 2 - 2n 4a
93 880 75 25

etalentum Olot

Garrotxa i Ripollès
C/ Pic del Bac, 5 - Local 8
97 264 03 76

etalentum Manresa

Bages i Anoia
C/ Àngel Guimerà, 8-12 - 2n 4a
93 811 33 65

GUIA MÈDICA

ferSalut
LA FARMÀCIA DEL SEU ESPERANÇAT

ANTICONCEPTIUS DE LLARGA DURADA: MILLORA EN L'ACCESSIBILITAT DE L'IMPLANT SUBDÈRMIC

DECIDIR QUAN TENIR DESCENDÈNCIA O BÉ OPTAR PER NO TENIR-NE ÉS UN DRET FONAMENTAL DE LA SALUT SEXUAL I REPRODUCTIVA DE LES DONES. PER TANT, LA DISPONIBILITAT I L'ACCÉS A L'ANTI-CONCEPCIÓ MINIMITZA EL RISC D'EMBARÀS NO PLANIFICAT.

L'implant subdèrmic, juntament amb el DIU, forma part dels mètodes anticonceptius coneguts com a LARC (*long-acting reversible method of contraception*). Tant en un cas com en l'altre, es tracta de mètodes contraceptius reversibles de llarga duració. És a dir, protegeixen de l'embaràs durant el seu ús, però al retirar-los es recupera la fertilitat immediatament. Concretament, en el cas de l'implant, la seva duració contraceptiva és de tres anys.

Els mètodes LARC disminueixen el risc d'embaràs no planificat

L'implant subdèrmic és un mètode hormonal amb progestàgens sols, és a dir, conté una sola hormona, l'etonogestrel, que és un progestagen, justament el tipus d'hormona que realitza l'efecte contraceptiu en els mètodes hormonals evitant l'ovulació i, per tant, la possibilitat d'embaràs. També en els mètodes combinats amb estrògens l'efecte anticonceptiu és a través del progestagen que contenen, com és el cas de les píndoles combinades, l'anell o els pegats.

A diferència dels mètodes combinats, amb els mètodes amb progestàgens sols com és el cas de l'implant, s'evita amb una major freqüència la incompatibilitat que es pot presentar en alguns casos pel fet de contenir estrògens, ja sigui per una patologia de la usuària o algun factor de risc que els contraindiqui.

L'implant evita contraindicacions dels mètodes combinats

Hem de tenir en compte, però, que els mètodes amb progestàgens sols solen presentar un patró de sagnat diferent del cicle femení natural o el sagnat per deprivació hormonal amb mètodes combinats durant la setmana de les pastilles placebo o bé la setmana de descans, en el cas de l'anell o els pegats. Com que no conté estrògens, l'implant manté una dosi estable de progesterona que evita l'embaràs, però possiblement no es presentarà un sagnat cíclic, sinó que amb freqüència es presenta un *spotting*, pèrdues de quantitat escassa diversos dies al mes, o bé es passa a no presentar pèrdues.

A favor, es tracta d'un mètode molt eficaç per evitar l'embaràs, sent comparable en aquest sentit amb els mètodes definitius, segons dades de l'Índex de Pearl, que és l'índex estadístic que calcula l'efectivitat dels mètodes anticonceptius.

S'estima que la possibilitat de fallada dels LARC en el primer any d'ús és menor a l'1%, mentre que en el cas de les píndoles és del 9% i la del preservatiu és del 18% en ús real. Malgrat la seva seguretat i eficàcia, els LARC són els mètodes menys utilitzats per les dones, especialment entre les dones més joves, tot i ser la població que amb més freqüència vol evitar embarassos no planificats.

Les llevadores insereixen implants als CAP

La inserció de l'implant és una tècnica senzilla que es realitza amb anestèsia local, per evitar molèsties, a la cara interna del braç. No es requereix fer un canvi d'hàbits posterior a la seva col·locació i es tracta d'una tècnica que es realitza en pocs minuts. Una vegada inserit, l'implant es pot palpar, però no s'observa a simple vista si mirem el braç.

Per la seva retirada es pot esperar fins a tres anys, que és quan s'aconsella fer-ne el recanvi per garantir l'efecte contraceptiu, i inserir-ne un altre si es vol continuar utilitzant l'implant com a mètode. Si es desitja, es podria retirar abans, en qualsevol moment, amb la conseqüent recuperació de la fertilitat posterior a la retirada.

DERMATOLOGIA

Dr. Josep M. Arimany
Dra. M. A. González-Enseñat
- DERMATOLOGIA
I DERMATOLOGIA PEDIÀTRICA
- Teràpia fotodinàmica - Làser
Rambla Hospital, 4, pral. 1a
Tel. 93 885 24 36 - 08500 VIC

OTORINOLARINGOLOGIA

Dr. JOSEP MOLERA BLANCH
GOLA - NAS - OÏDA
HORES CONVINGUDES
Pl. Estació, 8, entresòl - VIC
Tel. 93 885 26 21

Dr. CASTANEDO

www.drcastanedo.com
Missatgeria privada i videoconferència
Cirurgia ortopèdica i Traumatologia
Cirurgia artroscòpica
Revisions esportives
Acupuntura
CONCERT AMB MÚTUES
Vic - Clínica de Vic - Bayés Clínica Tel. 93 881 65 00
Vic - Centre Mèdic Vic Tel. 93 885 25 12
Vic - Clínica Sant Josep Tel. 93 886 17 00
Vic - CEMAV Tel. 93 889 46 02

UROLOGIA

J. Dinarès i Prat
Metge-Uroleg
UROLOGIA GENERAL I INFANTIL
HORES CONVINGUDES
dinaresvic@hotmail.com
Rda. Camprodon, 26 • Escala D. baixos
VIC - 93 885 27 56
C. Maclà Bonaplata, 4 • Escala B2, 2n 1a
Ripoll - 972 71 43 54 (edifici Casino)

Centre oftalmològic VSK
ÉS VEURE-HI BÉ!

Rda. Camprodon 1 Vic
centrevsk.com
93 858 09 08

GUIA MÈDICA
EL 9 NOU

93 889 49 49

Posa el teu anunci a classificats.el9nou.cat

Dr. Oriol Parés

ANGIOLOGIA i CIRURGIA VASCULAR
MALALTIES CIRCULATORIES
Varius (CHIVA, estètica...)
edema limfàtic, úlceres...
CONCERT AMB MÚTUES
Vic - Bayés Consultori Tel. 93 889 22 29
Vic - Clínica de Vic - Bayés Clínica Tel. 93 881 65 00
Manlleu - Centre Mèdic Manlleu Tel. 93 851 41 11

OFTALMOLOGIA

Dr. RAFART ARUMÍ
OFTALMOLOGIA GENERAL
Clínica de Vic
Rda. Francesc Camprodon, 4, 3a planta
VIC - Tel. 93 885 55 09

Dificultats d'aprenentatge? Alteracions de conducta?

Bayés IDETAN vol donar resposta a les dificultats o trastorns del neurodesenvolupament que afecten al rendiment escolar o acadèmic i/o provoquen alteracions de conducta.

Bayés Clínica
Rda. Francesc Camprodon, 4
08500 Vic
T. 938 816 500 / 938 893 587
DEMANAR HORA
bayesidetan.cat

Reproducció assistida de proximitat

Consultori Bayés / Plaça de la Catedral, 9 / Vic

www.fecunmed.com
938 611 828

EN BONES MANS CAPACITAT D'ELECCIÓ CONFORT SEGURETAT

CONSULTES EXTERNES
Ronda Francesc Camprodon, 4. Vic
Tel. 93 886 31 31/902 482 211
Fax 93 886 78 22

HOSPITALITZACIÓ
Francesc Pla "El Vigatà", 1. Vic
Tel. 93 702 77 41 Fax 93 702 77 62

clinicadevic@chv.cat · www.chv.cat

TOTES LES ESPECIALITATS MÈDIQUES I QUIRÚRGIQUES

CARDIOLOGIA Prof. Dr. Toni Bayés | Dr. Jaume Riba | Dr. Pau Codina | Dr. Roger Villuendas
CARDIOLOGIA PEDIÀTRICA Dr. Ferran Rosés
MEDICINA INTERNA Dr. Joan Brugués | Dr. Ramon Pujol
NEUROLOGIA Dr. Adrià Arboix | Dra. Ma Àngels Bayés
REUMATOLOGIA Dr. Raimon Sanmartí | Dr. José Ramon Rodriguez
APARELL DIGESTIU Dr. Ramon Barniol | Dr. Pere Hernández | Dr. Carlos Leal
ONCOLOGIA Dr. Eduard Batiste-Alentorn
ENDOCRINOLOGIA Dr. Ignasi Saigó
DERMATOLOGIA Dr. Josep Arimany | Dra. Laia Canal
PSIQUIATRIA Dr. Jordi del Rio | Dra. Mercè Aubareda
PSIQUIATRIA INFANTIL I JUVENIL Dr. Pere Tapias
AL·LÈRGIA PEDIÀTRICA Dra. Anna López de Aguilera
PEDIATRIA Dr. Pere Domènech | Dra. Anna López de Aguilera
GINECOLOGIA, OBSTETRICIA I REPROD. ASSISTIDA Dr. Raimon Rovira | Dr. Josep Grau
Dr. Xavier Saura | Dra. Núria Gil | Dra. Eva Borralleras | Dr. Walter Trusso
UROLOGIA Dr. Josep Fernandez Zuazu
ANGIOLOGIA I CIRURGIA VASCULAR Dr. Oriol Parés
OTORINOLARINGOLOGIA Dr. Miquel Molinero
OFTALMOLOGIA Dr. Joan Tell | Dr. Joan Oliveres | Dr. Salvador Bofill
OFTALMOLOGIA INFANTIL Dra. Mariona Vidal
TRAUMATOLOGIA Dr. Llorenç Guillaumet | Dr. Francesc Diaz
PNEUMOLOGIA Dra. Sílvia Molina | Dr. Joan Serra
CIRURGIA GENERAL Dr. Joan Molinas
CIRURGIA ORAL I MAXIL·LOFACIAL Dr. Lidia Darder
CLÍNICA DEL DOLOR Dra. Mercè Jiménez
PSICOGERIATRIA Dr. Francesc Escabia
MEDICINA FAMILIAR I COMUNITÀRIA Dra. Anna Ramos | Dra. Carmen Álvarez
Dr. Vicenc Canal | Dr. Enric Solà
Dr. Josep Fontarnau
MEDICINA DE FAMÍLIA Dr. Robert Clivetti
MEDICINA DEL SON Llic. Jordi Alcàsser
PSICOLOGIA Llic. Iris Verdagué | Llic. Gemma Calvet
PSICOLOGIA INFANTIL Llic. Anna Brugulat
NEUROPSICOLOGIA Llic. Anna Brugulat
ECOGRAFIA DOPPLER EN COLOR Prof. Dr. Agustí Comella | Dra. Olga Gürü
Dr. Diego Goldwasser | Dr. German Cediel
DIETÈTICA I NUTRICIÓ Sra. Laura Barniol
PODOLOGIA Sra. Carme Sallent
LOGOPÈDIA Sra. Marta Mauri
FISIOTERÀPIA Sra. Carme Garolera | Sra. Maria Torra | Sra. Anna Soler | Sra. Mireia Parra
ÒPTICA, OPTOMETRIA I TERÀPIA VISUAL Sra. Anna Grifell
ANESTESIOLÒGIA Dra. Mercè Jiménez | Dra. Teresa Planella | Dr. Julio Roza

BAYESCONSULTORI.CAT

LA PROGRAMACIÓ DEL CAP DE SETMANA

Divendres 9

6.00 CAMINANT PER CATALUNYA. Divulgatiu.
 6.30 TORN DE TARDA. Magazin.
 7.00 NEX MATÍ. Informatiu.
 9.00 TERRITORI 17. Magazin.
 Presenta: Isaac Moreno.
 11.00 LA TRAMOIA. Divulgatiu.
 11.30 GAUDEIX LA FESTA. Cultura popular.
 12.00 TORN DE TARDA. Magazin.
 12.30 PREMIS ARC. Musical.
 14.00 CAMINANT PER CATALUNYA. Divulgatiu.
 14.30 LA PORTERIA. Esports.
 Presenta: Pitu Anaya.
 15.30 GAUDEIX LA FESTA. Cultura popular.
 16.00 LA TRAMOIA. Arts escèniques.
 16.30 FET A MIDA. Magazin.
 Presenten: Vanessa Raja i Pere Puig.
 18.30 TORNA-LA A TOCAR, SAM. Cinema. Presenta: Pitu Anaya.
 19.00 TORN DE TARDA. Magazin. Presenta: Guillem Rico.
 19.30 180 GRAUS. Magazin. Presenta: Laura Ribes.
 20.00 TORN DE TARDA. Magazin.
 20.30 EL 9 INFORMATIU. Les notícies d'Osona. Presenta: Clàudia Dinarès.
 21.00 ... I BONA LLETRA. Espai d'entrevistes. Presenta: Natàlia Peix.
 22.00 PROGRAMES ESPECIALS. Mercat Medieval de Vic.
 22.30 EL 9 INFORMATIU. Les notícies d'Osona.
 23.00 SALA 9. Cinema. *Violència a Dodge City*.
 0.30 PROGRAMES ESPECIALS. Mercat Medieval de Vic.
 1.00 EL 9 INFORMATIU. Les notícies d'Osona.
 1.30 ... I BONA LLETRA. Espai d'entrevistes.

2.30 PORTAL D'INFORMACIÓ DINÀMIC. Els titulars d'EL 9 NOU, agenda d'actes i moviment demogràfic d'Osona.

Dissabte 10

6.00 EL 9 INFORMATIU.
 6.30 TORN DE TARDA. Magazin.
 7.00 TORNA-LA A TOCAR, SAM. Cinema.
 7.30 EXCEL-LENT!. Divulgatiu.
 8.00 PAISATGES ENCREUATS. Divulgatiu.
 8.30 EL 9 INFORMATIU. Les notícies d'Osona.
 9.00 PROGRAMES ESPECIALS. Mercat Medieval de Vic.
 9.30 GAUDEIX LA FESTA. Cultura popular.
 10.00 TORNA-LA A TOCAR, SAM. Cinema.
 10.30 CAMINANT PER CATALUNYA. Divulgatiu.
 11.00 EL 9 INFORMATIU. Les notícies d'Osona.
 11.30 LA TRAMOIA. Arts escèniques.
 12.00 CAMINANT PER CATALUNYA. Divulgatiu.
 12.30 L'ORSAL. Futbol.
 13.30 PROGRAMES ESPECIALS. Mercat Medieval de Vic.
 14.00 EL 9 INFORMATIU. Les notícies d'Osona.
 14.30 ... I BONA LLETRA. Espai d'entrevistes.
 15.30 TORNA-LA A TOCAR, SAM. Cinema.
 16.00 PROGRAMES ESPECIALS. Mercat Medieval de Vic.
 16.30 THE WEEKLY MAG. Magazin en anglès. Presenta: Marcela Topor.
 18.00 EN JOC. Esports.
 20.30 NEX CAP DE SETMANA. Informatiu. Presenta: Meritxell Garriga.
 21.00 AVENTURÍSITC. Esports d'aventura.

21.30 QUINA VELLESA!. Divulgatiu.
 22.00 OBJECTIU PAKI. Musical.
 23.30 PROGRAMES ESPECIALS. Mercat Medieval de Vic.
 0.00 TORNA-LA A TOCAR, SAM. Cinema.
 0.30 ... I BONA LLETRA.
 1.30 AVENTURÍSITC.
 2.00 TORNA-LA A TOCAR, SAM.
 2.30 PORTAL D'INFORMACIÓ DINÀMICA.

Diumenge 11

6.00 TORN DE TARDA. Magazin. Programes de dilluns a divendres.
 8.30 TORNA-LA A TOCAR, SAM. Cinema.
 9.00 GAUDEIX LA FESTA. Divulgatiu.
 9.30 AVENTURÍSTIC. Esports d'aventura.
 10.00 PAISATGES ENCREUATS. Divulgatiu.
 10.30 PROGRAMES ESPECIALS. Mercat Medieval de Vic.
 11.00 MISSA DE MONTSERRAT. Religió. En directe.
 12.25 FUTBOL EN JOC. Futbol. En directe.
 14.45 GASTROMÒBIL. Cuina.
 15.00 PROGRAMES ESPECIALS. Mercat Medieval de Vic.
 15.30 EN JOC. Esports.
 20.30 NEX CAP DE SETMANA. Informatiu. Presenta: Meritxell Garriga.
 21.00 PROGRAMES ESPECIALS. Mercat Medieval de Vic.
 21.30 CONNECTI.CAT. Magazin.
 22.30 TELÓ DE FONTS. Arts escèniques.
 23.00 OBJECTIU PAKI. Musical.
 0.30 ... I BONA LLETRA.
 1.30 GAUDEIX LA FESTA.
 2.00 AVENTURÍSTIC.
 2.30 PORTAL D'INFORMACIÓ DINÀMIC.

EL FORAT DEL 9

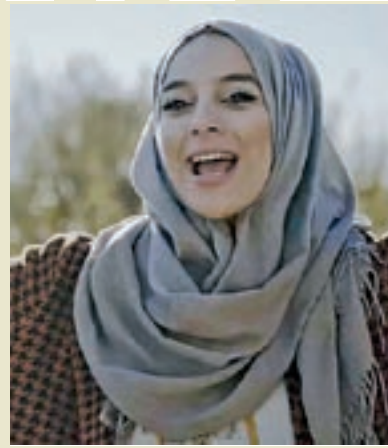
Celebrar la Constitució tot fent la Titan Desert

Jordi Sunyer

Encara que engolint televisió generalista sembli mentida, us ben asseguro que al món de l'esport hi ha vida més enllà del Mundial de futbol. Ho podeu comprovar cada dilluns al *Temps afegit*, on si us agrada el futbol de veritat podeu seguir les aventures del Tona a Tercera Federació o els alts i baixos de Vic, Manlleu i Torelló a Primera Catalana. Aquesta setmana, a més, al *Temps afegit* fins i tot m'he assabentat d'una bomba extrafutbolística: el millor xocolater del món, l'osonenc Lluç Crusellas, es prepara per participar a la propera Titan Desert. Llàstima que el programa d'esports d'EL 9 TV es faci dilluns i no dimarts, ja que la tertúlia final hauria estat divertida amb uns comentaris-

tes que per un dia sí que haurien celebrat la Constitució amb l'eliminació sonada de la *selección* a mans d'un equip que s'assembla més al Tona que no pas al Barça. Si s'enfronten Espanya i el Marroc jo sempre vaig amb el Front Polisario però dimarts, és clar, em vaig sentir proper al combinat de Hoalid Regragui. I sí, la victòria del Marroc es va celebrar a molts carrers d'Osona i de Catalunya i va servir per omplir minuts a unes televisions que així aquell dia van poder amagar la important manifestació independentista contra els pactes amb Espanya que hi va haver a Barcelona. I tornant a la Titan Desert, que per cert es disputa al Marroc, ja sé qui podria acompanyar-hi Crusellas. Hi podria anar amb l'encara seleccionador espanyol Luis Enrique, que ja té experiència en la cursa i que té els mateixos números per seguir a la banqueta de la *Roja* que jo d'endur-me la grossa de Nadal.

Miss Raisa, a '... i bona lletra'

Natàlia Peix entrevista Imane Raissali Salah, *Miss Raisa*, cantant, comunicadora i escriptora; Ester Busquets, doctora en Filosofia, i Oriol Picas, director del Museu Episcopal de Vic.

... i bona lletra
 dv., 21.00; ds., 14.30

Especial Mercat Medieval

Reportatge amb les millors imatges del Mercat Medieval de Vic, amb paradetes, activitats infantils, música, balls, recreació d'oficis i els espectacles de carrer.

Programes especials
 dv., 22.00; ds., 9.00, 13.30 i 16.00; dg., 10.30 i 15.00

Connexions al Mercat Medieval

El reportatge del Mercat Medieval es complementarà amb connexions en directe al *NEX matí*, al *Fet a mida* i al *Torn de tarda* d'aquest divendres.

NEX Matí, *Fet a mida* i *Torn de tarda*
 divendres, 7.00, 16.30 i 19.00

Objectiu Paki

Arrenca el càsting final per decidir quins dels candidats proposats per cada televisió local participaran a la tercera edició d'Objectiu Paki.

Objectiu Paki
 dissabte, 22.00

Missa de Montserrat

Cada diumenge segueix en directe la missa conventual del monestir de Montserrat.

Missa de Montserrat
 diumenge, 11.00

Les notícies del cap de setmana

Meritxell Garriga (a la foto) presenta l'informatiu dels caps de setmana de La Xarxa, recollint tota l'actualitat de dissabte i diumenge.

Nex cap de setmana
 dissabte i diumenge, 20.30

LUIS WILKER WILKERNET

FILLS DE YOUTUBE

La primera vegada que vaig descobrir un nen de YouTube va ser a través del nebot gran, que mirava

un tal MikelTube, un nen que semblava tenir la seva edat i feia coses normals, quotidianes. Crec que desembolicava regals. Ho he anat a comprovar a Google i veig que va començar a ser influ-

encer amb 6 anys, el 2015. El nen continua sent un nen i continua fent vídeos, però ara també hi han afegit el seu germà Leo, els pares i el gat. Els vídeos, cosa forta, tenen milions de reproduccions.

Aquesta família podria ben ser la protagonista d'*Els nens són reis*, l'última novel·la de Delphine de Vigan (Edicions 62). L'autora francesa entra en el pantanós terreny de la infantesa retransmesa a través de les xarxes. El llibre s'ajuda del thriller policial i

Compta més la imatge projectada que la realitat: tothom s'entesta a fer veure que la seva vida val la pena

de la desaparició d'una nena famosa per explorar l'actual

concepte d'intimitat, i també d'èxit. Qui no ha caigut en la temptació de penjar alguna imatge dels seus preciosos fills? Quin mal poden fer. Qui no s'ha encaterinat amb l'efecte narcòtic dels *reality* televisius que posen a prova gent normal? Com deu ser viure l'esclat de la fama, dels diners, de l'adulació general? Tots fem recompte de *likes* quan pengem una foto o un missatge.

No hi ha dubte que, en el món d'avui, vivim per ser

mirats. No és només que siguem conscients que els altres ens miren, com les velles del carrer solien espiar apuntalades rere les cortines: és que ara ens hi posem bé. Si abans preteníem protegir-nos, ara volem maquillar-nos. Com que compta molt més la imatge projectada que la realitat, tothom s'entesta a fer veure que la seva vida val la pena.

Passa que a la família de la novel·la el postuereig se li'n va de les mans. Ves a saber en quin punt es creua la ratlla del pare motivat i es passa a ser un explotador de menors. Perquè gravar els fills i utilitzar-los a totes hores per vendre marques no té altre nom; de fet, hi ha lleis al respecte. Delphine de Vigan ho analitza des del personatge de la policia que participa en la recerca de la nena. La investigadora s'adona que, per als que n'han fet un *modus vivendi*, cors i els m'agrades són "la seva raó de viure". Però a més de fer-los addictes, els vídeos també són un negoci molt lucratiu -cosa que sembla increïble, vista pels profans-. "Compartir els secrets, les marques, les anècdotes, vet aquí la recepta de l'èxit", observa. Però és que vivim una època en què l'exposició comença quan el nadó, recobert d'un tel verd llefiscós, s'arrauleix al pit de la mare.

Mira'm, somriu, que ho envio als de casa, als amics, al xat de la feina i ho pujo a Twitter, estàs preciosa.

Laura Serra

Cromos

Popularitat

Els cuiners Maria Nicolau i Nandu Jubany són coneguts a Osona i arreu de Catalunya. El que marca el nivell de popularitat, però, és tenir personatge propi al *Polònia* de TV3. Tots dos cuiners s'han estrenat aquesta setmana en un *gag*. Nesa Vidaurrázaga i Pep Plaza els han donat vida.

Medieval

El Mercat Medieval no deixa indiferent a ningú. El visiten desenes de milers de persones de tot Catalunya i alhora a les xarxes hi ha molts que el critiquen per tot. Que si no troben aparcament, que si la gent va massa abrigada, que si els carrers fan olor de brasa... No ens està mai res bé.

Peyu

Vuitanta veïns de Muntanyola van anar diumenge junts a Barcelona a teatre. Era per veure l'espectacle del seu il·lustre veí, en Peyu. L'humorista explicava que van omplir un autocar de dos pisos i que mai abans hi havia hagut una concentració tan gran de muntanyolencs a la capital.

EL 9 NOU

Càritas Vic ha iniciat un any més la campanya cors solidaris que consisteix en la venda de xocolatines per ajudar les persones més desfavorides. Ens expliquen que emboliquen els cors amb retalls d'EL 9 NOU per la qualitat del paper. I nosaltres hi afegiríem: "I dels articles. És clar".

La vinyeta

EL 9 NOU

Presidenta Beth Codina
Director editorial Agustí Danés

Director edició
Víctor Palomar

Seccions
Miquel Erra (el calaix) / Isaac Moreno (economia)
Esther Rovira (esports) / Txell Vilamala (política i societat)
Jordi Vilarrodà (cultura)

Correctora Cristina Anfruns
Informàtica i producció Jordi Soler
Publicitat Lourdes Coma / Jordi Roca
Màrqueting Teresa Molas
Administració Esperança Polvillo

Redacció, Administració i Publicitat
Vic: Plaça de la Catedral, 2.
Tel. 93/889 49 49 - Fax 93/885 05 69
c/e direccio@vic.el9nou.com
c/e ripoll@el9nou.com

Edició i Distribució
Premsa d'Osona, S.A. Plaça de la Catedral, 2

Impressió: Cre-a
Dipòsit Legal: B-7.500-1978

Difusió controlada per OJD
Periòdic adherit al Consell de la Informació de Catalunya
www.el9nou.cat

8142056512562091

21209
814205651256001